

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

คอธิต ปู่ทอง . นักจัดรายการวิทยุกระจายเสียงและพิธีกรรายการวิทยุโทรทัศน์ . สัมภาษณ์
27 พฤศจิกายน 2541.

* จริญญา สมประสงค์. **การใช้สื่อมวลชนเพื่อการเผยแพร่คริสต์ศาสนา ขององค์กรสื่อ
มวลชนคาทอลิกประเทศไทย พ.ศ. 2509 - 2536.** วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย , 2536.

จุมพล สวัสดิ์ยากร. **การร่างแบบสอบถาม และ ABC ในการวิจัย .** กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์สุวรรณภูมิ .

ชวรัตน์ เชิดชัย . **ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการสื่อสารมวลชน .** กรุงเทพมหานคร : บริษัท
บพิตรการพิมพ์ , 2527.

เชียรศรี วิจิตรศิริ. **จิตวิทยาการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, สิงหาคม 2527.**

ดาอุด สุขุมภักย์ . นักจัดรายการวิทยุกระจายเสียง , สัมภาษณ์ 20 มิถุนายน 2541.

ทัศนีย์ จันทร. **การสื่อสารกับการพัฒนาวัฒนธรรมและศาสนา. เอกสารการสอนชุดวิชา
การสื่อสารเพื่อการพัฒนา , มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช , 2531.**

นภาพรณ อัจฉริยะกุล . **คู่มือการประชาสัมพันธ์ .** กรมการฝึกหัดครู : โรงเรียนการประชา
สัมพันธ์ , 2527.

บรรจง บินกาซัน . **บรรณธิการบริหารวารสารมุสลิมสันติชน , สัมภาษณ์ 3 พฤศจิกายน
2541.**

ปรมะ สตะเวทิน . **หลักนิเทศศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : รุ่งเรืองสาสน์การพิมพ์ , 2533.**

ประเสริฐ มัสซารี . **ประธานมูลนิธิสันติชน . สัมภาษณ์ 16 พฤศจิกายน 2541.**

พรรณพิมล สะโรชะมาศ. **บทบาทของหนังสือพิมพ์มุสลิมในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์
ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการหนังสือพิมพ์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย , 2538.**

- มูลนิธิสันติชน . 10 ปี มูลนิธิสันติชน แนะนำสหกรณ์อิสลามสันติชน . กรุงเทพมหานคร : 2540.
- ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ . การวิเคราะห์ผู้รับสาร . คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย : 2534 .
- ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ . "การใช้สื่อมวลชนเพื่อประโยชน์และความพึงพอใจ : ทฤษฎีงานวิจัยและข้อเสนอแนะต่อการศึกษานิเทศศาสตร์พัฒนาการ" วารสารนิเทศศาสตร์. 6 สิงหาคม 2528.
- วิทยา วิเศษรัตน์ , "การศึกษาในทัศนะอิสลาม" , วารสารมุสลิมสันติชน 10 (กรกฎาคม - กันยายน 2541) : 21 - 25 .
- วิฑูร สินศิริเชวง. ลักษณะการสื่อสารที่ใช้ในการเผยแพร่ศาสนาขององค์การคริสต์ศาสนาในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2531.
- สุโขทัยธรรมมาธิราช ,มหาวิทยาลัย .เอกสารการสอนชุดวิชา การผลิตรายการวิทยุกระจายเสียง หน่วยที่ 1 - 7 . กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช , 2534.
- สุโขทัยธรรมมาธิราช ,มหาวิทยาลัย .เอกสารการสอนชุดวิชา ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับวิทยุและโทรทัศน์ หน่วยที่ 8 - 15 กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช , 2534.
- สุโขทัยธรรมมาธิราช ,มหาวิทยาลัย .เอกสารการสอนชุดวิชา หลักและทฤษฎีการสื่อสาร หน่วยที่ 9 - 15 . กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช , 2531.
- เสาวนีย์ จิตต์หมวด. วัฒนธรรมอิสลาม. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ทางนำ , 2535.
- สำนักจุฬาราชมนตรี . อนุสรณ์เมาลิดกลาง ฮ.ศ. 1404 . กรุงเทพมหานคร : 2528.
- อรรณพ เขียรถาวร . วิทยุกระจายเสียงและการผลิตรายการ . กรุงเทพมหานคร : คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2523 .
- อิมรอน มะลูลีม. วิเคราะห์ความขัดแย้งระหว่างรัฐบาลไทยกับมุสลิมในประเทศไทย กรณีศึกษากลุ่มมุสลิมในเขตจังหวัดชายแดนภาคใต้. สำนักพิมพ์อิสลามิกอะเคเดมี , ธันวาคม 2538.

ภาษาอังกฤษ

Bernard Berelson . **Content Analysis in Communication Research** . New York :
Hafner Publishing Company , 1971. P.13.

Mcquail , D. 1983 . **Mass Communication Theory : An Introduction** . 2nd ed.
London : Sage Publication . 245 pp.

Palmgreen, Wenner and Rosengren. "**Media Gratifications Research : Current
Perspectives**" Beverly Hills : Sage Publication , 1985.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง การประเมินประสิทธิผลของการใช้สื่อมวลชนเพื่อการเผยแผ่อิสลาม

แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้น เพื่อนำคำตอบและข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการทำวิทยานิพนธ์เท่านั้น โปรดตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการวิจัย และขอขอบพระคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่าน ที่กรุณาสละเวลาในการทำแบบสอบถามในครั้งนี้

โปรดตอบคำถามโดยการทำเครื่องหมาย หน้าข้อที่เป็นคำตอบของท่าน หรือเขียนแสดงความคิดเห็นในคำถามแบบปลายเปิด

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. เพศ
 ชาย หญิง
2. อายุ.....ปี
3. ระดับการศึกษาสูงสุด
 ไม่ได้เข้าเรียน
 ประถมศึกษา (ป.1 - ป.6)
 มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1 - ม.3)
 มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4 - ม.6) , ปวช., ปกศ.ต้น หรือเทียบเท่า
 อนุปริญญา , ปวส., ปวท., ปกศ.สูง หรือเทียบเท่า
 ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า
 สูงกว่าปริญญาตรี

4. อาชีพ

☐ รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ	☐ พนักงานบริษัทเอกชน
☐ กิจการส่วนตัว / ค้าขาย	☐ นักเรียน / นิสิต / นักศึกษา
☐ แม่บ้าน	☐ รับจ้างทั่วไป / ผู้ใช้แรงงาน
☐ เกษตรกรรม	☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

5. รายได้ต่อเดือน

☐ ไม่มีรายได้ (นักเรียน นิสิต นักศึกษา แม่บ้าน	☐ น้อยกว่า 5,000 บาท
☐ 5,001 - 10,000 บาท	☐ 10,001 - 15,000 บาท
☐ 15,001 - 20,000 บาท	☐ สูงกว่า 20,000 บาท

**ตอนที่ 2 ประเมินประสิทธิผลการใช้วิทยุกระจายเสียงเพื่อการเผยแพร่ความรู้ความ
เข้าใจในศาสนาอิสลามของมุลินิสันดิชน**

1. กรุณาทำเครื่องหมาย หน้าช่องรายการวิทยุภาคอิสลามของมุลินิสันดิชน ที่ท่านเคย
ได้รับฟัง

☐ รายการวิทยุเพื่อสันติชน (ทุกวันจันทร์ - วันศุกร์ 05.30 - 06.30 น.)	
☐ กุรอาน ธรรมบัญญัติแห่งชีวิต	☐ มุสลิมสันติชน
☐ มารยาทที่ดีต่ออัลลอฮ์	☐ เยาวชน ชมรมผู้สูงอายุ
☐ เกิดเป็นคน	☐ คลื่นความคิด
☐ ขอมองอีกมุม	☐ มุอัลลัฟสัมพันธ์
☐ คู่ตบะฮ์วันศุกร์	☐ หน้าต่างสันติชน
☐ พิศุขสุนนะฮ์	☐ สันติชนสัมพันธ์
☐ ตัจวีด	☐ ไม่เคยฟังรายการใดเลย

1.1 ทำไมท่านถึงฟังรายการดังกล่าว

.....

.....

.....

- โครงการศึกษาอิสลามทางไกลทางอากาศ (ทุกวันอาทิตย์ 9.00 - 12.00 น.)
 - ประกาศโองการจากอัลกุรอาน □ สารคดีผู้เฒ่าเล่ามา
 - บรรยายภาคการเรียนการสอนที่สถาบันสันติชน (เช้าโมงแรก)
 - บรรยายภาคการเรียนการสอนที่สถาบันสันติชน (ชั่วโมงหลัง)
 - อบรมนักศึกษาอัลลัฟ □ ช่วงรู้มาบอกไปใส่ใจสุขภาพ
 - ช่วงนี้มีอะไรในสังคมมุสลิม (ข่าวบริการ)
 - ช่วงตอบปัญหาทางโทรศัพท์ □ ไม่เคยฟังรายการใดเลย

1.2 ทำไมท่านถึงฟังรายการดังกล่าว

.....

.....

.....

.....

- รายการวิทยุภาครวมภอน (เฉพาะเดือนรวมภอน 02.30 - 05.30 น.)
 - ประกาศโองการของอัลลฮย
 - อัลกุรอาน ธรรมเนียมแห่งชีวิต
 - อิสลามกับสุขภาพ
 - บทเรียนจากบรรพชน
 - คลื่นความคิด
 - ครอบครัวในระบบอิสลาม
 - เพื่อนหญิง
 - จากอดีตสู่อนาคต
 - เพชรในอิสลาม
 - เจตนารมณ์ของท่านรอซูล
 - มองโลก
 - หน้าต่างสันติชน
 - ไม่เคยฟังรายการใดเลย
 - รายการอื่นๆ ในเดือนรวมภอน

1.3 ทำไมท่านถึงฟังรายการดังกล่าว

.....
.....
.....
.....
.....

2. ท่านฟังรายการวิทยุภาคอิสลาม ของมูลนิธิสันติชน บ่อยครั้งเพียงใด
☐ ทุกวัน	☐ สัปดาห์ละ 3-4 ครั้ง
☐ สัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง	☐ น้อยกว่าสัปดาห์ละ 1 ครั้ง
☐ ไม่เคยฟัง	

3. ท่านใช้เวลาฟังรายการวิทยุภาคอิสลาม ของมูลนิธิสันติชน นานเท่าไรในแต่ละวัน
☐ มากกว่า 3 ชั่วโมง	☐ 2-3 ชั่วโมง
☐ 1-2 ชั่วโมง	☐ 30 นาที - 1 ชั่วโมง
☐ น้อยกว่า 15 นาที	

4. ท่านรู้สึกพอใจในเนื้อหาและรูปแบบของรายการวิทยุภาคอิสลามของมูลนิธิสันติชนมากน้อย เพียงไร
☐ พอใจมาก เพราะ.....
☐ เฉยๆ เพราะ.....
☐ ควรมีการปรับปรุงในบางส่วน เพราะ.....
☐ ไม่ค่อยพอใจ เพราะ.....

5. จากการฟังรายการวิทยุภาคอิสลามของมูลนิธิสันติชน ท่านคิดว่าท่านได้รับประโยชน์ด้านใดมากที่สุด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

.....
.....
.....
.....
.....

6. หลังจากฟังรายการวิทยุของอิสลามแล้ว ท่านมีการนำหัวข้อเรื่องที่ได้ฟังไปพูดหรือถกเถียงกับผู้อื่นหรือไม่
- ใช่ ไม่ใช่
7. เนื้อหาและรูปแบบของรายการวิทยุภาคอิสลามของมูลนิธิสันติชนเท่าที่ได้ฟังมาแล้วนั้น ท่านคิดว่าเหมาะสมกับยุคสมัยหรือไม่
- เหมาะสมมาก เพราะ.....
- เฉยๆ เพราะ.....
- ไม่ค่อยเหมาะสม เพราะ.....
8. ข้อใดคือปัญหาในการฟังรายการวิทยุภาคอิสลามของมูลนิธิสันติชนของท่าน
☐ คลื่นไม่ชัด	☐ ไม่มีเวลา
☐ นอนตื่นสาย	☐ ไม่สนใจ
☐ เนื้อหาไม่น่าสนใจ	☐ ไม่ชอบรูปแบบรายการธรรมะ
☐ ไม่มีเครื่องรับวิทยุกระจายเสียง	☐ จำคลื่นไม่ได้
☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....	
9. ท่านต้องการให้ปรับปรุงรายการวิทยุภาคอิสลามของมูลนิธิสันติชนในแต่ละเรื่องอย่างไร
- เนื้อหารายการ.....
-
- รูปแบบรายการ.....
-
- ผู้ดำเนินรายการ.....
-
- เวลาออกอากาศ.....
-
- ภาษาที่ใช้.....
-
- อื่นๆโปรดระบุ.....
-

10. โปรดประเมินความเหมาะสมของรายการวิทยุภาคอิสลามของมูลนิธิสันติชนที่ท่านเคยได้ฟังในประเด็นต่างๆ ต่อไปนี้ โดยทำเครื่องหมาย ในช่องว่างที่กำหนดให้ โดยเลือกข้อที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

	เหมาะสม อย่างยิ่ง	เหมาะสม	เหมาะสม บางส่วน	ไม่เหมาะสม
รูปแบบของรายการ				
เนื้อหาของรายการ				
ความทันสมัยในการจัดรายการ				
ภาษาที่ใช้ในการสอน				
ความยากง่ายของข้อมูล				
วิทยากรและผู้ดำเนินรายการ				
เสียงประกอบในรายการ				
เวลา หรือความยาวของรายการ				

11. ท่านคิดว่าจุดเด่นของรายการวิทยุกระจายเสียงภาคอิสลาม คืออะไร

.....

12. ท่านอยากให้มียุทธศาสตร์วิทยุภาคอิสลามเพิ่มมากขึ้นหรือไม่

- อยากให้มีเพิ่ม เพราะ.....
 ไม่อยากให้มีเพิ่ม เพราะ.....

ตอนที่ 3 ประเมินประสิทธิผลการใช้สื่อวิทยุโทรทัศน์เพื่อการเผยแผ่อิสลาม

1. ท่านเคยชมรายการวิถีสันติ ซึ่งออกอากาศทุกวันศุกร์ ทางช่อง 9 เวลา 05.30-06.00 น. หรือไม่

- เคยชม (ทำทุกข้อ)
 ไม่เคยชม เพราะ.....

(ทำเฉพาะข้อ 6 และข้อ 7)

2. ท่านเคยชมรายการวิถีสันติบ่อยครั้งเพียงใด
- ทุกครั้ง
 - เกือบทุกครั้ง
 - นานๆ ครั้ง
3. หลังจากชมรายการวิถีสันติแล้ว ท่านมีการนำหัวข้อเรื่องที่ได้ชมไปพูดคุยหรือถกเถียงกับผู้อื่นหรือไม่
- ใช่
 - ไม่ใช่
4. จากการชมรายการวิถีสันติ ท่านคิดว่าได้รับประโยชน์หรือความรู้ในเรื่องใดมากที่สุด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

.....

.....

.....

.....

5. ท่านคิดว่ารายการวิถีสันติ มีความเหมาะสมในประการต่างๆ เหล่านี้มากน้อยเพียงใด

	เหมาะสม อย่างยิ่ง	เหมาะสม	เฉยๆ	ไม่เหมาะสม
ประเภทเนื้อหาของรายการ				
ความยากง่ายของเนื้อหารายการ				
ภาษาที่ใช้ในรายการ				
ความยาวของรายการ				
เวลาออกอากาศ				
ผู้ดำเนินรายการ				
รูปแบบของรายการ				
การนำเสนอรายการ				
ช่องสถานีโทรทัศน์ที่ออกอากาศ				
ความสอดคล้องระหว่างเนื้อหา กับภาพประกอบ				
ความน่าสนใจของรายการโดย รวมๆ				

6. ท่านคิดว่า รายการธรรมะของอิสลามที่นำเสนอผ่านสื่อโทรทัศน์นั้น ควรมีลักษณะและรูปแบบเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

7. ท่านอยากให้มียุทธการโทรทัศน์ภาคอิสลามเพิ่มมากขึ้นหรือไม่

- อยากให้มีเพิ่ม เพราะ.....
- ไม่อยากให้มีเพิ่ม เพราะ.....

8. ท่านอยากให้มียุทธศาสตร์วิธีสันติต่อไปอีกหรือไม่
- อยาก เพราะ.....
 - ไม่อยาก เพราะ.....

**ตอนที่ 4 ประเมินประสิทธิผลการใช้สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทวารสารเพื่อการเผยแพร่
ความรู้ความเข้าใจในศาสนาอิสลามของมุลินิสันติชน**

1. ท่านเป็นสมาชิกวารสารมุสลิมสันติชนหรือไม่
- เป็น (ทำต่อ ข้อ 2- 10)
 - เคยเป็น (ทำต่อ ข้อ 2- 10)
 - ไม่เป็น (ทำต่อ ข้อ 11 - 15)
2. ทำไมท่านจึงสมัครเป็นสมาชิกวารสารมุสลิมสันติชน
-
-
3. ท่านได้รับวารสารสม่ำเสมอหรือไม่
- ได้รับเป็นประจำทุกฉบับ ได้รับแต่ไม่ครบทุกฉบับ
 - ไม่เคยได้รับเลย
4. ท่านได้อ่านวารสารมุสลิมสันติชนบ่อยครั้งเพียงใด
- ทุกฉบับ เกือบทุกฉบับ
 - บางฉบับ ไม่อ่านเลย
5. ท่านคิดว่าจุดเด่นของวารสารมุสลิมสันติชนอยู่ที่ใด
- เนื้อหาสาระ เหตุผล.....
 - ผู้เขียน เหตุผล.....
 - ภาษา เหตุผล.....
 - ภาพประกอบ เหตุผล.....
 - อื่นๆ โปรดระบุ.....

6. บทความใดที่ท่านสนใจอ่านมากที่สุด (เขียนเป็นตัวเลขเรียงลำดับความสนใจมากน้อย)
ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

.....บทนำทางนำจากอัลกุรอาน
.....บทเรียนจากอัลฮาดิษภาพข่าว
.....ประวัติศาสตร์อิสลามสังคม เศรษฐกิจ
.....การเมืองศาสนา
.....การศึกษาต่างประเทศ
.....สารคดีเพื่อเยาวชน
.....โฆษณาอื่นๆ โปรดระบุ.....

7. ท่านได้รับประโยชน์หรือความรู้ต่อไปนี้จากการอ่านวารสารมุสลิมสันติชนมากน้อยเพียงใด

เนื้อหา	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย
เรื่องศาสนา				
- ความรู้จากอัลกุรอาน				
- ความรู้จากอัลฮาดิษ				
- ความรู้ในการประกอบศาสนกิจ				
- ความรู้ในการดำรงชีวิตประจำวัน				
การเมือง				
สังคม เศรษฐกิจ				
การศึกษาและอาชีพ				
ความรู้รอบตัว				
ข่าวสารจากต่างประเทศ				
ความรู้สำหรับเยาวชน และสตรี				
ประวัติศาสตร์อิสลาม				
อื่นๆ				

8. ข้อใดคือปัญหาในการติดตามอ่านวารสารมุสลิมสันติชนของท่าน
☐ ไม่มีเวลา	☐ ไม่สนใจ
☐ อ่านแล้วไม่ค่อยเข้าใจ	☐ ปัญหาทางเศรษฐกิจ
☐ ไม่ได้รับอย่างสม่ำเสมอ	☐ เนื้อหาไม่ชวนให้ติดตาม
☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....	
9. ท่านต้องการให้วารสารมุสลิมสันติชน มีการปรับปรุงในแต่ละเรื่องอย่างไร
- เรื่องเนื้อหา.....
-
- เรื่องความยากง่ายในเนื้อหา.....
-
- เรื่องการจัดส่ง.....
-
- เรื่องความถี่ในการออกวารสาร.....
-
- เรื่องภาษาที่ใช้.....
-
- เรื่องภาพประกอบ.....
-
- เรื่องอื่นๆ.....
-
10. ท่านอยากให้วารสารมุสลิมสันติชนต่อไปหรือไม่
☐ อยากให้มีต่อไป เพราะ.....
☐ ไม่อยากให้มีต่อไป เพราะ.....

สำหรับท่านที่ไม่เคยเป็นสมาชิกวารสารมุสลิมสันติชน

11. ท่านเคยทราบหรือไม่ว่ามูลนิธิสันติชนมีวารสารเป็นของตัวเอง
☐ ไม่เคยทราบ
☐ เคยทราบ จาก.....

12. ท่านเคยอ่านวารสารมุสลิมสันติชนหรือไม่
- เคย ไม่เคย
13. ท่านอยากเป็นสมาชิกวารสารมุสลิมสันติชนหรือไม่
- อยาก เพราะ.....
- ไม่อยาก เพราะ.....
14. ถ้าท่านเป็นสมาชิกวารสารมุสลิมสันติชน ท่านอยากให้มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องใดมากที่สุด
-
-
-
-
15. อะไรคือปัญหาในการอ่านวารสารมุสลิมสันติชนของท่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- ไม่ทราบว่ามีมูลนิธิสันติชนมีวารสาร
- ปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ
- ไม่มีเวลา
- ไม่ทราบจะติดต่อเป็นสมาชิกได้อย่างไร
- ไม่สนใจ
- ไม่เข้าใจในเนื้อหา จึงไม่อยากอ่าน
- อื่นๆ โปรดระบุ.....

ภาคผนวก ข.

ตัวอย่างเนื้อหาในสื่อมวลชนประเภทวารสาร

มูลนิธิอิสลาม

ฉบับพิเศษ

ปีที่ 3 ฉบับ 11 ตุลาคม-ธันวาคม 2540 ราคา 25 บาท

- ร่วมกันหาผู้นำของมุสลิมรุ่นใหม่ ตามแนวทางอิสลามโดย วิชา วิเศษรัตน์
 - ลากอานะ-ถึงเด็งเก้ ผู้สร้างตำนานการเงินแห่งกำแพงนารู
 - ศักดิ์สิทธิ์ไปโรงพยาบาลได้หรือไม่ใช่...ไปเยี่ยมละหมาดเจ็ดเดือนครึ่งตาม เหวจะทอะ-โหวได้บ้าง
- รวมเรื่องพิเศษพิเศษอีกมากมายในเล่มนี้

มุสลิมสันติชน

ที่ปรึกษา

ราชันย์ ยูเซ็น

อนัส แสงอารี อรุณ ศรีจรูญ
อรุณ วิทยานนท์ อาทร บุญมาเลิศ

บรรณาธิการบริหาร

บรรจง บินกาซัน

หัวหน้ากองบรรณาธิการ

ธวัชชัย ยอดเวียน

นักเขียนอาวุโส

อ.อิสมาแอล วิสุทธิปราณี

อ.วิทยา วิเศษรัตน์ ดร.อารง สุทธาศาสตร์
ดร.ปริดา ประพศิตชอบ ดร.วินัย ตะห์ลัน

ผู้จัดการฝ่ายการตลาด

เกษม ท้วมประดม

ผู้จัดการฝ่ายโฆษณา

เกษม สันติกุล

ฝ่ายการเงิน

สอาด วงษ์สันต์

บริการสมาชิก

กิตติ วงษ์สันต์ สายสมร เสือสมิง

สำนักงานมูลนิธิสันติชน

439 ถนนลาดพร้าว 112

เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ 10310

โทร. 5394693-5 โทรสาร 5394696

บรรณาธิการผู้พิมพ์ผู้โฆษณา

ประเสริฐ มัสซารี

วารสารมุสลิมสันติชนยินดีที่จะรับพิจารณาบทความ ความ สาระคดี หรือข้อเขียนอื่นๆที่สอดคล้องกับแนวทางของวารสารจากผู้อ่าน ทั้งนี้กอง บ.ก. ขอสงวนสิทธิ์ในการแก้ไขและขัดเกลาสำนวนภาษาของเนื้อหาได้ตามสมควร และเนื่องจากทางกอง บ.ก. จะไม่ส่งต้นฉบับคืน ดังนั้นผู้เขียนควรทำสำเนาต้นฉบับของตนเองไว้ ส่งบทความมาที่บรรณาธิการบริหารตามที่อยู่ข้างต้น

สารบัญ

ปีที่ 3 ฉบับที่ 12 เดือนตุลาคม - ธันวาคม 2540

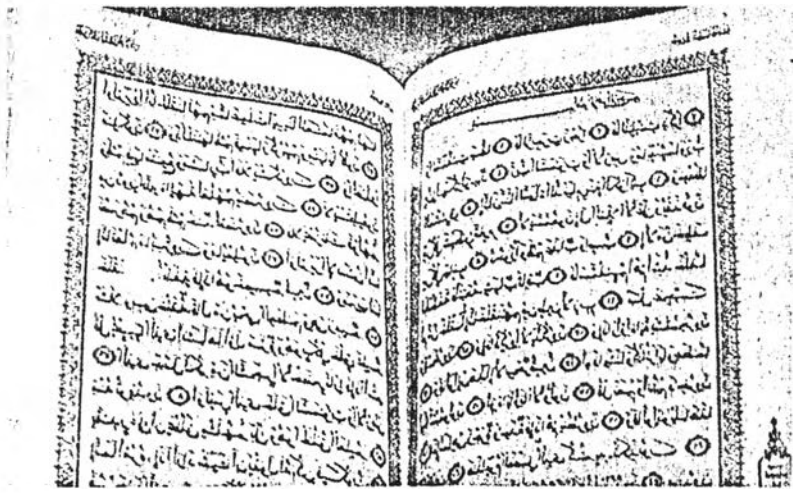
	หน้า
บทนำ	
ใครคือผู้นำ	3
ทางนำจากกูรอาน	
นโยบายการเผยแผ่อิสลาม	6
หนึ่งหะดีษชีวิตเป็นสุข	
ใหญ่เทียมเขาเบาเพียงรู้ลี	10
ศาสนา	
ถาม - ตอบปัญหาศาสนา	13
พื้นฐานบทบัญญัติอิสลาม	19
เยี่ยมญาติ	23
มุสลิมกับเวลา	25
เศรษฐกิจ	
ตำนานเก่าแก่แห่งกำแพงบารู	27
การเมือง	
มุสลิมไทยบนเส้นทางการเมือง	31
บุคคลในอดีต	
ผู้ซื่อสัตย์แห่งชาวฟ้าและชาวดิน	37
สังคม	
ผู้นำและการได้มา	41
ข่าวสารกับวิจารณ์ญาณ	47
แวดวงสันติชน	51
จดหมายถึงลูก	55

รักบ้านล้อมด้วยรั้ว รักครอบครัวล้อมด้วยรัก
เอาใจใส่บุตรหลานสักนิด เพื่อชีวิตไม่ติดยาติดเอดส์

ลัทธิชนนิยมดีช่วยเหลือผู้ที่ติดยาเสพติด เราเห็นใจผู้ที่หลงผิดเดินหลงทาง

๑

โครงการบำบัดรักษาเยาวชนมุสลิมที่ติดยาเสพติด มูลนิธิสันติชน เห็นใจเยาวชนมุสลิมผู้
ที่หลงผิดเดินหลงทาง ถ้าท่านต้องการความช่วยเหลือ เรายินดีช่วยท่านเพื่ออนาคตของท่าน เพื่อ
ความสุขของครอบครัวท่าน เราช่วยให้ท่านศึกษาอิสลาม ฝึกละหมาด ถือบวช ปฏิบัติตามหลักการ
อิสลาม (เรายินดีให้ทุนการศึกษาศาสนาอิสลาม) เฉพาะผู้ที่หลงทางไปไม่มากนัก เรานำอิสลาม
มาเป็นยารักษาผู้ติดยาเสพติด หลังจากท่านได้เตาบัตตัวแล้ว เราจะให้ท่านเริ่มต้นใหม่ อีลลอฮู
(ช.บ.) ผู้ทรงอภัย ผู้ทรงเมตตากรุณา ผู้ทรงคุ้มครองเรา

ท่านต้องการความช่วยเหลือจากเราไหม ? ถ้าต้องการให้เราช่วย เราจะเก็บเป็นความลับ เราเห็นใจ
ท่านและเราต้องการช่วยท่านให้เป็นบ่าวที่ดีของอีลลอฮู (ช.บ.) เป็นประชาชาติอันสูงส่งของพระองค์ในโลกดunya
และเป็นผู้ได้รับผลบุญตอบแทนในสวรรค์ของอีลลอฮู (ช.บ.) ในโลกอาคิเราะห์

สนใจติดต่อ

โครงการบำบัดรักษาเยาวชนมุสลิมที่ติดยาเสพติด มูลนิธิสันติชน

439 ถนนลาดพร้าว 112 เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ 10310 โทร. 5394693-5 โทรสาร 5394696

บทนำ

ใครคือผู้นำ

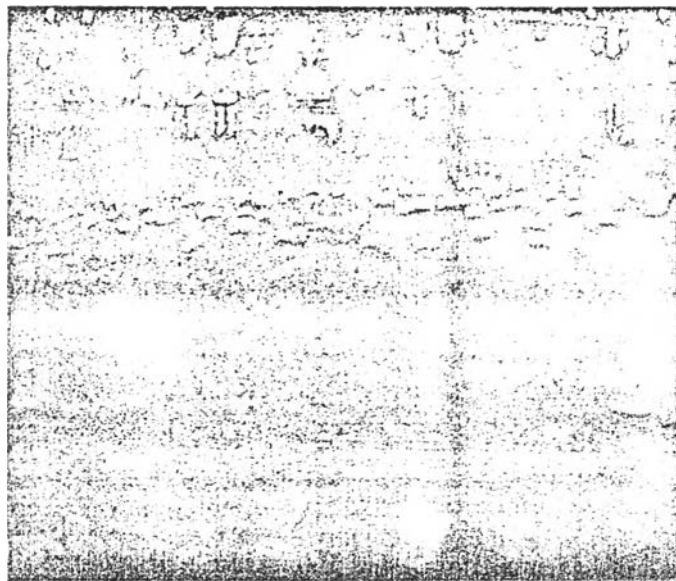
①

วิทยา วิเศษรัตน์

ในช่วงที่ผ่านมา

เรื่องราวในสังคมของเราที่ค่อนข้าง “ซอท” มาก ๆ ก็คือ การสรรหาผู้นำ โดยมีการจัดอภิปรายกันหลายสถานที่ และแม้ว่าผู้ดำเนินการจัดอภิปรายจะไม่มีสิทธิไม่มีเสียงในการกำหนดตัวบุคคลที่จะได้เป็นผู้นำก็ตาม แต่ก็ มี แรงผลักดันให้เกิดกระแสที่ไม่เคยมีมาก่อน

การเลือกเจ้าหน้าที่ราชมนตรีที่ผ่านมาเป็นที่รับรู้กันในหมู่คนจำนวนไม่กี่คน และ “แคนดิเดท” ก็ไม่มากมายเหมือนในวันนี้ พายุแห่งการแข่งขันตามอุดมคติของสังคมมุสลิมมีทิศทางที่พุดแรงขึ้นทุกวัน พวกเขาอยากให้คุณนั้นคนนี้เป็น ได้แสดงบทบาทสูงกว่าผู้ที่จะได้เป็นการปล่อยข่าวร้ายใส่คู่แข่งถูกปล่อยสู่ปวงชนต่างๆ ไประลอกแล้วระลอกเล่า จนมีท่าที่เป็นเกมส์การเมืองที่ยัง

ไปกว่าการเมืองของนักการเมืองอาชีพ

เป็นหน้าที่ของผมที่จะต้องนำแนวทางที่นบีมุฮัมมัด (ศ็อลลา) ได้ฝากไว้และสะกิดเตือนในยุคต่อมาที่ผู้คนใฝ่หาสิทธิมากกว่าหน้าที่ของการเป็นมุสลิม เช่น คนอยากเป็นผู้นำโดยไม่คำนึงว่าจะต้องไปแบกรับภาระหน้าที่อย่างไรบ้าง ในจิตใจมีแต่เพียงคำว่าขอให้ได้เป็น ผมจึงปรารถนาให้ผู้อ่านได้

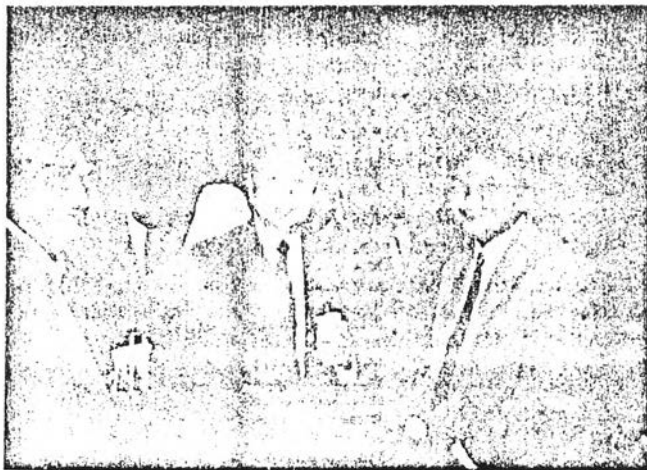
ศึกษาแต่ละประเด็นจากหะดีษของท่านนบี (ศ็อลลา)

1. ผู้ที่ไม่ขอตำแหน่งจะได้รับความช่วยเหลือจากอัลลอฮ์

ท่านอับดุลเราะห์มาน บุตรซัมเราะฮ์ ได้เล่าว่าท่านนบี (ศ็อลลา) ได้พูดกับเขาว่า **อับดุลเราะห์มานเอ๋ย ! ท่านอย่าได้ขอตำแหน่งปกครอง หาก**

เจ้าได้รับตำแหน่งนั้น โดยการขอเจ้าจะต้องช่วยตัวเอง แต่หากเจ้าได้รับตำแหน่งโดยไม่ขอ เจ้าจะได้รับการช่วยเหลือจากอัลลอฮ์ และเมื่อเจ้าสาบานที่จะทำสิ่งใดแล้วเห็นสิ่งอื่นดีกว่าสิ่งนั้น จงได้การสาบานนั้น และนำสิ่งที่ดีกว่ามาปฏิบัติ (โดยบุคอรี)

ทำมินบี (คือลา)ถึงได้ปرامศอฮาปะฮ์ในการขอให้แต่งตั้งอำนาจ เพราะการขอต่อไปจะเป็นการแข่งขัน และการแข่งขันคือการช่วงชิง และการช่วงชิงคือการแสดงความอยากเป็นใหญ่ และความอยากเป็นใหญ่จะนำมาซึ่งการทำลายคู่แข่ง และการทำลายคู่แข่งที่เป็นมุสลิมด้วยกันก็คือ ความหายนะของสังคม

ส่วนคนที่ได้ตำแหน่งโดยไม่เอ่ยปากขอจากใคร จะได้รับการช่วยเหลือนั้น เป็นสิ่จธรรมที่มองเห็นได้ง่ายๆ ไม่ต้องอาศัยปรัชญาลึกลับซึ่งแต่อย่างใด เพราะการได้ตำแหน่งของเขาโดยความเห็นชอบของมวลชนส่วนใหญ่ ฉะนั้นเขาก็จะได้แรงสนับสนุนจากประชาชนตามที่อัลลอฮ์ให้ท่านนบี (คือลา) มาสัญญากับพวกเรา และสัญญาของท่านนั้นจะไม่มีทางเป็นหมันอย่างเด็ดขาด

2. การกระสัน ตำแหน่งเป็นความน่าเกลียด

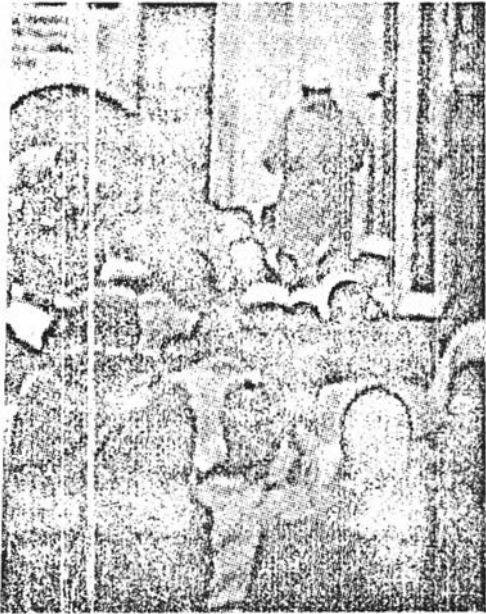
ท่านนบี (คือลา)ได้กล่าวว่า “พวกท่านนั้นอยากได้ตำแหน่งอำนาจซึ่งมันมีผลทำให้พวกท่านต้องพบกับความเสียใจในวันกิยามะฮ์

การให้ นมเป็น สิ่งประเสริฐ และการหย่า นมเป็นความเลวร้าย” (โดยบุคอรี)

หากเราต้องพบความเสียใจในวันกิยามะฮ์ นับว่าเป็นคนโชคร้ายเพราะเพียงคิดว่าการได้เป็นจุฬาราชมนตรี เป็นความโชคดี และที่ว่าเราพบโชคร้ายก็ไม่ได้มีสาเหตุมาจากที่อื่นนอกจากตัวเราแสงหามันเอง นั่นคือ การแสวงหาตำแหน่งให้แก่ตัวเองในขณะที่อยู่ในโลก ดุนยา

การได้ เป็นคนดังเพียงสิบปี ยี่สิบปี แต่ต้องถูกทรมาณในนรกเป็นเวลาช้านานจนกว่าบาปที่ทำไว้จะ

หมดคงจะไม่คุ้มกัน เพราะอยู่ในตำแหน่งที่แสวงหาก็คือเหมือนนั่งอยู่บนกองไฟอยู่แล้ว คิดตื้นๆ หรือลึกขนาดไหน ก็มีคำตอบเดียวว่ามันไม่คุ้ม

ท่านนบี (ศ็อลลา) ได้พูดให้เราได้คิดอีกว่า การมีตำแหน่งเหมือนทารกได้ดูดนมแม่ ทารกยอมปรีเปรมเกษมสุข แต่เมื่อถูกหย่านมทารกก็จะร้องโวยวาย **เด็กร้องโวยวายนั่นยังไม่เท่ากับผู้ใหญ่ที่พลาดจากตำแหน่ง**

เมื่อพลาดจากตำแหน่งจุนาฯ กรรสดใส่คนที่ได้เป็นจนกว่าผู้นั้นจะพ้นจากตำแหน่งหรือตายไปจากโลกนี้ ท่านนบี (ศ็อลลา)

ได้ เต็ม อนสติ พวกกระสัน ตำแหน่งตั้งแต่คนในสมัยของท่านและคนในยุคหลังนี้ด้วย

ในเรื่องนี้อบูมุซาได้เล่าว่า คนสองคนที่เผ่าของเขาได้ขอต่อนบี (ศ็อลลา) ซึ่งตำแหน่งการปกครอง ท่านได้ตอบคนทั้งสองว่า “เราจะไม่ให้ตำแหน่งปกครองแก่คนที่ขอและแก่คนที่กระสัน” (โดยบุคอรีย์)

ผมต้องการให้คนที่กระสันออกหน้าออกตาที่จะเป็นจุนาฯจนตรึงได้อ่านหะดีษข้างต้น จะได้ลด “อารมณ์อยาก” ที่มันเร่ร่อนไม่อยู่กับที่ เตี้ยลงได้ เตี้ยขึ้นเหนืออยากจะให้หยุดอยู่กับบ้าน โดยให้ผลงานที่เคยทำไว้จรจายไปกระทบจิตสำนึกของคนที่มีสิทธิทั้งหลายจนกลายเป็นแรงสนับสนุนอันบริสุทธิ์โดยปราศจาก

- การลอบบี้
- การตื้อ
- การเสนอปัจจัย
- การข่มขู่แข่ง
- และการมีสัญญาผูกพัน

เมื่อความเลวร้ายอันตรธานไปจากเวทีแห่งการแข่งขันแน่นอนเราจึงพอมีหวังได้ผู้นำที่ดีจากหน้าใจคนดี ทุกอย่างก็จะดีตามมา เราจะเชื่อผู้นำ หาก.....?

“คนเราทุกคนรักตัวเอง...และทุกคนก็รู้ว่าโลกนี้เราอยู่กับอีกคนละไม่นานหร...ไม่ช้าก็เร็วจะต้องกลับคืนไปหาอัลลอฮ์...จะมีทรัพย์สินเป็นพัน เป็นหมื่นล้าน...แต่ถ้าไม่มี สะหมาดห่า เวลา...ไม่มีวาสนาแล้วชีวิตของเรา...และครั้งนี้ ครั้งเดียวเท่านั้น...จะดีก็คราวนี้...จะชั่วก็คราวนี้...ไม่มีโอกาสจะกลับมาแก้ตัวอีกแล้ว...”

จากวาตะของ
อาจารย์อัสมาแอล
วิสุทธิปรามณี

ด้วยพระนามของอัลลอฮ์ ผู้ทรงกรุณาปรานี ผู้เมตตาเสมอ

นโยบาย ^๕

การเผยแพร่อิสลามในกุรอาน

คัดจาก “ศัพท์มูลกุรอาน”
โดย ชัยยิด อบุล อะลา เมาดูดี
บรรจง บินกาซัน แปล

(โอ้ นบี) จงใช้วิธีการผ่อนปรนและอด
กลั้น จงกำชับในสิ่งที่ดีและหลีกเลี่ยงการตกเตียง
ที่ไร้ประโยชน์กับพวกโหดเขลา

ถ้าหากมารุญแหะให้เจ้าโกรธ จงขอคุ้ม
ครองจากอัลลอฮ์

แท้จริง พระองค์เป็นผู้ทรงได้ยิน ผู้ทรง
รอบรู้ แท้จริงแล้ว บรรดาผู้ส้ารวมตนนั้น ถ้าหาก
การแนะนำที่ชั่วร้ายจากมารประสบแก่พวกเขา
พวกเขาก็จะคิดได้ทันทีและพวกเขาจะมองเห็น
หนทางที่ถูกต้อง ที่พวกเขาจะปฏิบัติตาม

ส่วนพี่น้องพวกนั้น พวกมันดึงพวก
เขาไปสู่การหลงผิดและไม่ปล่อยสิ่งใดไว้โดยที่ไม่
ได้ล่อลวงพวกเขา

(กุรอาน 7 : 199-202)

خذ العفو وأمر بالعرف وأعرض عن الجاهلین؛

وإما ينزغَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْغٌ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ

إِنَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ؛ إِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا إِذَا مَسَّهُمْ

طَآئِفٌ مِنَ الشَّيْطَانِ تَذَكَّرُوا فَإِذَا هُمْ مُبْصِرُونَ؛

وَإِخْوَانُهُمْ يَمُدُّونَهُمْ فِي الْغِيِّ ثُمَّ لَا يُقْصِرُونَ

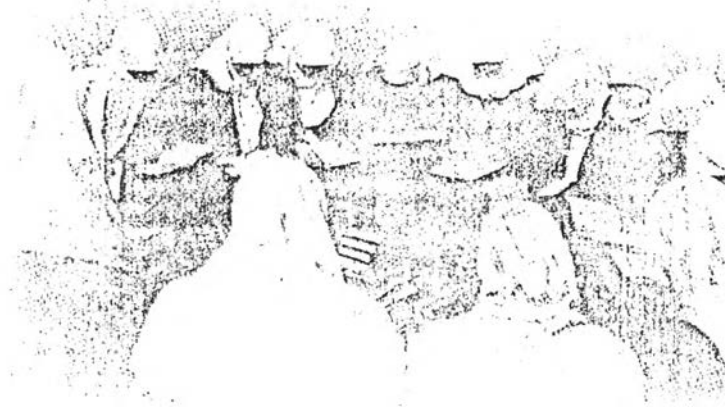
﴿ ๒๐๒ - ๑๙๙ : ๖ ﴾

จากอาเยษุรอนข้างต้น อัลลอฮ์ได้สอนท่านรอซูลุลลอฮ์ถึงสิ่งที่สำคัญบางอย่างเกี่ยวกับวิธีการเชิญชวนผู้คนมาสู่อิสลามและการปฏิรูปผู้คน วัตถุประสงค์ก็เพื่อที่จะชี้แนะท่านรอซูลุลลอฮ์และคนรุ่นหลังจากท่านให้สามารถปฏิบัติภารกิจสืบต่อจากท่านได้

ต่อไปนี้เป็นประเด็นสำคัญของคำชี้แนะที่ท่านจะพิจารณาตามลำดับขั้น :-

(1) สิ่งที่สำคัญที่สุดก็คือผู้เชิญชวนสู่สัจธรรมควรจะต้องมีหัวใจกว้างและอ่อนโยน และควรเป็นคนที่รู้จักให้อภัยและอดทน เขาควรจะเป็นมิตรกับเพื่อน

มีความสัมพันธ์ที่ดีแม้แต่กับบรรดาผู้ที่เป็นศัตรูต่อฉัน ให้ฉันมีสิทธิทุกอย่างแม้แต่กับบรรดาผู้ที่ไม่ให้สิทธิแก่ฉัน ให้ฉันอภัยโทษแม้แต่กับบรรดาผู้ที่ทำรอุณโหดร้ายต่อฉัน ท่านได้แนะนำบรรดาผู้ที่ท่านส่งมาเพื่อภารกิจนี้ว่า ไม่ว่าท่านจะไปที่ไหน การไปเยี่ยมเยียนของท่านควรจะเป็นสิ่งที่นำมาซึ่งความสุข ไม่ใช่ความเกลียดชัง มัสยิดควรจะเป็นแหล่งแห่งความชุ่มชื้นแก่ผู้คน ไม่ใช่เป็นผู้นำความลำบากมาให้แก่พวกเขา อัลลอฮ์ได้ยกย่องคุณลักษณะนี้ของท่านรอซูลุลลอฮ์ไว้ด้วยว่า *โอ้ รอซูลุลลอฮ์ เนื่องด้วยความเมตตาของอัลลอฮ์ที่เจ้า*

ของเขา มีใจเมตตากรุณาต่อผู้คนทั่วไปและจะต้องอดกลั้นต่อผู้ที่คัดค้านต่อต้านเขา เขาควรจะยอมรับความอ่อนแอของสหายของเขาและอดทนต่อการกัดเซาะข่มเหงของฝ่ายศัตรู เขาควรจะเยือกเย็นแม้จะตกภายใต้การขู่ข่มขู่อย่างหนัก ควรจะอดทนต่อคำพูดเหยียดหยามดูถูกและถากถาง ความเกรี้ยวกราด จิตใจที่หยาบกระด้าง คำพูดที่ทิ่มแทงใจและการอาฆาตทั้งหมดนี้ล้วนเป็นอันตรายเหมือนยาพิษสำหรับงานนี้

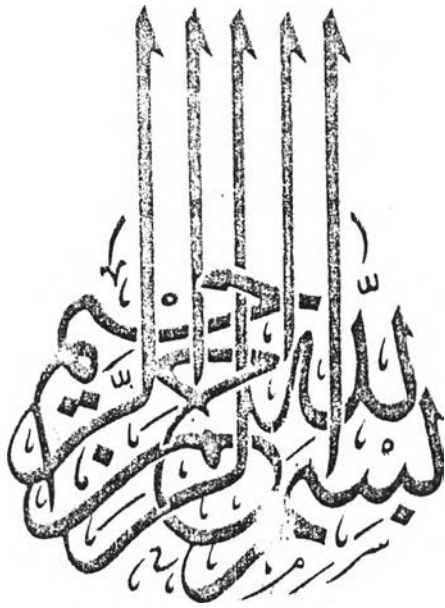
มีหะดีษของท่านรอซูลุลลอฮ์คนหนึ่งกล่าวว่า *พระผู้อภิบาลของฉันได้สั่งฉันให้กล่าวถ้อยคำที่เที่ยงธรรมไม่ว่าฉันจะอยู่ในสภาวะของความโกรธหรือความสุข ให้ฉันพยายามอย่างที่สุดที่จะ*

อ่อนโยนต่อพวกเขา ถ้าหากเจ้าเสียงกร้าวใจกระด้าง พวกเขา ก็จะเตลิดออกไปจากเจ้า....."

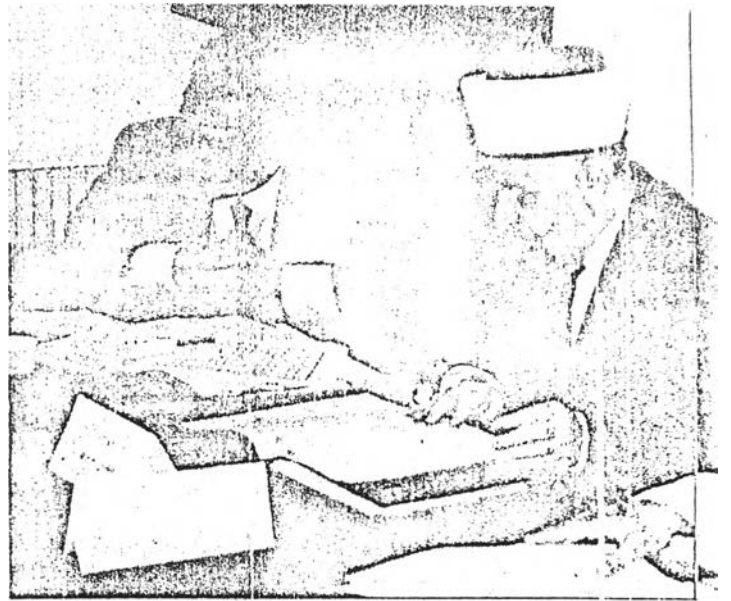
(กูรอน 3:159)

(2) สูตรที่สองสำหรับความสำเร็จในการปฏิบัติภารกิจนี้ก็คือการหลีกเลี่ยงการพูดถกเถียงกันทางปรัชญาและให้กำชับสั่งสอนในเรื่องคุณธรรมง่าย ๆ และเป็นที่รู้จักโดยสากลว่ามันเป็นคุณธรรม และคุณธรรมนั้นควรเป็นสิ่งที่ยอมรับกันได้โดยง่าย โดยสามัญสำนึกของคนธรรมดาทั่วไป คำเชิญชวนของผู้ที่เชิญชวนสู่สัจธรรมจึงจะทำให้ทุกคนเกิดความเชื่อมั่น ความได้เปรียบที่สำคัญที่สุดของการใช้สูตรนี้ก็คือมันจะช่วยดึงคนทั่วไปให้มาสู่ฝ่ายผู้ประกาศสัจธรรมซึ่งก่อให้เกิดความได้เปรียบเหนือฝ่ายศัตรู เมื่อคนทั่วไปถึง

แม้ว่าจะมีอคติมองเห็นฝ่ายหนึ่งเป็นคนที่มึนใจอ่อนโยนเชิญชวนพวกเขาไปสู่คุณธรรมง่าย ๆ ที่พวกเขาเองเข้าใจดีและเห็นอีกฝ่ายหนึ่งเป็นศัตรูของเขากำลังต่อต้านภารกิจอันสูงส่งของ... ด้วยวิธีการชั่วร้าย พวกเขาจะค่อย ๆ หันห่างออกจากคนพวกนี้และหันไปหาผู้ที่เชิญชวนสู่สัจธรรม ผลที่ตามมาคือ ในที่สุดผู้ที่ยังหลงเหลืออยู่ในฝ่ายต่อต้านสัจธรรมก็คือบรรดาผู้ที่ผลประโยชน์ของพวกเขาผูกพันอยู่อย่างใกล้ชิดกับความเท็จหรือบรรดาผู้ที่เป็นทาสแห่งประเพณีของบรรดาบรรพบุรุษของพวกเขาเท่านั้น ท่านรอซูลุลลอฮ์ประสบผลสำเร็จเช่นเดียวกันในประเทศใกล้เคียงที่อิสลามแผ่ขยายออกไปไกลและได้รับการยอมรับจากผู้คนส่วนใหญ่

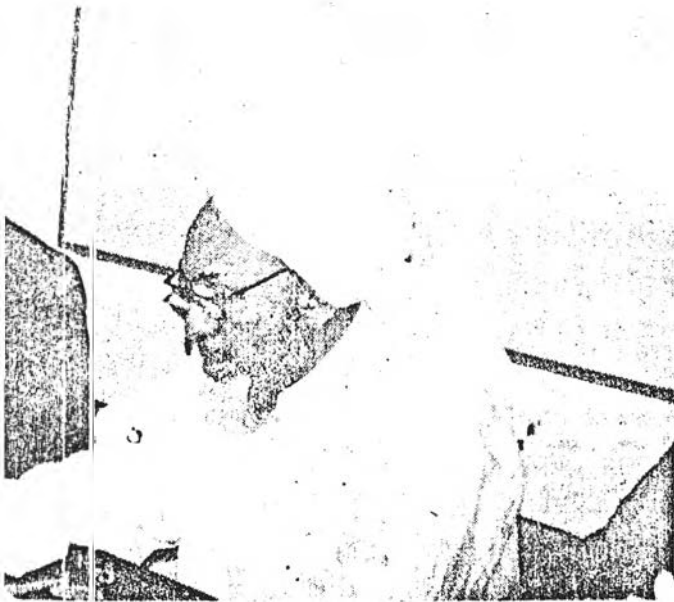

(3) คำแนะนำอีกประการหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการประกาศอิสลามก็คือการหลีกเลี่ยงการถกเถียงที่ไร้ประโยชน์กับคนที่โง่เขลา ผู้เชิญชวนสู่สัจธรรมจะต้องระวังอย่างเข้มงวดในการไม่เข้าไปถกเถียงที่ไร้ประโยชน์กับคนที่คิดร้ายและชอบทะเลาะเบาะแว้ง เขาจะต้องเอาใจใส่อย่างที่สุดในการที่จะเข้าหาและสนทนากับคนที่ใช้สติปัญญาและเหตุผลต่อสารของเขาเท่านั้น ถ้าหากเขารู้สึกว่าผู้ที่เขาสนทนาด้วยเริ่มแสดงทัศนคติที่โง่เขลาและใช้วิธีการถกเถียงหาเรื่องทะเลาะด้วย เขา

จะต้องถอนตัวออกมาอย่างมีนวลโดยทันที นี่เป็นเพราะว่ามันไม่เพียงแต่จะไร้ประโยชน์ที่จะเข้าไปยุ่งกับสิ่งนั้นเท่านั้น แต่มันยังเป็นผลร้ายต่อภารกิจด้วย เพราะเวลาและพลังงานอันมีค่าที่น่าจะถูกนำไปใช้อย่างมี ประโยชน์ สำหรับการประกาศสารนั้นจะสิ้นเปลืองไปเปล่า ๆ

(4) ในกรณีที่ผู้เชิญชวนสู่สัจธรรมรู้สึกว่าการช่วยจากคนที่คิดร้ายจนกว่าที่เขาจะอดทนและเขาไม่สามารถที่จะอดทนต่อการกดขี่ การประสังคราย การคิดค้านและการกล่าวที่โง่เขลา เขาจะต้องตระหนักทันทีว่านั่นเป็นเพราะมารร้ายกำลังล่อลวงให้เขาตอบโต้ ดังนั้นสิ่งที่ดีที่สุดก็คือการขอความคุ้มครองบ่าวของพระองค์ให้พ้นจากสิ่งนี้อาจจะเป็นผลร้ายต่อภารกิจของเขา ที่จะเป็นไปได้ก็ต่อเมื่อเขายังคงเยือกเย็นได้ แม้จะตกอยู่ภายใต้การขู่ข่มอย่างหนัก เพราะไม่มีใครที่สามารถจะคิดหรือทำได้อย่างฉลาด ถ้าหากเขาถูกกระตุ้นได้อย่างง่ายดายโดยความโกรธ การดูถูก ความไม่เป็นธรรมหรือความโหดเหี้ยมทารุณ แต่มารร้ายที่ไม่ต้องการให้ภารกิจนี้ประสบความสำเร็จและมักคอยวางแผนที่จะทำลายภารกิจนี้จะขู่เหย้าของพวกเขาว่าร้ายนั้นเป็นไปด้วยการใช้คำพูดที่แยบยล ดังนั้น มันจึงมีใช้เรื่องง่ายที่จะไปอดทนต่อการขู่เหย้าได้ นั่นคือเหตุผลที่ว่าทำไปคนที่มีความดีธรรมจึงได้ถูกตักเตือนไว้ในอายะฮ์

ที่ 201-202 ถึงอันตรายในเรื่องนี้และได้ถูกแนะนำว่า ถ้าหากพวกเขาเจตนาที่จะละเว้นจากความชั่ว พวกเขาจะต้องรู้ตัวตนที่พวกเขาารู้สึกถึงผลชั่วของการล่อลวงของมารร้ายและการยุยงของมันในหัวใจของพวกเขา และคอยระวังตัวให้ดี แล้วพวกเขาจะเห็นได้อย่างชัดเจนว่าพวกเขาควรจะทำตัวอย่างไรดีในสภาวะเช่นนั้นในการปฏิบัติภารกิจของพวกเขา

ส่วนคำว่า “พี่น้องของมาร” นั้น คนพวกนี้กลายเป็นผู้แสวงหาเพื่อตัวเองภายใต้อิทธิพลของพวกเขา มันและพวกเขาไม่สามารถที่จะอดกลั้นต่อการยุยงของพวกเขาได้ ดังนั้น พวกเขาจะปฏิบัติตามพวกมารที่

คอยยุยงพวกเขาให้ตอบโต้และใช้วิธีการผิด ๆ ทุกอย่าง ที่พวกศัตรูของพวกเขาใช้

นอกจากความหมายเฉพาะดังกล่าวข้างต้นนี้แล้ว ข้อความนี้ยังมีความหมายโดยทั่วไปอีกด้วย มันช่วยจำแนกแยกแยะแนวทางของผู้ศรัทธาในศาสนา ออกจากแนวทางของผู้ไม่มีศรัทธาในศาสนา ใครที่เกรงกลัวลัวอัลลอฮ์จริง ๆ และต้องการที่จะละเว้นความชั่วอย่างจริงจังนั้นจะเป็นคนที่มีความรู้สึกไวจนถ้าหากว่ามีสิ่งที่ชั่วร้ายอะไรแอบเข้ามาในหัวใจของพวกเขา มันจะทำให้หัวใจของพวกเขาเจ็บปวดขึ้นมา และพวกเขาจะวิงวอนขอความคุ้มครองจากอัลลอฮ์ให้พ้นจากมารร้ายทันที ที่เป็นเช่นนี้ เพราะว่าพวกเขาไม่คุ้นเคยกับความคิด ความปรารถนา และเจตนาที่ชั่วร้ายเพราะสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่แปลกหน้าต่อธรรมชาติของพวกเขาในทางตรงกันข้าม : คนที่ไม่เกรงกลัวอัลลอฮ์ และไม่ปรารถนาที่จะละเว้นจากความชั่วและมีพวกมารเป็นพี่น้องจะยังคงปล่อยให้ความคิด ความตั้งใจและความปรารถนาอันชั่วร้ายให้มีอยู่ในหัวใจของพวกเขาต่อไป โดยไม่รู้สึกว่ามันเป็นสิ่งแปลกในหัวใจของพวกเขา คนพวกนี้มีจิตใจที่สกปรกจนไม่คิดถึงเรื่องการชำระจิตใจของตนเองและไม่เข้าใจสิ่งสกปรกเหล่านี้ก็ก่อตัวขึ้นเป็นการปฏิบัติและเปิดเผยตัวเองให้แก่โลกได้เห็น

ใหญ่เทียบมขุนเขา เบาเพียงผงธุลี

قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: ﴿ لا أعلم اقواما من امتي يا توذونوم القيامة بحسنات
 أمثال جبال تهامة بيضاء فيجعلها الله هباء منثورا أما إخوانكم ومن جلدتكم وأخذون من الليل كما تأخذون
 ولكنهم قوم إذا خلوا بحارم الله إتهكوا ﴾

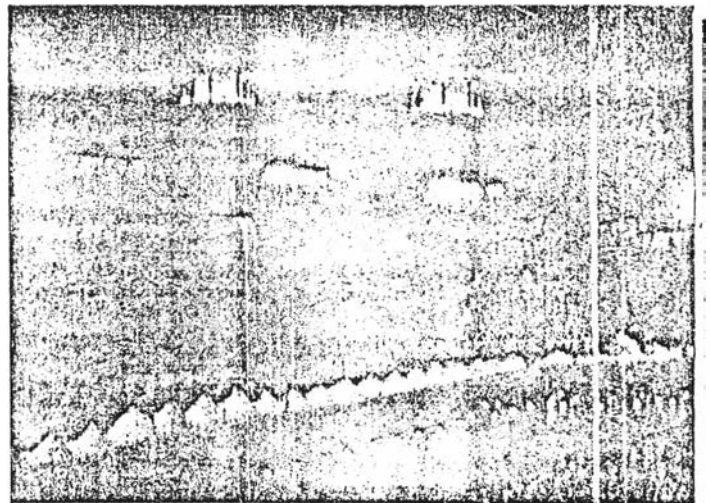
“ท่านรอซูลกล่าวว่่า ฉันทจะบอกให้รู้ถึงหลายต่อหลายกลุ่มจากประชาชาติของฉันท
 ในวันกียามะฮะพวกเขาพร้อมกับความตึงามประดุงตั้งขุนเขา แล้วอัลลอฮ์ก็ให้ลิ่งเหล่าน
 นั้นเป็นเช่นผงธุลีปลิวว่อนไป ฟิงทราบเกิดว่่าพวกเขาคือพี่น้องของพวกท่าน มาจากสาย
 ตระกูลพวกท่าน พวกเขาทำเหมือนพวกท่าน แต่พวกเขาเมื่ออยู่ตามลำพังจะละเมิดข้อ
 ห้ามของอัลลอฮ์”

ผู้รายงานหะดีษ

หะดีษบทนี้รายงานโดยอับนุมาฎะห์จากท่านเชาบาน

อธิบายความหมาย

ศาสนาอิสลามต้องการให้การระลึกถึง
 อำนาจการควบคุมของอัลลอฮ์นั้นมั่นคงในจิตใจของ
 มุสลิมทุกคน เพื่อจะควบคุมป้องกันในขณะที่เขาอยู่
 ลำพังมิให้ละเมิดสิ่งที่ต้องห้ามต่างๆของอัลลอฮ์ เขา

จะได้ไม่ผิดพลาด พลังเปลว แต่หากต้องพลาดไปจริงๆ เขาก็รับรำลึกถึงการอุปฐกของพระองค์ เขาพร้อมที่จะถอนตัวออกจากบาป ตั้งใจมั่นที่จะไม่หวนกลับไปทำอีก

คำ สอนบทนี้เรียกร้องให้ดำรงไว้ซึ่งการรำลึกถึงการควบคุมของอัลลอฮ์ การละอายต่อพระองค์ทั้งในที่ลับและเปิดเผย เพื่อให้ความเป็นจริงนี้ฝังลึกลงในความรู้สึกของมุสลิมอย่างไม่มีวันเสื่อมคลาย ท่านรอซูลจึงใช้วิธีการเล่าถึงเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในวันกิยามะห์ว่าจะมี ประชาชาติ ของท่านหลายกลุ่มฟื้นคืนชีพขึ้นมาพร้อมกับคุณธรรมความดีงามมากมาย เสมือนเมล็ดกรวดเมล็ดทรายที่เขาได้รวบรวมสะสมไว้ทีละเล็กทีละน้อยจนกลายเป็นภูเขาใหญ่ พวกเขามีความหวังกับความเมตตาที่อัลลอฮ์จะให้ ในขณะที่วันนั้นอัลลอฮ์ไม่สนใจไม่ให้น้ำหนักใดๆ แก่มันเลย ทำไมเล่า?...คำตอบก็คือเพราะพวกเขาไม่ซื่อสัตย์ในข้อห้ามของอัลลอฮ์ขณะลับตาคนนั่นเอง

ปี จัจยที่ จะช่วยในการปลุกฝังจิตสำนึกเรื่องการควบคุมของอัลลอฮ์ให้เกิดขึ้นในจิตใจนั้น มีมากมายหลายประการด้วยกัน ส่วนหนึ่งคือ

1. ความเชื่อมั่นว่าอัลลอฮ์นั้นทรงรอบรู้อย่างแท้จริง ในซูเราะฮ์อัลอันอาม อายะห์ที่ 3 อัลลอฮ์ตรัส

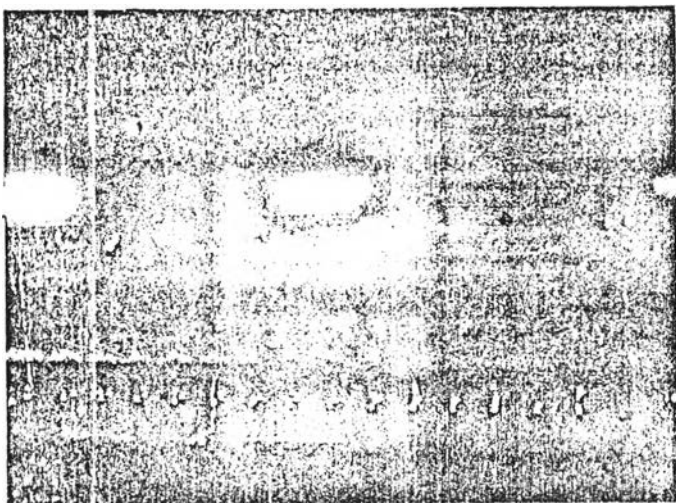
ไว้ความว่า **“อัลลอฮ์ทรงทราบเรื่องลับและเรื่องเปิดเผยของพวกเจ้าและทรงทราบสิ่งที่พวกเจ้าชวนชวน...”** ใครก็ตามที่ความรู้สึกเช่นนี้ฝังแน่นอยู่ในจิตใจ เขาจะละอายที่จะให้อัลลอฮ์เห็นเขาทำในสิ่งที่พระองค์ทรงห้าม หรือเห็นเขาเพิกเฉยในสิ่งที่พระองค์ทรงใช้

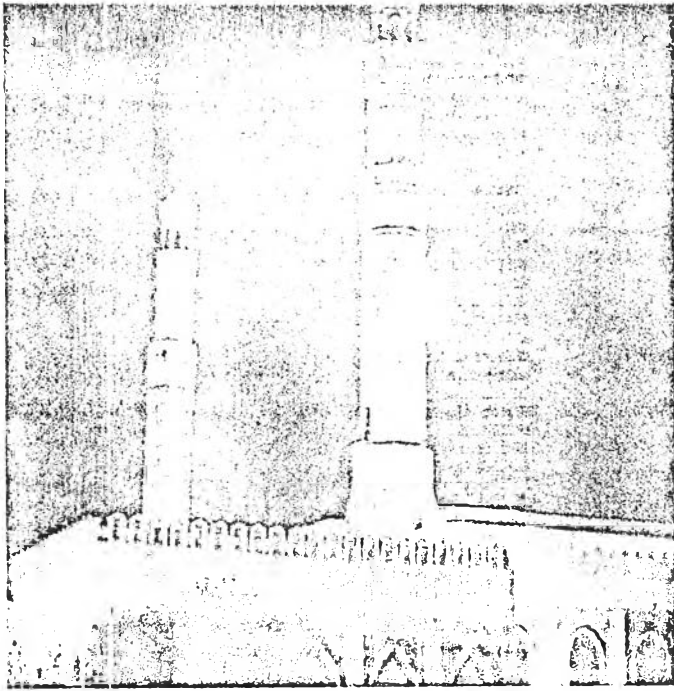
2. ความเชื่อมั่นว่าอัลลอฮ์นั้นทรงรวบรวมทุกสิ่งทุกอย่างที่เราทำไว้และในวันกิยามะฮ์พระองค์จะให้เราได้รับรู้สิ่งที่ทำไว้ หากเป็นความดีพระองค์จะตอบแทนด้วยสวนสวรรค์ แต่หากเป็นความชั่วพระองค์จะทรงตอบแทนด้วยสิ่งที่สาสมกัน ใครก็ตามที่มีความเชื่อมั่นในสัจธรรมข้อนี้เขาจะรีบถอนตัวออกจากสิ่งบาป ในซูเราะฮ์อัลกะฮฟู อายะห์ที่ 49 อัลลอฮ์ตรัสไว้ความว่า **“และบัญญัติจะถูกมอบให้ เจ้า จะเห็นบรรดาคนบาปหวาดผวามาจากสิ่งที่ปรากฏอยู่ในบัญญัติฟลางอุทยานกันว่าหายนะแล้วเรา นี้นบัญญัติอะไรกัน ! ไม่ทั้งสิ่งเล็กน้อยใหญ่โตเลยนอกจากรวมไว้ทั้งหมด พวกเขาจะประจักษ์สิ่งที่เคยทำไว้มาปรากฏต่อหน้า และพระผู้อภิบาลของเจ้านั้นไม่อธรรมต่อผู้ใด”**

แนวทางการสร้างเสริมจิตใจ

ให้ซาบซึ่งต่อการควบคุมของอัลลอฮ์

- ทำอิบาดะห์ต่างๆ ภาวนาให้บทพร้องทั้งฟิรฎุและซุนนะฮ์ (งานหลักและงานเสริม)
- ใช้ชีวิตผูกพันกับญะมาอะฮ์ เพราะการเห็นห่างญะมาอะฮ์เป็นการเปิดทางให้กับชัยตอนได้จួយโอกาสล่อลวงในขณะที่อยู่โดดเดี่ยว ชัยตอนจะล่อลวงให้เห็นผิดเป็นชอบจนผู้โดดเดี่ยวนั้นหลงไปตามกลอุบายของมัน ท่านรอซูลเล่าสอนว่า **“พวกเจ้าจงระวังการแตกแยกและจงผูกพันกับญะมาอะฮ์ ชัยตอน**

จะอยู่ร่วมกับคนหนึ่ง จะอยู่ไกลออกไปหากเขาอยู่สองคน” (รายงานโดยดิริมิซีย)

สิ่งที่ได้รับจากหะดีษบทนี้

- จำเป็นที่มุสลิมต้องเคร่งครัดต่อการควบคุมของอัลลอฮ์ซึ่งสิ่งนี้จะรักษาเขาให้พ้นจากการละเมิดสิ่งต้องห้ามต่างๆของพระองค์ ยิ่งกว่านั้นสิ่งนี้จะช่วยให้เขามีความปราณีต ละเอียดย่อนในการสนองรับแนวทางของอัลลอฮ์ ดังมีรายงานจากบรรพชนของเราว่าพวกเขาเหล่านั้นเข้มงวดกวดขันต่อการปลุกฝังจิตสำนึกเรื่องการควบคุมของอัลลอฮ์แก่บุตรหลานของพวกเขาตั้งแต่เยาว์วัย

อิหม่ามฆอซาลีบันทึกไว้ในหนังสือเอียะยาอูลุมุดดีน 4/384 จากท่านอบิลกอเซิมอัลญันดีว่า ท่านต้องการที่จะทดสอบเด็กนักเรียนของท่านเรื่องการควบคุมของอัลลอฮ์ ท่านจึงบอกกับเด็กนักเรียนว่าวันพรุ่งนี้เราจะเดินทางไปเที่ยวที่ซาฮาร่า ให้ทุกคนนำไก่มาคนละหนึ่งตัว แต่มีข้อแม้ว่าจะต้องเชือดไก่ตัวนั้นในที่ลับตาอย่าให้ใครรู้เห็นเป็นอันขาด วันรุ่งขึ้นทุกคนได้นำไก่ที่ตัวเองเชือดมาเพื่อทำอาหารร่วมกัน

ในจำนวนนั้นมีเด็กคนหนึ่งที่น่าใจเป็นๆมา ครูจึงถามว่าทำไมไม่ทำตามสิ่งที่สั่งเล่า เด็กคนนั้นตอบว่า ครูตั้งเงื่อนไขว่าจะต้องเชือดในที่ลับตาที่ไม่มีใครเห็น จึงพยายามหาแล้วหาอีก แต่ทุกๆที่ที่ไปก็พบว่า มีผู้หนึ่งอยู่กับฉันด้วยเสมอ ครูถามว่าใครกันละ ? เด็กคนนั้นตอบว่า อัลลอฮ์ครับ

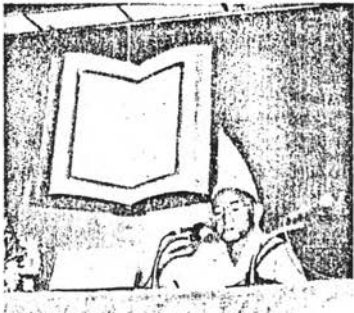
- จำเป็นต้องผูกพันกับญะมาอะฮ์ รักษากฎระเบียบของญะมาอะฮ์ อย่าโดดเดี่ยวตัวเองอยู่ตามลำพัง มารร้ายจะขบขันและจัดการกับชีวิตเราทันที บรรพชนเราได้ย้านักหนาถึงความผูกพันกับญะมาอะฮ์จนกระทั่งพวกเขาถือว่าการศรัทธาต่ออิสลามโดยขาดความผูกพันกับญะมาอะฮ์นั้นเป็นความศรัทธาที่บกพร่อง ท่านกะลีฟะฮ์อุมัยรากล่าวว่า **“ไม่มีอิสลามนอกจากต้องมีญะมาอะฮ์”**

- จำเป็นต้องทะนุถนอมคุณงามความดีต่างๆที่ได้กระทำเอาไว้ อย่าทำลายให้สูญหายไปด้วยการละเมิดข้อห้ามของอัลลอฮ์ขณะอยู่ลำพัง ให้ตระหนักอยู่เสมอว่าตราบใดที่เรายึดมั่นอยู่กับการเชื่อฟังอัลลอฮ์และรอซูลฯ อัลลอฮ์จะยิ่งเพิ่มทางนำและความยำเกรงให้กับเรา ในซูเราะฮ์ฮุญมัด อายะฮ์ที่ 17 อัลลอฮ์ตรัสไว้ความว่า **“และบรรดาผู้ที่อยู่ในทางนำอัลลอฮ์จะเพิ่มทางนำแก่เขา ให้ความยำเกรงแก่เขา”** ในซูเราะฮ์ซุรอ อายะฮ์ที่ 23 อัลลอฮ์ตรัสไว้ความว่า **“และใครได้ประกอบความดีหนึ่งเราจะเพิ่มความดีงามเข้าไปในความดีหนึ่งนั้น แท้จริงอัลลอฮ์ผู้ทรงอภิบาลผู้ควรขอบคุณยิ่ง”**

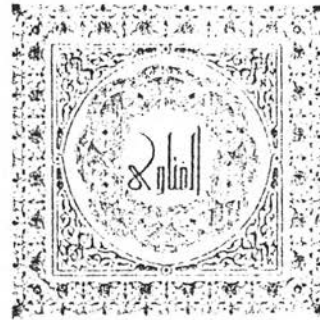
ท้ายที่สุดนี้ผู้เขียนใคร่ขอให้อัลลอฮ์ทรงมอบความบริสุทธิ์ใจในการประกอบศาสนกิจแก่ผู้อ่านทุกท่าน และขอให้ทุกท่านอยู่ในความคุ้มครองดูแลของพระองค์ตลอดไป.....อามีน.

• • • • •

ถาม - ตอบปัญหาศาสนา

12

อาจารย์อิสมาแอล วิสุทธิปราณี

ผู้อ่านถาม :

ตุ๊กตาชาววัง จะซื้อมาไว้ในบ้าน หรือให้เป็นของขวัญของกำนัลได้หรือไม่ ?

อาจารย์ตอบ :

รูปปั้นทุกชนิดถือว่าต้องห้าม ยกเว้นถ้าสิ่งนั้นเป็นของเล่นเด็กก็อนุญาตให้ ท่านหญิงอาอิชะฮฺเคยมีของเล่นเป็นรูปม้า

ผู้อ่านถาม :

ท่านบิซา เป็นคนยากจน แล้วท่านเลี้ยงดู ลูกภรรยา หลายคนได้อย่างไร ?

อาจารย์ตอบ :

เรามองกันว่าเราเป็นคนเลี้ยงดูลูก เลี้ยงดูเมีย และคนในครอบครัว แต่จริงๆนั้นอัลลอฮฺต่างหากที่ เป็นผู้เลี้ยงดู เราเพียงมีหน้าที่เท่านั้น และริสกีของลูกเมีย อัลลอฮฺให้ผ่านเรา ริสกีเราอัลลอฮฺให้ผ่านคนอื่น ๆ มา ฉะนั้นหน้าที่เราคือ พยายามขยันหมั่นเพียร เก็บหอมรอมริบ ท่านรอซูลาบอกไว้ว่า การรู้จักประหยัดถือว่ามียาได้แล้วครึ่งหนึ่ง อัลลอฮฺตรัสไว้ว่า

“แท้จริงคนที่สุรุษุร่ายใช้จ่ายฟุ่มเฟือยนั้นเป็นพี่น้องกับชัยตอน” พี่น้องตั้งใจขยันหมั่นเพียร และอย่าฟุ่มเฟือยผลาญทรัพย์ แม้จะไม่ร่ำรวยเป็นมหาเศรษฐี แต่ก็ไม่จนหรอก เพราะฉะนั้นให้ความเป็นธรรมกับคนในครอบครัว และอัลลอฮฺจะช่วยให้เปิดช่องทางให้ริสกีมหาเราเอง

ผู้อ่านถาม :

เมื่อตัวเปื้อน ห้ามละหมาด อ่านกรอ่าน เข้ามัสยิด ตอวาฟ การกระทำสิ่งใดบ้างที่เป็นของดีในขณะตัวเปื้อน ?

อาจารย์ตอบ :

อัลลอฮฺห้ามชนิดเดียวเท่านั้นเอง ห้ามละหมาด ห้ามเข้ามัสยิด ห้ามอ่านกรอ่าน ถ้าจะอ่านเป็นการเอาบุญ เป็นการเคารพภักดีต่ออัลลอฮฺ แต่อ่านเป็นตอวา (คำขอพร) ไม่ห้าม เช่น ก่อนนอน เราอ่านอายะห์กุรซี อัลลอฮฺจะคุ้มครองให้ปลอดภัยจนกระทั่งเช้า หรือก่อนนอนอ่านฟาติฮะฮฺ อัลลอฮฺจะคุ้มครองให้ปลอดภัยจนเช้า ซึ่งปรากฏในหะดีษของเยะฮ์ซุทั้งคู

ดังนั้นในขณะที่ตัวเปื้อน ก่อนนอนตั้งใจอ่านกุ
รอ่านเพื่อขอความคุ้มครองต่ออัลลอฮ์นั้น ไม่เป็นที่
ดองห้ามหรือก เมื่อได้ยินเสียงอะซาน (เสียงเรียกร้อง
สู่การเข้าเฝ้าพระผู้เป็นเจ้าวันละ 5 เวลา) ก็รับได้ ขอ
ดูเวลาหลังอะซานได้ ชีกรู้ลลอฮ์ได้ตลอดเวลา

ส่วนการเข้ามัสยิด ท่านรอซูลฯ เคยบอกว่า
จะไม่อนุญาตให้หญิงที่มีรอบเดือนเข้ามัสยิด เพราะ
เป้าหมายคือว่าจะอาจจะเป็น... ทำให้มัสยิดต้องเปราะ
เปื้อนได้ และเมื่อการห้ามอันนี้เป็นข้อบัญญัติมาแล้ว
ถึงแม้จะมีสิ่งอำนวยความสะดวกในการขับรอบเดือน
เป็นอย่างดีก็ตาม เมื่อเป็นข้อห้ามแล้วก็ต้องเป็นข้อ
ห้ามเรื่อยไป แต่มีหลักอยู่ว่า

الضرورات تبيح المحذورات

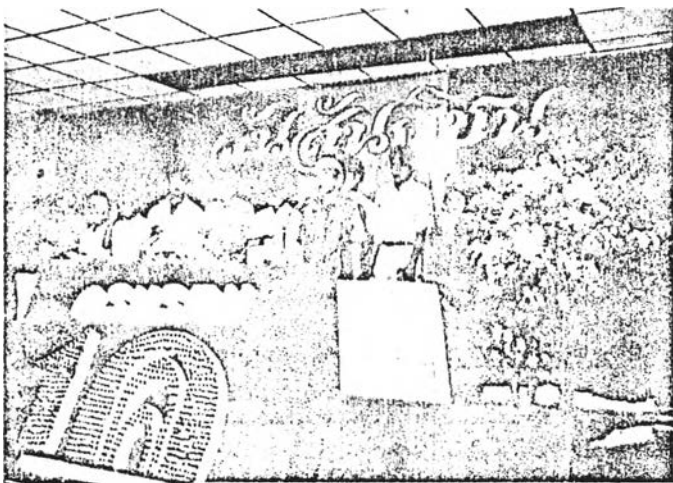
“ภาวะคับขันยอมอนุมัติสิ่งต้องห้ามได้” เช่น หญิงคน
หนึ่งกำลังมีรอบเดือน เห็นเด็กเล่นไฟกันนมัสยิด
หากปล่อยให้หากเกิดไฟไหม้ขึ้นได้ ก็ถือว่าอนุมัติให้

ผู้อ่านถาม :

ปัจจุบันนี้ คนที่ตายไปแล้ว อยู่ในนรกโดนลง
โทษแล้วหรือยัง ?

อาจารย์ตอบ :

ท่านนบีฯบอกว่า หลังจากวิญญาณออก
จากร่างแล้ว วิญญาณจะอยู่ในโลกบรัชด์ (โลกกึ่งกลาง
ระหว่างโลกนี้และโลกหน้า) ในหลุมฝังศพนั้น ความ

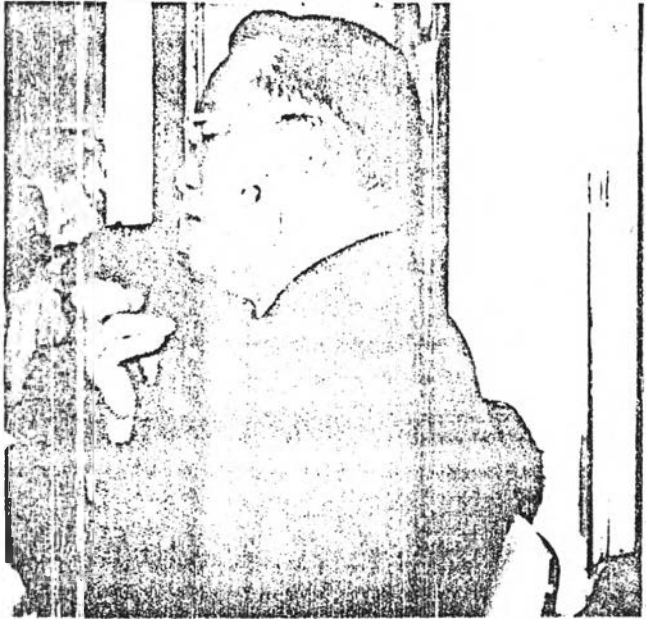

สุขและความทุกข์เป็นเรื่องจริง ดังนั้น เมื่อมีหลักฐาน
บอกว่า อัลลอฮ์จะสอบสวน ดัดลินในวันฟื้นคืนชีพ
แล้วทำไม ขณะอยู่ในหลุมศพจึงมีความสุข ความทุกข์
ให้กับวิญญาณด้วยเล่า หากเราคิดตามปัญญาของเรา
แล้ว เราจะพบว่าคนเรานั้นถ้าไม่สอบสวน ไม่ดัดลิน
ให้ชัดเจนไป เราก็ไม่อาจรู้ได้ว่าใครผิดใครถูก อัลลอฮ์
นั้นรู้ก่อนสอบสวนว่าใครผิด ใครถูก เพราะฉะนั้นที่
ถูกทรมานในหลุมศพก็... ได้รับความสุขในหลุมศพก็
ดี ไม่ผิดตัวแน่ เพราะอัลลอฮ์นั้นรู้ดีอยู่ก่อนแล้ว

สรุปว่าทั้งนรกและสวรรค์ นั้นไม่ต้องรอหลัง
หลับตาตายหรือก ทุกวันนี้ก็มีแล้ว ใครเชื่อฟังอัลลอฮ์
เขาก็มีความสุขเหมือนได้อยู่ในสวรรค์ ใครฝ่าฝืนอัลลอฮ์เขา
ก็มีทุกข์เหมือนอยู่ในนรกทั้งเป็น อัลลอฮ์ห้ามเรื่องรัก
ร่วมเพศ ใครฝ่าฝืน ก็ได้โรคเอดส์ไป ใครไม่มีความ
สุขกับภรรยา ไปเที่ยว สำส่อน สารพัดโรคที่ติดตาม
มา และการทำซินา (ผิดประเวณี) กับความรำรวยนั้น
ไม่มีทางจะรวมอยู่ด้วยกันได้ อัลลอฮ์จะลงบาเลาให้
พบกับความขาดทุนในทุกเรื่อง

ผู้อ่านถาม :

ละหมาดตะฮัจญุด มีกี่รอกอะห์ ?

อาจารย์ตอบ :

อย่างน้อย 2 รอกอะฮฺ จริงๆแล้วให้ทำได้ เรื่อยไปจะก็รอกอะฮฺก็ได้ แต่ที่ดีให้ทำที่ละ 2 รอกอะฮฺ จนครบ 8 รอกอะฮฺ และตามด้วยวิตร็อก 3 รอกอะฮฺ ส่วนเวลานั้นได้ตั้งแต่หลังอิซาเรื่อยไปละหมาดได้จนกระทั่งถึงซุบฮ์ แต่ที่ดีให้นอนก่อน และตื่นขึ้นละหมาดในตอนดึก

ผู้อ่านถาม :

มุสลิมคนหนึ่งได้แต่งงานกับภรรยาศาสนาอื่น ต่อมาทราบว่าก่อนจะแต่งงานภรรยาได้อุทิศศพให้โรงพยาบาล แต่สามีไม่ยอมจะทำอย่างไร ?

อาจารย์ตอบ :

มุสลิมมีสิทธิ์ที่จะช่วยเหลือผู้อื่น หรือเหนือกว่าด้วยซ้ำไป เพราะท่านนบีฯบอกไว้

لا يؤمن أحدكم حتى يحب لأخيه ما يحب لنفسه

“คนใดจะยังไม่ศรัทธาจนกว่าจะปรารถนาให้คนอื่นได้ดังที่เขาอยากได้” ดังนั้นการช่วยเหลือผู้อื่นได้แต่ต้องไม่ทำร้ายตัวเอง ดังนั้นการแสดงความจำนงอุทิศส่วน

อวัยวะที่เป็นประโยชน์มีเงื่อนไข 2 ประการ จากการอธิบายของนักวิชาการ คือ

1. เจ้าตัวแสดงความจำนงไว้
2. เมื่อตายแล้ว ทายาทต้องยินยอม เพราะตายแล้วเป็นสิทธิของทายาท

ในกรณีนี้สามีไม่ยินยอม ถือว่าใช้ไม่ได้ หรือถ้ามีทายาทคนหนึ่งคนใดไม่ยินยอมถือว่าใช้ไม่ได้ ยกตัวอย่างเช่น พ่อโตวายตาย แต่พ่อมีโตข้างหนึ่งอยู่ได้ ลูกสละโตข้างหนึ่งให้พ่อ เหลือให้ลูกข้างหนึ่ง พ่อก็อยู่ได้ ลูกก็อยู่ได้ อย่างนี้ฮาลาล แต่ถ้าให้โตพ่อไปสองข้างเลย ลูกยอมตายให้พ่อมีชีวิตอยู่ อย่างนี้ถือว่าฮารอม เพราะฉะนั้นช่วยเหลือผู้อื่นได้ แต่ตัวเองต้องไม่เดือนร้อน ถ้าหากสงสัยว่า เขาเอาอวัยวะเราไปแล้วไปใส่ให้กาเฟร (คนต่างศาสนา) จะทำอย่างไร ? อัลลอฮ์กล่าวว่า

بما خلقناكم وفيها نعيدكم ومنها نخرجكم تارة اخرى

“และจากดินที่เราสร้างพวกเจ้ามา และในดินนั้นที่เราจะให้เจ้ากลับคืนไป และจากดินนั้นเรานำเจ้าออกมาอีกครั้งหนึ่ง” ดังนั้นเรือนร่างจะกลับไปเป็นดินส่วนอีมาน (การเชื่อมั่น) นั้นอยู่ที่จิตวิญญาณที่ยึดมั่นอยู่กับอัลลอฮ์และการกระทำที่เป็นผลงานของเขา ไม่ได้อยู่ที่เลือดเนื้อหรือกระดูก ดังนั้นจึงไม่มีปัญหาแต่อย่างใด ส่วนการที่เลือดเราจะไปปะปนกับเลือดคนกาเฟรนั้น เราลองพิจารณาให้ดีนะ เราย่อมมองเหรียญด้านเดียว เราลองตอบตัวเองซิว่า เวลาเราเจ็บป่วยต้องผ่าตัดร่างกายเราเอาเลือดคนกาเฟรได้ไหม ได้ เพราะฉะนั้นอิสลามไม่ได้สอนให้มุสลิมเห็นแก่ตัว การเป็นการเฟร เป็นมุสลิม ไม่ได้อยู่ที่เลือด ที่เนื้อ แต่อยู่ที่อีมาน (การเชื่อมั่น) ต่างหาก ดังนั้นเลือดก็ดี หัวใจก็ดี ดวงตาที่ดี เป็นเพียงอวัยวะส่วนหนึ่งที่อัลลอฮ์ให้มา การที่ต้องรับบริจาคอวัยวะนั้น เป็นการเพิ่มอีมาน แก่มุสลิมเป็นอย่างดี ให้ได้รับรู้ว่านอกจากอัลลอฮ์แล้วไม่มีมนุษย์หน้าไหนทำได้ ถ้ามนุษย์สร้างเลือด สร้างหัวใจ สร้างอวัยวะต่าง ได้ ทำใจจะต้องรับบริจาคด้วยแล้ว ที่เป็นเช่นนี้เพราะนอกจากอัลลอฮ์แล้วไม่มีใครทำได้นั่นเอง

ผู้อ่านถาม :

ละหมาดกุฮา มีกี่รอกอะห์ เวลาเท่าไร ?

อาจารย์ตอบ :

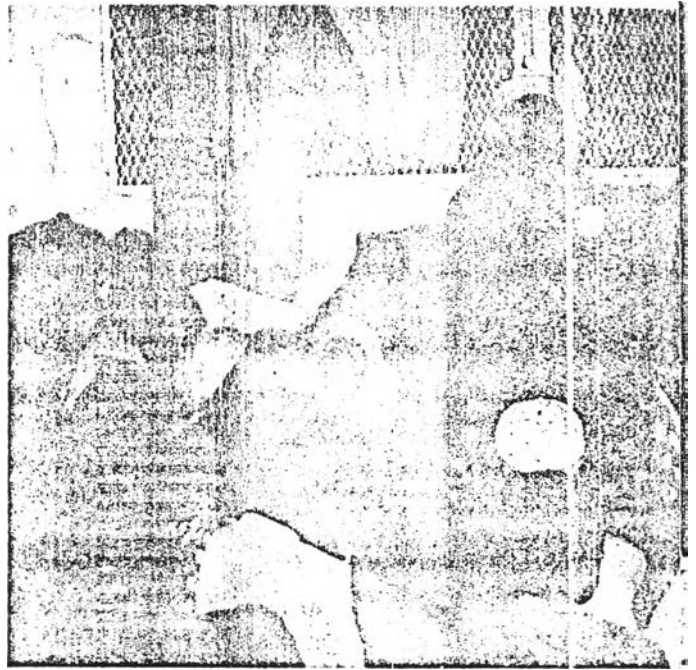
ละหมาดกุฮา ละหมาดอิซรอก ละหมาดเอาวามีน 3 ชื่อนี้ท่านอิบนุอับบาส บอกว่าเป็นละหมาดเดียวกัน เริ่มเข้าเวลาเมื่อดวงอาทิตย์ขึ้นสูงเท่าด้ามหอก หมดเวลาเมื่อดวงอาทิตย์ค้อย (คือเข้าเวลาละหมาดฟิรฎุบ่าย) ท่านนบีบอกว่าช่วงเวลาที่ดีที่สุดของละหมาดกุฮานั้น คือช่วงที่ลูกอูฐหลบทรายร้อน คือประมาณ 11.00 น.

ผู้อ่านถาม :

การคลุมฮิญาบที่ถูกต้องทำอะไร ? การนุ่งกระโปรงยาวแต่ผ่าด้านข้างจนถึงขาอ่อนใช้ได้ไหม ? กระเป๋่า เข็มขัด หรือเครื่องหนังต่าง ๆ หากทำจากหนังหมู มุสลิมใช้ได้หรือไม่ ?

อาจารย์ตอบ :

ท่านรอซูลฯ เห็นหญิงคนหนึ่งคลุมผมเฉย ๆ แต่ไม่ได้ปิดอย่างที่พวกเราปิดกัน ท่านรอซูลฯ จึงสอนให้ปิดผมที่ศีรษะ ลงมาถึงต้นคอและหน้าอก ดังนั้นการที่เอาหมวกมาสวมอย่างเดียวนั้นไม่ถูก ต้องคลุมลงมาด้านล่างด้วย หากจะมองให้ลึกซึ้งแล้ว เป้า

หมายใหญ่จะต้องคลุมให้มิดต้นคอและหน้าอก เพียงแต่การคลุมผมคือส่วนประกอบที่จะทำให้การปิดต้นคอและหน้าอกสมบูรณ์แบบยั่งยืนนั่นเอง ส่วนการนุ่งกระโปรงยาว แต่ผ่าจนเห็นขาอ่อนก็ไม่ถูกต้อง เพราะอิสลามห้ามสิ่งที่ก่อให้เกิดการเย้ายวนต่อผู้อื่น และหนังทุกชนิดนั้น ฟอกแล้วถือว่าสะอาดตามหลักการอิสลาม นอกจากหนังสุนัขและสุกร

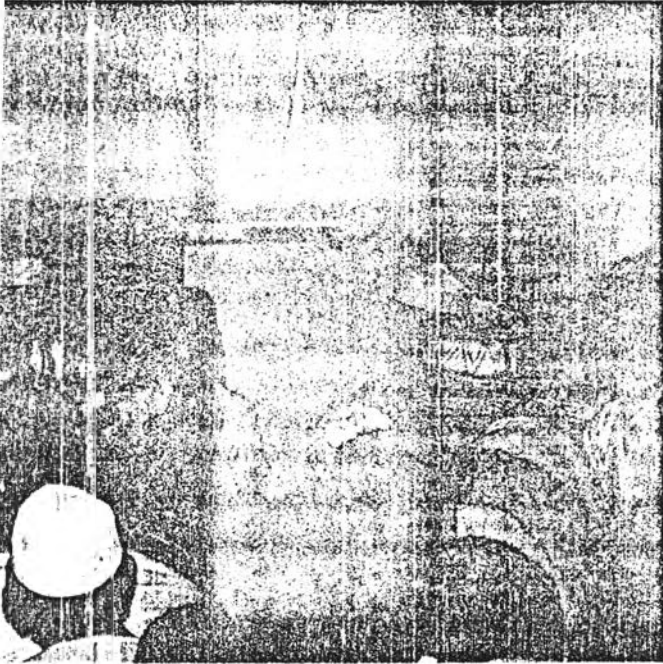
ผู้อ่านถาม :

คนละหมาดฟิรฎุไม่ครบจะมาเป็นอิมามได้หรือไม่ คนละหมาดครบได้หรือไม่ ?

อาจารย์ตอบ :

ก็สลับกันใหม่ซิ เอามะมูมไปเป็นอิมามซะ เพราะละหมาดครบ 5 เวลาได้อยู่แล้ว ส่วนผู้ที่ละหมาดบ้างขาดบ้าง ก็ขอให้ทำหน้าที่หุจอิมามประจำมัสยิดที่ต้องคอยตักเตือน คนเราทุกคนรักตัวเอง และทุกคนก็รู้ว่าโลกนี้เราอยู่กับอีกคนละไม่นานหรอก ไม่ช้าก็เร็วจะต้องกลับคืนไปหาอัลลอฮฺ จะมี

ทรัพย์เป็นพัน เป็นหมื่นล้าน แต่ถ้าไม่มีละหมาด 5 เวลา ไม่มีวาสนาแล้วชีวิตของเรา และครั้งนี้ครั้งเดียวเท่านั้น จะดีก็คราวนี้ จะชั่วก็คราวนี้ ไม่มีโอกาสจะกลับมาแก้ตัว อิมามเตือนให้เขาละหมาดครบ 5 เวลาซะ การเป็นอิมามของเขานั้นใช้ได้ แต่ว่าไม่ดีเท่านั้นเอง

ผู้อ่านถาม :

คนที่มิสนัยฮัอวุด เป็นอิมามได้หรือไม่ สิ่งเกิดจากการอ่าน พอมีคนมากจะมาละหมาด แต่วันธรรมดาไม่มาร่วมอะอะ

อาจารย์ตอบ :

นบีบอกว่า ใครฮัอวุดอัลลอฮฺจะให้เขาตกต่ำ และใครที่นอนบ่นต่อมตนอัลลอฮฺจะให้เขาสูงเด่น พี่น้องทั้งหลายคนที่ทำอะไรวอดคนคือคนโง่ อ่านให้ดีจะได้วอดมะมูมาแก่ง ถามว่ามนุษย์ที่เราไปวอดมีสวรรค์ให้เราไหม ? ไม่มี...มีริสกี(ปัจจัยยังชีพ)ให้เราไหม ?..ไม่มี...มีอำนาจให้เราพันทุกขี้ได้ไหม ?..ไม่ได้...เขาไม่มีอะไรซักอย่างหนึ่งให้กับเรา

ไปวอดเขาให้ทำอะไร ? ทำเพื่ออัลลอฮฺ อัลลอฮฺมีทุกอย่างให้กับเรา บอกให้เขา รู้ ให้เขาเข้าใจนะ

ผู้อ่านถาม :

การทิ้งละหมาด อัลลอฮฺไม่รับงานอื่นทั้งหมด ขอถามว่าตั้งแต่เขาเกิดจนตาย ไม่เคยละหมาดเลยจะอย่างไรเมื่อเขาตาย ? และทำบุญเชิญเราไปขออุอาอูให้ ?

อาจารย์ตอบ :

พี่น้องครับต้องช่วยกันแล้วนะ ช่วยกันให้เขาได้ละหมาดให้ได้ เมื่อเขาตายไปแล้วโดยไม่ได้ละหมาดเลย หน้าที่ของเราเท่านั้น ท่านรอซูลาบอกว่า พวกเจ้าตัดสินกันไปตามภายนอก ส่วนเบื้องหลังเขาจะเป็นอย่างไรนั้นอัลลอฮฺทรงรู้ดี หน้าที่ของเราในฐานะที่เขาจะมีกะสิมะฮฺชะฮาดะฮฺ ทำไปตามหลักการที่ได้วางไว้ในการปฏิบัติต่อผู้ตาย ส่วนเนื้อแท้ของอัลลอฮฺจะเอาอย่างไรกับเขานั้น เป็นเรื่องระหว่างเขากับอัลลอฮฺแล้ว ท่านนบีบอกว่า พวกเจ้าจงละหมาดให้กับคนที่กล่าวว่า ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮฺ เมื่อเขาเป็นมุสลิมจนตาย หน้าที่ของเราคือ 1. อาบน้ำให้ 2. ห่อศพให้ 3. ละหมาดให้ 4. ผังศพให้ อิมามไปทำให้คนเดียวพอพันฟิรฎูกิฟอ และเมื่อเขาเชิญเราไปช่วยขออุอาอู เราต้องเข้าใจนะ เพราะถ้าหากว่าละหมาดเขาดีงานอื่นก็ดีด้วย แต่ถ้าหากว่าละหมาดเขาไม่มีงานอื่นก็สูญเปล่าด้วย ดังนั้นเมื่อเขาไม่ละหมาดเลยจนตาย ขออุอาอูให้ก็ไม่เกิดประโยชน์อันใด บอกกับเจ้าภาพเลยว่า ถึงจะขอให้ก็ไม่ได้อะไร เพราะเขาไม่ได้ละหมาด และที่อยู่ทุกคนนี้ให้พยายามละหมาดกันเถอะ ถ้าทุกคนในบ้านพยายามละหมาดและช่วยกันขออุอาอูให้เขา เขาก็อาจจะได้รับการอภิโทษจากอัลลอฮฺก็ได้ ถูตามอาะฮ์ที่บอกว่า

“แท้จริงอัลลอฮฺจะไม่ยกโทษให้กับการที่พระองค์จะถูกตั้งภาคีเทียบเคียง และจะยกโทษให้แก่ผู้ที่พระองค์ทรงประสงค์ สิ่งทีนอกเหนือจากภาคี” เอาบทเรียนอันยิ่งใหญ่นี้ให้ทุกคนในบ้านได้สำนึกและละหมาดกันทุกคน ช่วยอุอาอูให้กับเขา และเราช่วย

ขอด้วย แต่ถ้าทุกคนในบ้านยังอยู่ในสภาพเดิมไม่
ละหมาดเหมือนเดิม เราก็ไม่ต้องไปขอให้เขาหอรอก

ผู้อ่านถาม :

การออกชะกาตเงิน - ทอง ทำอย่างไร ?

อาจารย์ตอบ :

สำหรับชะกาตเงินนั้น ให้ออก 2.5 % หรือ
ร้อยละ 2.50 บาท คนที่มีเงินเยอะจงภูมิใจเถอะนะ
เพราะได้ออกชะกาตมากเท่าไร อัลลอฮฺจะเพิ่มพูน
ทรัพย์สินที่เหลืออยู่ให้มากขึ้นเท่านั้น

ส่วนชะกาตทองนั้น ให้กำหนดด้วยราคา
ปัจจุบัน เช่นต้องออกชะกาตวันนี้ ให้ไปที่ร้านทอง
สอบถามราคาปัจจุบันดูว่าเท่าไร และให้ออกชะกาต
2.5 % หรือร้อยละ 2.50 บาทเช่นเดียวกัน

ผู้อ่านถาม :

มีทองใส่อยู่ 6 บาท ต้องออกชะกาตหรือไม่ ?

อาจารย์ตอบ :

ทองที่ใช้อยู่ไม่ต้องออกชะกาตแต่อย่างใด
หากเก็บไว้ครบ 12 เดือน โดยไม่ได้ใช้เลย ต้องออก
ชะกาต ติราคาปัจจุบัน ร้อยละ 2.5 ออกไป และทอง
ที่ซื้อไว้ พอลงไปช่วยงานก็เอามาใส่ที่ พอกลับจากงาน
ก็เอามาเก็บตามเดิม อย่างนี้ก็ถือว่าใช้เหมือนกันไม่
ต้องออกชะกาตแต่อย่างใด ท่านหญิงอาอิชะห์ และ
ท่านอุมร์ เคยเอาทองมาใส่ให้กับหลาน ก็ไม่ได้ออก
ชะกาต ท่านญาบิรกล่าวว่า ต่อให้มีทองมากเท่าไร
ถ้าใช้ก็ไม่ต้องออกชะกาต

ผู้อ่านถาม :

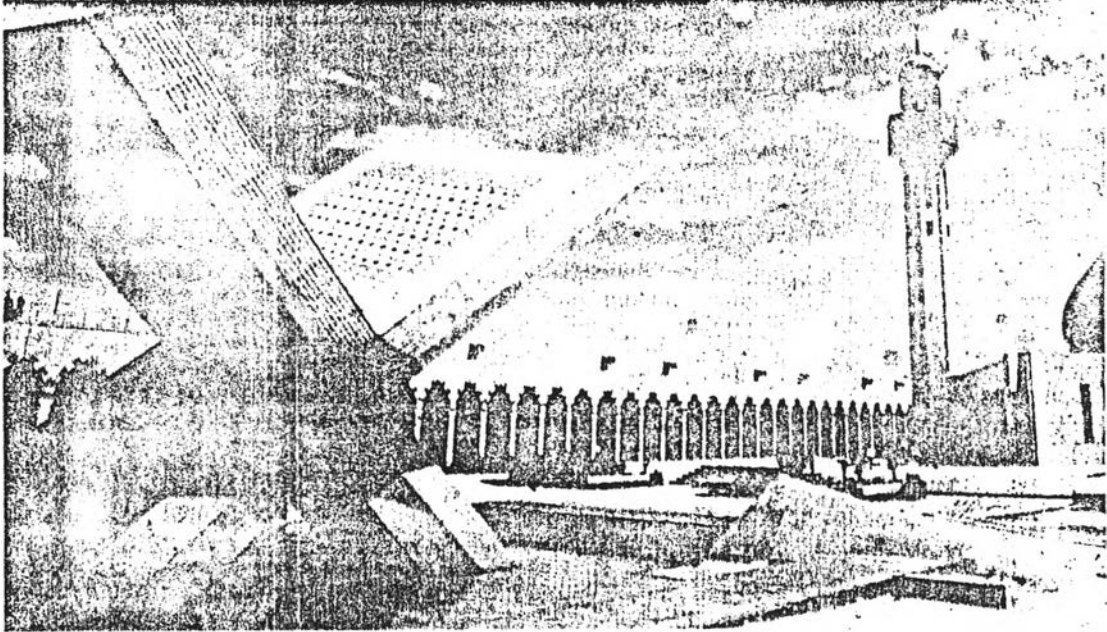
ขอเรียนถามอาจารย์ว่า หลังละหมาดวันศุกร์
แล้ว ละหมาดซุนด์ 2 รอกอะห์ พอกลับถึงบ้านจะ
ต้องละหมาดอีก 2 รอกอะห์หรือไม่ เพราะผู้รูบบาง
ท่านบอกว่า จะต้องละหมาดอีกถึงจะครบ 4 รอกอะห์
ของเวลาดูฮฺ

อาจารย์ตอบ :

จะบอกให้ทราบนะ ละหมาดวันศุกร์นั้นมี 2
รอกอะห์ แต่เงื่อนไขที่จะละหมาดวันศุกร์นั้นต้องมี
สองคุดบะห์ (ธรรมเทศนา) และสุนด์หลังวันศุกร์ รอก
ซูลา เคยทำสองอย่าง สองรอกอะห์ท่านก็ทำ สี่รอก
อะห์ท่านก็ทำ เพราะฉะนั้นถ้าท่านละหมาดสุนด์หลัง
วันศุกร์สองรอกอะห์แล้ว ก็ใช้ได้ ไปบ้านก็ไม่ต้อง
ละหมาดอีก แต่ท่านรอกซูลา เคยละหมาดที่มีสยิดสี่
รอกอะห์ ถ้ากลับไปบ้านท่านละหมาดสองรอกอะห์ อุ
ลามานู (นักวิชาการอิสลาม) จึงลงมติตรงกันว่า สุนด์
หลังวันศุกร์ใครจะทำสี่รอกอะห์ หรือสองรอกอะห์ก็
ได้ ดังนั้นถ้ากลับไปบ้านไม่ต้องละหมาดอีกแล้วก็ได้
หรือถ้าขยันจะละหมาดอีกก็ดี แต่ให้รู้ว่าสุนด์หลังวัน
ศุกร์มีสองอย่าง มีทั้งสี่รอกอะห์และสองรอกอะห์

• • • • •

ศาสนา

๕

พื้นฐาน

บทบัญญัติอิสลาม

อ. ยะอูบ สิบสุข

อัลลอฮ์ทรงสร้างมนุษย์มาโดยให้มีทั้งเพศหญิงและเพศชาย ให้เป็นก๊ก หมู่เหล่า และประชาชาติ เพื่อพวกเขาจะได้ทำความรู้จักและสร้างความคุ้นเคยภายในหมู่พวกเขา และพระองค์ผู้กร้อยพวกเขาไว้ด้วยความรู้สึกที่ว่า พวกเขาคือเพื่อนมนุษย์ร่วมโลก

เดียวกัน และอัลลอฮ์ได้ใส่ความต้องการไว้ในตัวมนุษย์ พร้อมกับมอบภารกิจไว้เพื่อให้เสาะแสวงหาสิ่งที่เขาต้องการโดยไม่ก่อกรรมเดือดร้อนและลิดรอนสิทธิผู้อื่น และด้วยประสบการณ์และพัฒนาการของมนุษย์ในสถานที่และยุคสมัยต่างๆ ที่สะสมมาเป็นเวลานาน ทำให้การดำเนินชีวิตของมนุษย์เป็นไปอย่างราบรื่น

แต่ด้วยธรรมชาติของมนุษย์ที่มีความเห็นแก่ตัวอยู่ และถูกความปรารถนา ความใคร่ของอารมณ์ ความโลภครอบงำอยู่ มนุษย์จึงละเมิดและลิดรอนสิทธิผู้อื่น ด้วยเหตุนี้จำต้องมีสิ่งที่มาคอยควบคุมพฤติกรรมเหล่านั้นกลับไปสู่ความถูกต้อง และจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมียุติธรรมที่มาคอยควบคุมจิตใจ เพราะถือว่าหัวใจเปรียบเสมือนเครื่องจักรที่สำคัญที่คอยขับเคลื่อนอวัยวะต่างๆ ภายในร่างกายให้ดำเนินไปทีละก้าวจำเป็นต้องมีสิ่งมาคอยควบคุมเพื่อต้องการที่จะนำเอาพลังต่างๆ ที่มีอยู่ในตัวมนุษย์ไปใช้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุดกับสังคมมนุษย์

จากจุดนี้เอง พระเมตตาของอัลลอฮ์อันเปี่ยมล้นที่มีต่อมวลมนุษย์ พระองค์จึงทรงเลือกสรรบุคคลที่ดีในหมู่มวลมนุษย์และแต่งตั้งให้เป็นศาสนทูตแทนพระองค์ เพื่อพวกเขาจะได้เรียกร้องมนุษย์ทั้งหลายให้ตั้งมั่นอยู่บนความถูกต้อง และบนสิ่งที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ เกิดการพัฒนาและเกิดความสงบสุขอย่างแท้จริงทั้งโลกนี้และโลกหน้า พร้อมกันนั้นพระองค์ยังได้มอบรัฐธรรมนูญอันทรงเกียรติและเป็นอมตะมาด้วย อันหมายถึง พระมหาคัมภีร์อัลกุรอาน เป้าหมายหลักของรัฐธรรมนูญฉบับนี้คือต้องการปรับปรุง แก้ไข เปลี่ยนแปลง และพัฒนา สภาพของมนุษย์ให้ไปสู่สภาพที่ดีทั้งภพนี้และภพหน้า ด้วยเหตุนี้ในรัฐธรรมนูญฉบับนี้จึงมีทั้งข้อห้ามและข้อใช้ เช่น มาตราหนึ่งในรัฐธรรมนูญอิสลามระบุไว้ด้วยความว่า “เขาใช้ให้พวกเขาทำซับกัันในเรื่องคุณงามความดีและห้ามปรามให้พวกเขาออกห่างจากความชั่วและอนุญาตสิ่งดีดีให้กับพวกเขา” (สิ่งที่ก่อให้เกิดประโยชน์) และห้ามสิ่งต่างๆ ที่เป็นโทษภัย” (อัลอะฮฺรอฟ : 157)

ดังนั้นการตราบทบัญญัติอิสลามจึงมีพื้นฐานอยู่ 3 ประการด้วยกัน

1. ไม่สร้างความลำบาก
2. มีข้อบังคับน้อย

3. เป็นขั้นเป็นตอน

พื้นฐานที่หนึ่ง

เช่น เรื่องของการทำอิบาดะฮ์, ประเพณี, การค้าขาย, และความสัมพันธ์ที่มีต่อกันและอาชญากรรม เป็นต้น

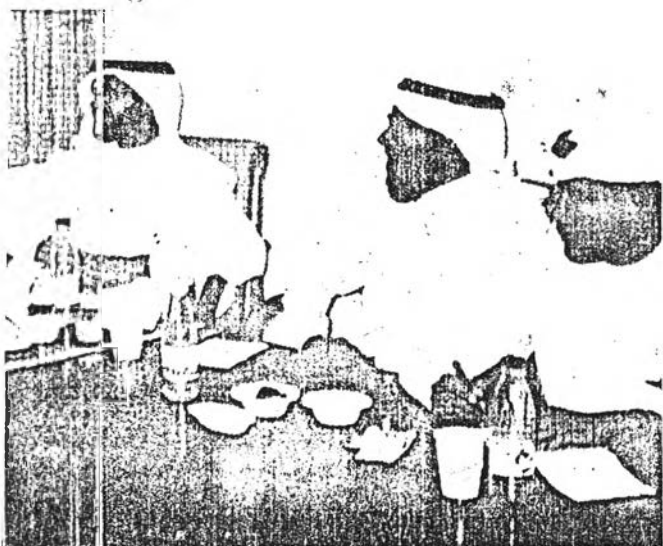
ตัวอย่างในเรื่องของอิบาดะฮ์

เช่น อัลลอฮ์ใช้ให้เราอาบน้ำละหมาดก่อนที่จะละหมาด ในขณะที่เดียวกันที่อัลเลาะห์ก็บัญญัติเรื่องของการทำตะยัมมูมแทนการอาบน้ำละหมาดในกรณีที่ขาดแคลนน้ำหรือในกรณีที่ไม่สามารถใช้น้ำได้

หรืออัลลอฮ์ใช้ให้เราละหมาดโดยการยืนแต่ในขณะที่เดียวกันกรณีที่ไม่สามารถยืนได้ก็อนุญาตให้นั่ง หากไม่สามารถนั่งได้ก็ให้นอน และทำท่าทางการละหมาด

หรือในขณะที่เดินทางอัลลอฮ์ผ่อนผันให้มีการละหมาดย่อยจาก 4 รอกาอัตให้เหลือ 2 รอกาอัต ในขณะที่เดียวกันก็อนุญาตให้รวมละหมาด 2 เวลาให้อยู่ในเวลาเดียวกันได้ ไม่ว่าจะรวมก่อนหรือหลัง

หรือในเรื่องการถือศีลอดก็เช่นเดียวกันอนุญาตให้ละศีลอดในเดือนรอมฎอนได้ ในขณะที่เดินทางหรือป่วย ใช้ แล้วค่อยถือศีลอดชดใช้แทนในภายหลัง เป็นต้น

ตัวอย่างในเรื่องการค้า

เช่น อิสลามอนุญาตขายแบบสลัม (ขายแบบลักษณะของสินค้าและราคาโดยไม่ได้นำตัวสินค้ามา ในขณะที่ทำสัญญาซื้อขาย) หนึ่งที่มีบัญญัติห้ามขายสินค้าที่มีได้ปรากฏอยู่ต่อหน้า หลังจากที่มีอิสลามห้ามการค้าขายที่มีดอกเบี้ย อิสลามก็ยังอนุญาตให้มีการกู้ยืม หนึ่งๆที่การกู้ยืมนั้นยังมีสาเหตุของดอกเบี้ยชนิดหนึ่งอยู่

ตัวอย่างในเรื่องของอาชญากรรม

เช่น กฎหมายอิสลามจะไม่ลงโทษฆาตกรที่ยังอยู่ในข่ายสงสัย หรือว่ายังไม่มีความยืนยันและหลักฐานที่ชัดเจน

ตัวอย่างในเรื่องของสิ่งบริโภค

เช่น อิสลามอนุญาตให้ผู้ที่พักอยู่ในภาวะคับขันและจำเป็น รับประทานอาหารซากสัตว์ตาย หรือสิ่งต้องห้ามต่างๆได้ ทั้งนี้เพื่อการรักษาชีวิตเอาไว้

ตัวอย่างในเรื่องของค่าไถ่หรือสิ่งทดแทน

เช่น อิสลามได้บัญญัติค่าไถ่หรือสิ่งทดแทนไว้กับผู้ประกอบอาชญากรรม เพื่อเป็นสิ่งทดแทนสิ่งที่อาชญากรได้กระทำขึ้น และมันยังเป็นสิ่งที่ลบล้างบาปกรรมต่างๆ ด้วย

หลักฐาน

ตัวบทในอัลกุรอาน ที่เกี่ยวกับพื้นฐานที่หนึ่งนี้มีมากมาย เช่น

1. อัลลอฮ์ได้บอกลักษณะของท่านนบีฯ ที่นำศาสนามายังพวกเราไม่ว่าใจความว่า “และชายกเล็กภาวะและไซ้ตรวน(บัญญัติที่เข้มงวดเกินกำลัง)จากพวกเขาที่เคยปรากฏแก่พวกเขา” (อัลอะฮฺรอฟ : 157)

2. อัลลอฮ์ ได้ทรงแนะนำให้พวกเราด้วยกัน ขอตุอาว่า “โอ้อัจฉริยะของเราและอย่าได้โปรดให้เราต้องแบก(รับผิดชอบ) ภาระอันหนักหนา เช่นที่พระองค์ทรงให้ประชาชาติยุคก่อนเราแบกมัน โอ้อัจฉริยะของเราและโปรดอย่าให้เราแบก(รับผิดชอบ) สิ่งที่เกิดขึ้นกำลังของเราจะรับผิดชอบได้” (อัลบะกอเราะฮฺ : 286)

3. อัลลอฮ์ทรงโปรดปรานต่อพวกเรา โดยพระองค์ตรัสว่า “อัลลอฮ์มิทรงบังคับชีวิตจิตใจ(เกินไปจากขีดความสามารถ) นอกจากเท่าที่ความสามารถของเขาอำนวยให้เท่านั้น” (อัลบะกอเราะฮฺ : 286)

4. รอซูลได้บอกพวกเราถึงเจตนาของอัลลอฮ์อันเปี่ยมล้นด้วยความเมตตาที่มีต่อพวกเราว่า “อัลลอฮ์ทรงประสงค์ความสะดวกแก่เจ้าทั้งหลาย และไม่ประสงค์ความลำบากแก่พวกเจ้าเลย” (อัลบะกอเราะฮฺ : 185)

5. การที่พระองค์มีทรงประสงค์ให้พวกเราเกิดความยากลำบากพระองค์ตรัสว่า “และพระองค์มิได้บันดาลความคับแค้นใดๆแก่พวกเจ้า” (อัลฮัจย์ : 78)

6. พระองค์ทรงรอบรู้ถึงความอ่อนแอของมนุษย์ พระองค์จึงลดหย่อนผ่อนปรนให้กับบ่าวของพระองค์ โดยตรัส “อัลลอฮ์ทรงประสงค์ที่จะผ่อนผัน(โทษ) จากพวกเจ้าและมนุษย์ถูกสร้างมาในสภาพที่อ่อนแอ (อันนิซาอฺ : 28)

นักนิติศาสตร์อิสลามได้รวบรวมสิ่ง
เกี่ยวกับพื้นฐานที่หนึ่งให้เราทราบดังต่อไปนี้

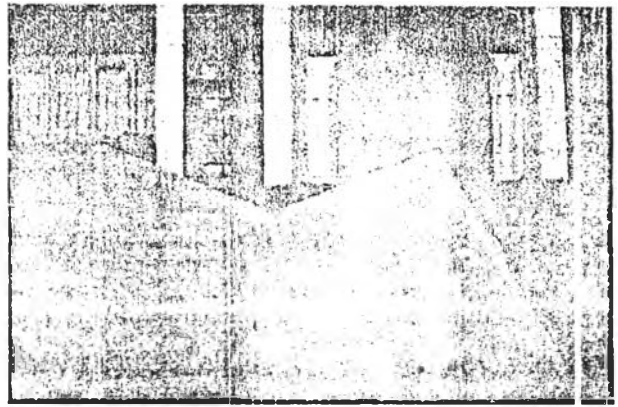
1. มีการผ่อนผันในเรื่องของอิบาดะฮฺ เช่น ไม่จำเป็นต้องไปประกอบอัยัจฮฺหากไม่มีความสามารถ เป็นต้น
2. มีการลดหย่อนผ่อนปรนในเรื่องของการละหมาดฟิรดู เช่น การย่อละหมาด 4 รอะฮฺในขณะเดินทางที่ศาสนานุญาตให้เหลือ 2 รอกอะฮฺ เป็นต้น
3. เปลี่ยนสิ่งหนึ่งด้วยการนำสิ่งที่ย่างและสะดวกกว่ามาแทน เช่น การเปลี่ยนการอาบน้ำละหมาดด้วยการตะยัมมุ
4. รวมสองละหมาดฟิรดูในเวลาแรก
5. รวมสองละหมาดฟิรดูในเวลาหลัง
6. เปลี่ยนแปลงวิธีละหมาด เช่น วิธีการละหมาดในขณะที่อยู่ในสมรภูมิ หรือขณะที่มีความหวาดกลัว เป็นต้น
7. การยอมผ่อนผันให้ เช่น อนุญาตให้ดื่มสุราเมื่อเกิดกระหายน้ำอย่างมากและไม่มีน้ำ หรืออนุญาตให้กินซากสัตว์ตายที่ไม่ได้เชือดตามหลักการศาสนา ขณะที่กลัวว่าจะเสียชีวิตอันเนื่องมาจากความหิวกระหายอย่างหนักและไม่มีอาหารอย่างอื่นใดเลย

พื้นฐานที่สอง

คือ มีข้อบังคับน้อย

จากความจริงที่สามารถสัมผัสได้ ก็คือบัญญัติใช้หรือข้อบังคับในอิสลามมีจำนวนไม่มากสามารถจดจำและนำเอามาปฏิบัติได้ง่าย เช่น พื้นฐานหลักห้าประการที่อิสลามได้ก่อตั้งอยู่ คือ

1. คำประกาศการให้เอกภาพต่ออัลลอฮฺ คือคำว่า "ไม่มีพระเจ้าใดที่คู่ควรแก่การเคารพนอกจากอัลลอฮฺ มุฮัมมัดเป็นศาสนทูตของอัลลอฮฺ" เมื่อคำนี้เข้าไปเบิกบานในจิตใจของผู้ศรัทธาและกล่าวยืนยันด้วยปากด้วยความสมัครใจแล้ว ผู้ที่กล่าวก็จะได้เข้าอยู่ในอ้อมกอดของอิสลามเลือดเนื้อ ทรัพย์สิน เกียรติยศ จะได้รับการดูแลและปกป้องรักษา

2. การละหมาด 5 เวลา เพื่อเป็นการยืนยันถึงความสัตย์จริงในการประกาศให้เอกภาพต่ออัลลอฮฺ พระองค์จึงได้กำหนดละหมาดมาบังคับใช้ในวันหนึ่งกับคืนหนึ่งห้าเวลา เมื่อเปรียบเทียบกับเวลาในวันหนึ่งซึ่งมี 24 ชั่วโมง ช่วงเวลาที่เราใช้ไปกับการละหมาดเป็นเวลาน้อยนิดเหลือเกิน ท่านนบีมุฮัมมัดได้ถือปฏิบัติอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ ในทุกแห่งทุกมุมของการละหมาด ต่อหน้าเหล่าซอฮาบะฮฺและพระองค์ก็กล่าวว่า "ท่านทั้งหลายจงละหมาดเหมือนที่พวกท่านเห็นฉันละหมาด"

3. การทำอัยัจฮฺ พระองค์ท่านก็ได้ถือปฏิบัติอย่างครบถ้วน และพระองค์ก็กล่าวว่า "ท่านทั้งหลายจงรับเอาการทำอัยัจฮฺของพวกท่านไปจากฉัน"

4. การถือศีลอด อัลลอฮฺได้บังคับใช้ให้ถือศีลอดในเดือนรอมฎอนเพียงเดือนเดียวเท่านั้นในรอบปี โดยเริ่มระดับความต้องการของท้องและอารมณ์เพศ ตั้งแต่รุ่งอรุณของวันนั้นจนกระทั่งถึงดวงอาทิตย์ตก ส่วนในเวลากลางวันเป็นช่วงเวลาที่อนุญาตตลอด

5. การจ่ายซะกาต อัลลอฮฺก็ได้กำหนดเก็บส่วนที่เหลือของทรัพย์สินในอัตราเล็กน้อย จากผู้ที่ร่ำรวย เพื่อเป็นการทดแทนให้กับผู้ที่ยากจน และเพื่อเป็นการทำความสะอาดและขัดเกลาจิตใจของพวกเขาให้ผ่องแผ้ว และเป็นการรวมจิตใจที่หลากหลายในสังคมมนุษย์ให้เกิดการรักใคร่ สมัครสมาน สามัคคี และช่วยเหลือเกื้อกูลกัน

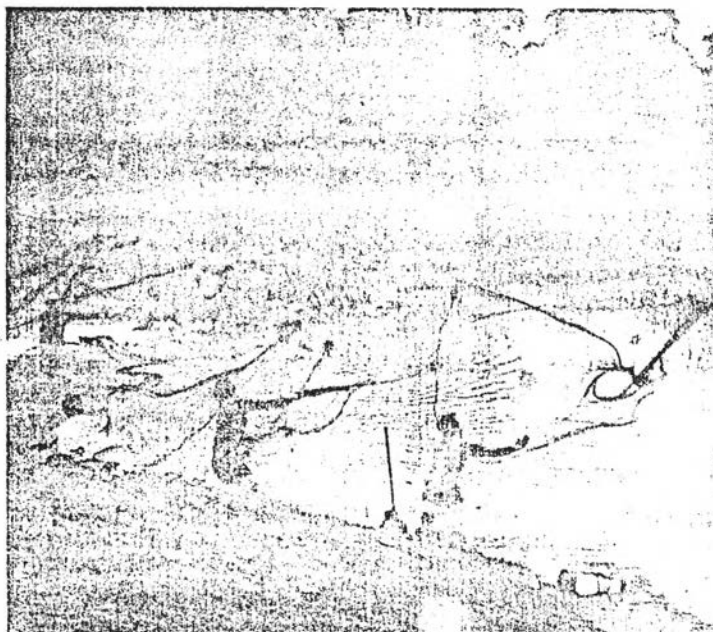
๖

เยี่ยมญาติ

โดยอาอิชะฮ์ สุจริต

“หากผู้อ่านเป็นอีกคน” หนึ่งที่มีภารกิจที่ต้องเดินทางออกต่างจังหวัดบ่อย ๆ อย่างหนึ่งที่เราอยากทราบก็คือ เส้นทางที่เราผ่านหรือจังหวัดที่จะเดินทางไปนั้นมีสถานที่ปฏิบัติศาสนกิจ มีร้านอาหารที่ทะเลาะในเส้นทางที่เราผ่านหรือไม่ ?

ฉบับนี้จะพาแวะเยี่ยมพี่น้องมุสลิมภาคอีสานซึ่งเป็น “ดินแดนต้องห้าม” สำหรับมุสลิมในอดีต ที่ว่าเป็นดินแดนต้องห้ามก็เนื่องจากว่าไม่มีมุสลิมอาศัยอยู่หรือมีน้อย ชาดแคลนกูโบร์หรือสุสานสำหรับฝังศพ ชาดมัซยิด ไม่มีโรงเรียนสอนศาสนาสำหรับบุตรหลาน แต่ปัจจุบันหลายๆ จังหวัดในภาคอีสานมีมัซยิด มีกูโบร์ ชาด แต่เพียงโรงเรียนสอนศาสนาและหลายๆ อำเภอมีพี่น้องมุสลิมเราแยกย้ายกันประกอบอาชีพต่างๆ ผ่านจังหวัดในคราซสีมาไปทางอีสานตอนล่าง จังหวัดบุรีรัมย์ ดินแดนแห่งอารยธรรมภาคอีสาน มีข้อมูลบางส่วนจากคู่มือการสัมมนาสตรีมุสลิม พบว่าที่จังหวัดนี้มีประชากรมุสลิม 174 คน จำนวน 49 ครอบครัว ใน 14 อำเภอ มีกูโบร์ 3 แห่ง อยู่ในอำเภอเมือง 2

แห่ง อำเภอกระสัง 1 แห่ง และร้านอาหาร 2 แห่ง คือร้านข้าวหมกไก่ อยู่หน้าสำนักงาน ร.พ.ช.บุรีรัมย์ และอยู่ในตลาดสุขาภิบาล อำเภอกระสัง แต่ทว่าไม่มีมัซยิด

แม้ว่าที่จังหวัดนี้จะมีมุสลิมจำนวนน้อย แต่นายกเทศมนตรีเมืองบุรีรัมย์นั้นเป็นมุสลิมคือ นายปริญญา สมานประธาน นี่เป็นสาเหตุหนึ่งที่คุณเขียนใจเขียนถึงจังหวัดนี้เป็นจังหวัดแรก คุณปริญญา เป็นบุตรของนายประพันธ์ นางเรียม สมานประธาน ซึ่งเป็นครอบครัวแรกในเมืองบุรีรัมย์ จึงถือได้ว่านายก

เทศมนตรี ท่านนี้เป็นคนเมืองบุรีรัมย์โดยแท้จริง สาเหตุที่เข้าสู่เวทีการเมืองท้องถิ่น ก็เนื่องจากเพื่อนในกลุ่มสมัครสมาชิกสภาจังหวัดจนปัจจุบันเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดบุรีรัมย์คือคุณเนวิน ชิดชอบ ส.ส.ท่านนี้ได้รับรองขอให้คุณปริญญา ลงสมัครสมาชิกสภาเทศบาล เพื่อพัฒนาบ้านเมืองร่วมกัน จึงได้ลงสมัครสมาชิกสภาเทศบาลโดยใช้ชื่อทีมว่า “กลุ่มก้าวใหม่” โดยเป็นผู้นำทีมและชนะการเลือกตั้งยกทีม ได้รับความไว้วางใจให้ดำรงตำแหน่ง “นายกเทศมนตรีเมืองบุรีรัมย์” ด้วยเหตุนี้จึงได้ทุ่มแรงใจ แรงกายใน

การบริหารงานอย่างเต็มสติปัญญาและความสามารถ นอกจากนี้ยังมีธุรกิจเกี่ยวกับบอสังหาริมทรัพย์ จัดสรรบ้านและที่ดิน และกิจการหุ้นส่วนกับเพื่อนๆ อีกหลายบริษัท ประสบการณ์จากการเป็นนายกเทศมนตรีนั้น ท่านได้มีโอกาสศึกษาและดูงานด้านการจัดผังเมืองในต่างประเทศ เช่น อิตาลี เยอรมัน ฝรั่งเศส และกรีก นอกจากนี้หนังสือพิมพ์ส่วนกลางและส่วนท้องถิ่นยังได้กล่าวถึงผลงานของนายกเทศมนตรีท่านนี้และที่กำลังเป็นที่กล่าวขานในจังหวัดขณะนี้ก็คือ “การจัดชุมชนสัมพันธ์ด้านยาเสพติดในชุมชน” โดยเฉพาะในหมู่นักเรียน วัยรุ่น ที่เริ่มแพร่ระบาดอย่างหนัก อีกทั้งเปิดตู้รับแจ้งเบาะแสผู้ค้า ผู้เสพ ด้วยวัยเพียง 35 ปี ถือได้ว่าเป็นคนหนุ่มใหม่ที่ประสบความสำเร็จ หากพี่น้องท่านใดสนใจที่จะไปตั้งถิ่นฐาน

ที่จังหวัดบุรีรัมย์หรือจะแวะเยี่ยมเยียน ปรีชาได้ที่ บ้านเลขที่ 1/3 ถนนจิระ อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ โทร 044-614136 สำนักงานเทศบาลเมืองบุรีรัมย์ อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ โทร. 044-611456, 01-9664633

ส่วนการบริหารที่ทำให้

ท่านประสบความสำเร็จ นายกเทศมนตรีได้บอกกับผู้เขียนว่า ท่านได้ให้ความสำคัญกับเพื่อนร่วมงานทุกคน เพราะนักบริหารที่ดีย่อมจะทำคนเดียวไม่ได้ ยิ่งได้รับความร่วมมือจากเพื่อนร่วมงานมากเท่าไร งานย่อมประสบผลสำเร็จมากขึ้นเท่านั้น โดยใช้หลักเป็นคนมีเหตุมีผล จริงใจต่อเพื่อนฝูง รักษาคำพูดทุกคำที่พูด

ผู้เขียนได้สอบถามเพื่อน

ร่วมงานของท่านได้รับคำตอบที่

ตรงกันคือ ท่านเป็นคนที่เอาจริงเอาจิงกับงาน จึงไม่แปลกอะไรกับที่ชาวเมืองบุรีรัมย์เลือกท่านมาบริหารงานเทศบาล และด้วยความรู้ความสามารถตลอดจนประสบการณ์จากการทำงานจนประสบความสำเร็จ ท่านจึงเป็นนายกเทศมนตรีคนแรกในภาคอีสานที่ได้รับปริญญาคุณวุฒิบัณฑิตกิตติมศักดิ์ จากมหาวิทยาลัยอเมริกันโคสต์ไลน์ แห่งมลรัฐหลุยเซียน่า สหรัฐอเมริกา

เนื่องจากจังหวัดบุรีรัมย์ไม่มีมัสยิด สถานที่สำหรับละหมาดญุมอะฮ์จึงเป็นที่บ้านคุณมาเรียมสมานประธาน คุณแม่ ดร.ปริญญา นั่นเอง

ดร.ปริญญา นั้นมีแนวคิดที่จะจัดตั้งคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อจะได้รวบรวมพี่น้องมุสลิมในจังหวัดเพื่อปรึกษาเรื่องการจัดสร้างมัสยิด แต่ยังไม่มีความชัดเจน จึงขอความร่วมมือจากพี่น้องมุสลิมในภาคอีสาน หรือในส่วนกลางร่วมกันพัฒนาเมืองบุรีรัมย์ให้ มี มัสยิด โดยติดต่อประสานงานไปที่ ดร.ปริญญาสมานประธานได้ตลอดเวลา จากคติประจำใจของ ดร.ปริญญา ที่ว่า “คิดดี ทำดี พูดดี ได้ดี” เราเชื่อว่าอัลลอฮ์ย่อมเปิดทางให้ความคิดนั้นนำมาซึ่งความสำเร็จ เราขอเป็นกำลังใจ

๑

มุสลิมกับการใช้เวลา

อ.อัสฮะรียี เรื่องปราชนูญ์

“ครั้นบันทึกลงนามมาเสนอแก่พวกเขา เจ้าของเห็นผู้กระทำผิดทั้งหลายหันกลับสิ่งที่วี้อยู่ในบ้านพัก และพวกเขาจะกล่าวว่า ได้ความวิบัติของเราเอ๋ย บ้านที่กละไรกันนี้ มันมิได้ละเว้นสิ่งเล็กน้อยและสิ่งใหญ่โตเลย เว้นแต่ได้บันทึกไว้ครบถ้วน และพวกเขาได้พบสิ่งที่พวกเขาได้ปฏิบัติไว้ปรากฏอยู่ต่อหน้า และพระผู้เป็นเจ้าของเจ้านิมทรงอธรรมต่อผู้ใดเลย”
อัล-กะห์ฟู 49

เรื่องของเวลาไม่ใช่ปัญหาหนึ่งของมุสลิม ทว่าเป็นเหตุของปัญหาทั้งหลาย เพราะเวลาคือชีวิต ทุกห้วงวินาที นาที และชั่วโมงที่ผ่านไปคือการเดินทางของกาลเวลา เป็นการหมดไปของชีวิต ดังนั้นเวลาคือชีวิต ชีวิตคือเวลา

อิสลามมีจุดยืนชัดเจนเรื่องการใช้เวลา คิดคำนวณทุกวินาที ทำอะไรหรือไม่ อิสลามคิดเป็นเวลาออกมาหมด ในขณะที่มุสลิมปัจจุบันชานาญการฆ่าเวลาให้สูญไปทุกวิถีทาง ในร้านค้าแฟหน้าทีวี ที่ทำงาน ชานข้างสุหร่า ฯลฯ เป็นคุณภาพของมุสลิมที่ต่ำกว่ามาตรฐานของอัลลอฮฺตะอาลา ดังปรากฏในอัล-กุรอานที่ได้กล่าวถึงสภาพของวันกิยามะฮฺไว้ว่า

وضع الكتاب فترى المجرمين مشفقين مما فيه ويقولون
يا ويلتنا مال هذا الكتاب لا يكاد يصفى ولا يكبر إلا أحصاها
ووجدوا ما عملوا حاضرا ولا يظلم ربك أحدا ﴿١٨ : ٤٩﴾

เราได้พบว่าบรรดามุสลิมในยุคแรก -ยุคศอหาบะฮฺ- ซึ่งถูกเรียกว่า “คอยรุลกรุณ” ยุคที่ดีเลิศ เป็นยุคบุกเบิก ยุคแห่งการต่อสู้ฝ่าฟัน ไม่มีเครื่องทุนแรง ไม่มีระบบการสื่อสารที่ทันสมัย ไม่มีระบบสารสนเทศ แต่พวกเขาเหล่านั้นได้รับความดีงามมากมาย ได้ความรู้ที่มีประโยชน์ ได้ปฏิบัติกิจการงานที่ซอและห์ ได้ญิฮาด ได้พิชิต มีประวัติศาสตร์และมีอารยธรรมที่เจริญรุ่งเรืองตกทอดมาถึงยุคปัจจุบัน ทำไมเป็นเช่นนั้น? เพราะพวกเขารู้จักใช้เวลา กลุ่มชนใดที่รู้จักการบริหารเวลา กลุ่มชนนั้นมักได้สร้างประวัติศาสตร์ อารยธรรม และความเจริญ

เรายังได้พบอีกว่ามุสลิมปัจจุบันดำเนินอยู่บนโลกดุนยานี้ด้วยการทำแต่เรื่องเสียเวลา ใช้อายุทั้งหมดไปแต่ละวันอย่างสุรุ่ยสุร่าย ไม่คิดจะเอาเวลา มาสร้างสรรค์โลก ให้สมกับเกิดมาบนโลกดุนยา และ ไม่คิดจะสร้างฐานให้กับอาคิเราะฮฺ ให้สมกับที่จะต้องไปอยู่ ในโลกอาคิเราะฮฺ จึงกลายเป็นว่าเสียเวลาทั้งดุนยา และอาคิเราะฮฺ มุสลิมที่ฉลาดจะต้องรู้จักใช้เวลาอย่างคุ้มค่า เพื่อสร้างฐานะในโลกดุนยา ประหนึ่งว่า

๑) ตำนาน

เก้าแก่แห่งกำปงbaru

บรรจง บินกาชัน

จีนจีนมีคติพจน์ทางเศรษฐกิจที่เป็นจริง อยู่ประโยคหนึ่ง คือ “เงินหนึ่งบาท ถ้าหมุนอยู่ใน คนสิบคนก็จะกลายเป็นเงินสิบบาท” ดังนั้น คน จีนจึงเป็นคนหาเงินเก่งและใช้เงินเก่งในเวลาเดียวกัน ทั้งนี้เพื่อให้เงินหมุนเวียนกว้างออกไปใน ระบบเศรษฐกิจ เพราะถ้าเงินหนึ่งบาทหมุนอยู่ใน คนสิบคนแล้วกลายเป็นเงินสิบบาทยังหมุนในหมู่ คนมากขึ้นเท่าใด เงินหนึ่งบาทก็จะทวีมากขึ้นเท่า นั้น เมื่อเป็นเช่นนี้เศรษฐกิจก็จะมั่งคั่งเจริญเติบโต เพราะเมื่อคนมีความต้องการหรือผลิตสินค้าหรือ บริการตอบสนองความต้องการหรือ คัพท เศรษฐศาสตร์ เรียกว่า ซัพพลายหรืออุปทานก็ ติดตามมา การเคลื่อนไหวเจริญเติบโต

๖๖ คำหาเงินเก่งและใช้เงินเก่งเท่านั้นยังไม่ พอคนจีนยังใช้เงินเป็นอีกด้วย ตรงนี้ต่างหากที่ทำให้ ชุมชนชาวจีนมั่งคั่งร่ำรวยขึ้นอย่างรวดเร็วทั้ง ๆ ที่ เข้ามาอยู่เมืองไทยหรือมโนไม่ว่าจะอยู่ที่ไหนก็ตาม ในที่นี้ผมไม่ขอพูดถึงเรื่องจริยธรรมที่ถูกต้องใน

การจ่ายเงินแต่จะมุ่งประเด็นให้ผู้อ่านเห็นถึงวิธ การบริหารการเงินของคนจีนที่ทำให้ชาวจีนเป็น กลุ่มคนที่มีอิทธิพลทางเศรษฐกิจชาติหนึ่งของโลก

ประมาณ 20 กว่าปีมาแล้ว ขณะที่ผม เป็นนักศึกษา ผมได้มีโอกาสออกไปทำงานค้าขาย อาสาพัฒนาในชนบททางภาคใต้ของประเทศไทย ไม่ขอ เอ่ยนามจังหวัดแต่ขอบอกว่าเป็นจังหวัดที่คนส่วนใหญ่มีอาชีพทำยาง ในตำบลที่เราไปตั้งค้าขายอาสา มีชาวจีนครอบครัวหนึ่งเข้าไปตั้งร้านขายของชำ เล็ก ๆ ในหมู่บ้านหนึ่งซึ่งเป็นชุมชนไปสู่อำเภอ อาแปะเจ้าของร้านทำมาค้าขายมีเงินเหลือบ้าง จึง หันมารับซื้อยางดิบจากชาวบ้านในระแวกนั้น ไป ขายต่อที่โรงบ่มยางด้วยความที่เป็นคนซื่อสัตย์ใน การค้าจนชาวบ้านไว้ใจ ชาวบ้านหลายคนก็กรีดยางมาได้ ก็ก็นำมาขายที่ร้านของอาแปะผู้นี้ และ ซื้อสินค้าที่จำเป็นสำหรับการบริโภคในครัวเรือน และการประกอบอาชีพหลักกลับไป บางคนขายยางได้ แต่ไม่ต้องการเอาเงินไปไว้ที่ธนาคารเพราะ

“อ้าวก็เหมือนชาวบ้านคนอื่น ๆ ที่อ้าวได้ตีมาทุกวันนี่ก็เพราะคำสอน ของศาสนาอิสลามแท้ ๆ”

การเขียนหนังสือไม่เป็น หรือเกรงเรื่องบาป จากดอกเบ็ญ หรือไม้สะตอกที่จะไปธนาคารก็จะ ผากเงินไว้กับอาแปะ เมื่อต้องการใช้เงินเมื่อไหร่ มาบอกอาแปะ ก็จะได้เงินคืนโดยไม่มีใครเคยถูก โกง ดังนั้นร้านขายของชำเล็ก ๆ จึงเริ่มกลายเป็น สถาบันการเงินเล็ก ๆ ประจำท้องถิ่น เงินที่ชาวบ้าน ผากไว้ นั้นในตอนแรกอาแปะซึ่งตอนนี้เริ่มมีคน เรียกว่าเจ้าแกก็จะนำไปฝากไว้กับธนาคารเพื่อ ความปลอดภัยและได้รับดอกเบ็ญที่เกิดจากเงิน ของชาวบ้านไปเป็นสิ่งตอบแทน

กิจการของเจ้าแกเจริญเติบโตมั่งคั่งขึ้น เรื่อย ๆ เจ้าแกจึงเริ่มเปิดกิจการขนส่งจากตำบลสู่ ตำบลจังหวัดให้แก่ลูกชายอีกคนหนึ่ง หลังจากนั้นไม่นานก็ให้ลูกชายอีกคนหนึ่งคุมตลาดใหม่ในตัว ตำบลที่เจ้าแกซื้อไว้โดยกู้เงินจากธนาคารที่เจ้าแก ฝากเป็นประจำ ส่วนลูกสาวอีกคนหนึ่งไปเป็นยี่ปี่ว ชายส่งสินค้าจิปาถะให้แก่ร้านค้าต่าง ๆ รวมทั้งร้าน ของเจ้าแกด้วย

จากร้านค้าขายของชำเล็ก ๆ ที่ผนังก่ออิฐ โบกปูนหยาบ ๆ หลังคามุงสังกะสี เดียวนี้ ร้านของ เจ้าแกขยายเป็นอาคารคอนกรีตสองชั้นสามคูหา สองห้องเป็นร้านค้าและสภากาแฟ อีกห้องหนึ่ง เป็นโกดังเก็บขางดิบ แต่ชาวบ้านยังคงกรีดขาง

และอยู่บ้านผ้าขัดตะหลังคามุงจากเหมือนเดิม และดูเหมือนจะต้องประสบกับความลำบากด้วยซ้ำ ถ้าหากปีไหนราคายางตกต่ำและฝนตกหนักจน กรีดขางไม่ได้บางคนต้องเอาที่ดินไปจำนองเจ้าแก และปล่อยหลุดไปเป็นของเจ้าแกก็มี อย่างไรก็ตาม ก็ยังคงซื้อสัตว์และค้าขายตรงไปตรงมาและให้ ความช่วยเหลือชาวบ้านที่ได้รับความเดือดร้อน เสมอ ดังนั้น เมื่อชาวบ้านมีงานบุญอะไร เจ้าแกจะ ได้รับเชิญประจำ บารมีของเจ้าแกจึงส่งให้เจ้าแก ได้รับเลือกจากชาวบ้านให้เข้าไปเป็นสมาชิกสภา เทศบาล ซึ่งทำให้เจ้าแกมองเห็นช่องทางที่จะเปิด บริษัทรับเหมาก่อสร้างให้แก่ลูกชายคนสุดท้ายที่ จะรับจะจบวิศวะในอีกไม่กี่เดือนข้างหน้า

เมื่อผมมีโอกาสลงไปจังหวัดนี้หรือใกล้ เคียงกับจังหวัดนี้คราวใด ผมจะหาโอกาสไปแวะ เยี่ยมเจ้าแกคนนี้เป็นประจำ และทุกครั้งที่ไปก็จะ เห็นความเปลี่ยนแปลงในกิจการบ้านเรือนของ เจ้าแกไปในทางที่เจริญขึ้นอยู่เสมอ เจ้าแกเป็นคน งดเวลามากกว่าเงินเพราะเจ้าแกถือว่าเวลาคือ ทองคำ แต่กับผมแล้วเจ้าแกยอมสละเวลาที่เป็น ทองคำให้แก่งเมออาจไม่เสียตาย เมื่อผมเอ่ยปาก ชื่นชมกับความสำเร็จของเจ้าแก เจ้าแกก็กล่าวกับ ผมว่า

“อ้าวสงสัยว่าทำไมชาวบ้านไม่เอาคำสอนของอิสลามมาใช้ มีเสียมแล้วไม่ขุดดินเพาะปลูก จะมีประโยชน์อะไร”

“พระเจ้าให้อ้าวทั้งนั้นจริงๆ อามิน”
 เจ้าแก็เรียกชื่อมุสลิมของผม “อ้าวไม่ได้เก่งกาจหรือเรียนสูงมาจากไหน ล้อก็รู้ ตอนลือมาทำงานค้าขายอาสาเมื่อสี่สิบกว่าปีที่แล้ว อ้าวก็เหมือนชาวบ้านคนอื่น ๆ อ้าวได้ดีมาทุกวันนี้ก็เพราะคำสอนของศาสนาอิสลามแท้ๆ”

“เจ้าแก็ไปเรียนศาสนาอิสลามที่ไหนมาหรือ?” ผมถาม

“เรียนที่ไหนกัน อ้าวได้ยินชาวบ้านที่มานั่งเจียะเต้ที่ร้านอ้าวทุกวัน อ้าวชอบที่ศาสนาอิสลามบอกว่าการค้าทำให้มั่งคั่งร่ำรวย อ้าวก็ขู้อัดทนทำมาค้าขายมาตลอด แล้วก็รวยจริง แต่ต้องซื่อสัตย์เหมือนอนบีมุฮัมมัดนะถึงจะค้าขายได้ยาวนาน”

“เดี๋ยวนี้ยังมีชาวบ้านเอาเงินมาฝากเจ้าแก็หรือเปล่า?” ผมถาม

“มีเหมือนเดิม แต่ตอนนี้มีกูด้าย”

“อย่างนี้เจ้าแก็ก็กินดอกเบี๋ยรายอ้อเลยซิ”

“อ้าวสาบานได้เลย อามิน คนที่เดือดร้อนหรือขัดสนเล็กๆ น้อยๆ มาขอยืมเงิน อ้าวไม่เคยเอาดอกเบี๋ยเพราะเมื่อก่อน คนพวกนี้เคยเอาเงินมาฝากไว้กับอ้าว อ้าวก็เอาไปหมุนทำกิจการอื่นๆ จนมีเงินเยอะเยาะ ตอนนี้อ้าวก็เรอะเอามาช่วยชาวบ้านเป็นการคืนกำไรให้ลูกค้า บางคนก็ยังไม่มีปัญญาใช้ อ้าวก็ไม่ว่า ถ้าใช้คืนมาอ้าวก็เอาไปช่วยชาวบ้านคนอื่นต่อ”

“มิน่าเล่า ชาวบ้านถึงได้เกรงใจเจ้าแก็”
 ผมขัดจังหวะเมื่อเจ้าแก็จิบน้ำชา

“อย่างน้อย ชาวบ้านก็มาเป็นลูกค้าประจำทำให้อ้าวเซงลื้อเรื่อยๆ” เจ้าแก็หัวเราะในลำคอ

“เซงลื้ออ้อเรื่อยๆ เจ้าแก็ก็รวยยิ่งขึ้นเรื่อยๆ” ผมกระเซ้า

“อามิน ศาสนาอิสลามบอกไม่ใช่หรือว่าถ้าลื้อใช้เงินไปในทางของพระเจ้า เงินนั้นก็เหมือนเม็ดข้าวที่พระเจ้าจะให้มันงอกออกเป็นต้นและมีรวงข้าวให้ลื้อเก็บเกี่ยวมากมาย”

“เจ้าแก็นี่รู้คำสอนอิสลามเยอะจัง” ผมกล่าวยอมรับ

“อ้าวก็รู้เหมือนกับชาวบ้านนั่นแหละ แต่อ้าวสงสัยว่าทำไมชาวบ้านไม่เอาคำสอนของอิสลามมาใช้กัน มีเสียมแล้วไม่ขุดดินเพาะปลูกจะมีประโยชน์อะไร อามิน อ้าวรักและสงสารชาวบ้านที่นั่นนะ อ้าวเองก็ไม่รู้ว่าจะอยู่อีกกี่ปี ลูกอ้าวก็มีกิจการกันหมดแล้ว อ้าวตายไปก็คงไม่มีลูกคนไหนมารับกิจการร้านชาอ้าวต่อ แต่อ้าวไม่ยากให้กิจการตรงนี้หายไปจากหมู่บ้าน ถึงมันจะเป็นกิจการเล็กๆ แต่ลื้อก็เห็นแล้วซิไหมว่าร้านเล็กๆ แห่งนี้ทำให้อ้าวเติบโตมีกิจการกว้างขวาง”

“แล้วใครจะรับกิจการต่อจากเจ้าแก็?”
 ผมถาม

“อ้าวอยากให้ชาวบ้านมารับต่อ”

“ใครละ ?”

“ไม่ใช่ใครคนหนึ่งคนใด แต่อัวอยากให้ชาวบ้านส่วนใหญ่มารวมกันเข้าหุ้เป็นสหกรณ์ร้านค้าอย่างนี้แหละ พวกมุสลิมได้เปรียบคนอื่นอยู่แล้วที่ไม่มีติดอกเบี้ย ค้าขายปีหนึ่งมีกำไรเท่าไรก็แบ่งกำไรส่วนหนึ่งให้สมาชิก กำไรอีกส่วนหนึ่งจ่ายชะกาด ที่เหลือเก็บไว้ขยายงาน กิจการจะได้เจริญก้าวหน้า ชาวบ้านจะได้มีงานทำเพิ่มขึ้น ชาวบ้านคนไหนยากจนก็เอาชะกาดไปช่วย ลูกอ๊อไม่มีสตางค์เรียนหนังสือก็เอาชะกาดให้ไปเป็นทุนการศึกษา คนไหนทำมาหากินไม่ได้ก็เอาชะกาดไปซื้อของในสหกรณ์ไปแจกหรือทำเป็นคูปองให้มาซื้อของที่สหกรณ์แล้วให้สหกรณ์เอาคูปองไปขึ้นเงินที่กองทุนชะกาด อีจะได้ไม่เอาเงินไปใช้จ่ายและทะเลาะอย่างนี้สหกรณ์ก็อยู่ได้ ไม่นานทั้งหมดบ้านก็เจริญก้าวหน้า” เจ้าแก้วพูดมาถึงตรงนี้แล้วก็เอื้อมมือหยิบกาน้ำชารินใส่ถ้วยอีกคำรบหนึ่งก่อนจะพูดต่อ “สิ่งที่อัวพูดมานี้ อิสลามหรือเปล่า ?” ว่าแล้วก็จิบน้ำชา

“เปี้ยบเลย”

“ทุกอย่างที่อัวพูด อัวทำให้เห็นแล้วว่าทำได้ทั้งๆ ที่อัวไม่รู้ศาสนาอะไร แต่บ้านมีศาสนาเป็นแนวทางและผู้รู้ศาสนาก็มีเยอะเยอะ ทำไมจะทำได้ ขออย่างเดียว อย่าเอาศาสนามาทะเลาะกันก็พอไม่จันส่งคมแตกแยก เศรษฐกิจวิบัติหายหมด” ผมหัวเราะเพราะรู้ว่าเจ้าแก้วหมายถึงอะไร เจ้าแก้วถึงได้หัวเราะตาม

เจ้าแก้วไม่เสียดายเวลาที่เจ้าแก้วถือว่าเป็นทองคำสำหรับผม แต่ผมเองเสียอีกที่มีเวลาจำกัดเพราะต้องเดินทางข้ามจังหวัดมาขึ้นเครื่องบินที่หาดใหญ่กลับบ้าน ผมจึงได้ทองคำจากเจ้าแก้วแค่เวลาที่ผมมีให้แกเจ้าแก้วเท่านั้น

๑๑

บทกวี

ทางน้ำ

สำเนียงเสียงโอดก้อง... ไหลคราง
มีทกซ์เพราะเลือกทาง... ชั่วร้าย
ใบหน้าที่ร้องพลง... หมองหม่น
ดูยิ่งเหมือนนรกคล้าย... ซ่อนผู้ลึงที่ถันท์

ทางน้ำมีก่อนนี้... ไม่เอา
หลงใจดมารมอมเมา... ไม่ช้า
ถลาลู่ความเขลา... สติขาด
ไม่อาจฝืนยีนกล้า... จึงได้รับกรรม

โลกนี้ดีเมื่อไร... ถึงวัน
อาภุระจะฮได้สขกัน... ทิวให้
ไม่รุ่มดชวกลบ... กาลสขนานนง
นพระใจจะวางใจ... แก่ใจงศรทอ

โคลงสลกภาพ
โดยพชย-กัทหม

การเมือง

มุสลิมไทย บนเส้นทางแห่งการเมือง

สมคิด มณีวงศ์

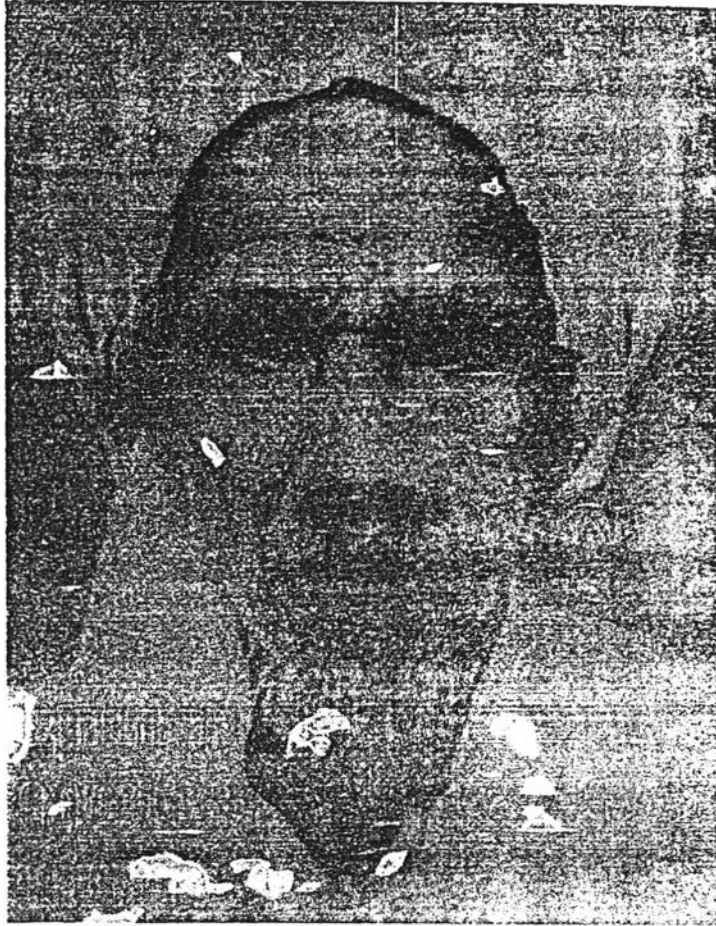
(ต่อจากฉบับที่แล้ว)

สมคิด มณีวงศ์

สภาคณะปฏิวัติศาสตร์ชุดนี้เป็นที่ระอับรอลความ
 ทรงจำแห่งอดีตอันทรงคุณค่าของคณะสมคิด มณีวงศ์
 ผู้อาวุโสคนหนึ่งของสังคมมุสลิมไทยที่วิถีชีวิตของ
 ท่านในอดีตได้ผูกพันเข้าไปมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับ
 บุคคลสำคัญของมุสลิมที่มีส่วนร่วมทางการเมือง
 เมื่อครั้งที่คณะราษฎรคิดเปลี่ยนแปลงการปกครองไทย
 เมื่อ พ.ศ. 2475 จุดประสงค์สำคัญของสภาคณะชุดนี้
 ก็เพื่อที่จะนำท่านผู้อันระอับรอลอดีตไปรู้จักกับ
 ความเป็นมุสลิมและความเป็นไทย ทั้งด้านการเมือง
 ภูมิประวัติศาสตร์ สภาพความผูกพันในสังคม เผ่า
 พันธุ์ ชนบธรรมเนียน ประเพณีและวัฒนธรรม
 จากอดีตถึงปัจจุบัน

หลังจากกลุ่มมุสลิมผู้สนใจ
การเมืองและเกาะกลุ่มอยู่กับ
พรรคสหชีพ ถูกกกลการเมือง
ของพรรคประชาธิปัตย์ เสนอ
พ.ร.บ.ตัดกำลังในรัฐสภา กลุ่ม
มุสลิมซึ่งมีนายบรรจง ศรีจรูญ
และนายเข้ม พรหมยงค์ เป็น
แกนนำก็ถอยมาตั้งหลักอยู่ข้าง
นอก โดยยึดสมาคมมุขมึยยะ
ตุลอิสลาม หลังศาลาเฉลิมกรุง
เป็นที่พบปะกันตอนเที่ยงของ
ทุกวัน โรงภาพยนตร์ศาลาเฉลิม
กรุง เมื่อพ.ศ. 2470-75 นั้น
ถือว่าเป็นย่านกลางกรุง เป็น
แดนเจริญที่มีผู้คนพลุกพล่าน
ตอนกลางวัน มีร้านอาหารมาก
มาย เฉพาะคนไทยที่นับถือ
ศาสนาอิสลามยิ่งหาอาหารได้
สบายมาก และนายเข้มกับนาย
บรรจง นั้นเป็นสมาชิกของ
สมาคมคณะราษฎร ซึ่งตั้งที่ท่า
การอยู่ที่วังสราญรมย์ การไป-
มาที่ศาลาเฉลิมกรุง จึงสะดวก
มาก ขณะนั้นนายเข้มและนาย
บรรจง อยากตั้งสมาคมเป็น
ศูนย์รวมของมุสลิม เพราะสมา
คมมุขมึยยะตุลอิสลามนั้นส่วน
มากกรรมการเป็นชาวอินเดียที่
มีกิจการค้าร่ำรวยอยู่ในพหุรัด
จัดตั้งเป็นสมาคมเพื่อเป็น
สถานพักผ่อนของมุสลิมผู้ยาก
จน ได้มาพักอาศัยท่านมาสใน
ตอนกลางวัน เป็นความคิดของ
นายห้างเอ.อาร์.ซาเลบาย ริเริ่ม

ท่านอาจารย์สุดพา (ท่านครูฟาปากลัด) การ์มี ผู้เป็นประธานคณะกรรมการอิสลามทั้ง 5 ผู้วางรากฐานสังคมมุสลิมไทยยุคก่อนเปลี่ยนแปลงการปกครอง บุคคลเวลานี้จึงนำชื่อท่านมาเป็นศิริมงคลในการใช้สกุลว่า “จัมปานั้น” “จำปานั้นต์” เพราะท่านอาจารย์มีชื่อในภาษาไทยว่า “จำปา”

ในขณะนั้นและตามมาสับ
สนุนด้วยกลุ่มพ่อค้าสายชื้อะห์
คณะสุไลมานี (ซึ่งเรียกกันใน
ภาษาชาวบ้านว่า “แขกหมวก
ทอง”)

นายเข้ม และนาย
บรรจง ซึ่งเป็นสมาชิกของ
สมาคมคณะราษฎรมีสถานักงาน
อยู่ในวังสราญรมย์ จึงก่อตั้ง

สยามอิสลามสมาคม เมื่อมี
สมาชิกและพ่อค้าไม้ซุงมุสลิม
จากริมแม่น้ำเจ้าพระยา ตำบล
บางพลัด บางอ้อ มาเข้าร่วม
เป็นสมาชิกมากพอสมควรจึง
แยกออกจากสมาคมคณะ
ราษฎร ย้ายไปเช่าตึกริมคลอง
หลอดด้านหลังกระทรวง
กลาโหมเปิดเป็นที่ทำการ

นายบรรจง ศรีจรูญ (อับดุลวาฮับ) และนายแช่ม พรหมยงค์ (ซันซุดดิน) ขณะศึกษาอยู่ในโคโรกาพนี้ถ่ายเมื่อ พ.ศ. 2488

สมาคม เนื่องด้วยเสียงจากพรรคประชาธิปัตย์กระแนะกระหนักว่า “สยามอิสลามสมาคม นั้นเป็นสมาคมพวกแขก กำลังจะหัวสูงตีเสมอ” นายบรรจง ศรีจรูญ จึงเปลี่ยนสยามอิสลามสมาคมเป็น “สหายนอิสลามสมาคม” และย้ายออกจากวังสราญรมย์ทันทีที่ได้รับอนุญาต

สวนสราญรมย์ นั้นสร้างในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4 จากเดิมซึ่งเป็นตึกดิน เมื่อมาถึงรัชกาลที่ 5 จึงทรงพระราชทานวังสราญรมย์ให้เป็นที่ประทับของสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ (รัชกาลที่ 6) ใช้เป็นสถานที่รับรองเจ้านายต่างประเทศที่มาเยือน สมัยรัชกาล

ที่ 6 ทรงโปรดให้พระราชวังสราญรมย์ เป็นที่จัดงานดูหนาวตลอด เมื่อคณะราษฎรมาเปลี่ยนแปลงการปกครองในรัชกาลที่ 7 หลังจาก 24 มิถุนา 2475 แล้ว รัชกาลที่ 7 ทรงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้สำนักพระราชวังมอบให้รัฐบาลดูแลรักษาเพื่อให้คณะราษฎรอาศัยตั้งสมาคมและสโมสรคณะราษฎร ซึ่งนายแช่ม และนายบรรจง ที่เป็นสมาชิกของสมาคมคณะราษฎร ได้เคยมาจัดงานประจำปีเรียกว่า “งานเมล็ดกลาง” ณ สถานที่นี้ 3 - 4 ครั้ง มีประธานจัดงานเป็นคนรุ่นใหม่ เช่น นายประวัติน ศรีจรูญ เป็นประธาน และปีต่อมา นายบรรจง ศรีจรูญ และต่อมาประธานจัดงานชื่อนายนิพนธ์สิงห์สุมาลี กรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย

เมื่อได้เปลี่ยนชื่อจาก “สยามอิสลามสมาคม” มาเป็น “สหายนอิสลามสมาคม” และย้ายที่ตั้งออกจากวังสราญรมย์แล้ว นายแช่มและนายบรรจง จึงมาร่วมกันคิดว่าเราจะทำอย่างไร จึงจะไม่สวนทางกับคำสอนของกรรมการอิสลามทั้ง 5 เพราะเวลานี้กรรมการทั้ง 5 ผู้วางรากฐานให้แก่สังคมมุสลิมในประเทศไทย ส่งคณบดีกวิชาการออกเผยแผ่ศาสนาอิส

ผู้อาวุโสที่นั่งกลาง คือ ท่านอาจารย์อับบาส (ครูบะฮ์ปากลัด)แสงวิมาน ซึ่งเป็นผู้หนึ่งในคณะกรรมการทั้ง 5 ผู้บุกเบิกวางรากฐานสังคมนุสลิมไทยสมัยแรกของกรุงรัตนโกสินทร์ (ประมาณ พ.ศ. 2460) ขวามือ คือ นายเข้ม พรหมยงค์ ุวาราชมนตรีคนแรกของยุคประชาธิปไตย ซ้ายมือแต่งชุดขาว คือ นายดิเรก ชัยนาม อดีตรัฐมนตรีกระทรวงการต่างประเทศและเอกอัครราชทูตไทยประจำกรุงลอนดอน

ลามตามตำบลต่างๆ ได้ให้แนวทางว่า “ศาสนา ไม่เกี่ยวข้องกับการเมือง เราเป็นมุสลิมควรมุ่งหน้าสู่โลกนิรันดร์ฝ่ายเดียว การเมืองเป็นเรื่องของกาเฟร”

ทั้งสองซึ่งเป็นเพื่อนคู่คิดกันมา เป็นนักเรียนโคโร และเรียนศาสนาตามหลักสูตรใหม่ที่ปฏิรูปลแล้ว จึงปรึกษาหารือกันว่าสิ่งที่เราจะนำแนว

ทางศาสนาอิสลามมาสร้างสังคมนุสลิมในประเทศไทยเป็นการยากลำบากมาก เพราะประเทศนี้พลเมืองส่วนใหญ่ไม่ได้นับถือศาสนาอิสลาม สังคมและชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี การใช้ชีวิตประจำวันที่ดี คนส่วนใหญ่ประพฤติตนตามปรัชญาของพุทธศาสนา ศาสนาคริสต์ หรือขงจื้อพอจะปรับเปลี่ยนไป

พร้อมกับศาสนาพุทธได้ ส่วนอิสลามเป็นศาสนาที่สังคมแข็งแกร่งหลักการของอิสลามมีรูปแบบเป็นของตัวเอง ปรับเปลี่ยนไม่ได้ ถือคำสั่งของพระเจ้าผู้ให้ชีวิตว่า มุสลิมทั่วโลกเป็นพี่น้องกัน ถือคัมภีร์อัลกุรอานเล่มเดียวกัน เรียกว่า ธรรมนูญชีวิต ต้องปฏิบัติตามและเชื่อฟังอิหม่าม ซึ่งเป็นหัวหน้าชุมชน

“หญิงหม้าย ลูกกำพร้า เป็นหน้าที่โดยตรงขององค์กร
ชะกาตที่ต้องรับผิดชอบ เมื่อองค์กรนี้ไม่มี...เด็ก ๆ เหล่านี้
จะมีปัญญาแก้ไขปัญหาเรื่องการศึกษาได้อย่างไร”

ต้องมาปรากฏตนที่ ศาลา
ประชาคมของหมู่บ้าน อย่าง
น้อยสัปดาห์ละหนึ่งครั้ง ขาด
สามสัปดาห์ติดกันไม่ได้ หลัก
การที่สั่งว่าทุกคนเป็นพี่น้องกัน
เพื่อตัดปัญหาชนชั้นให้คนรวย
ลงมาหาคนจน ลงมาติดดินบ้าง
ญาติพี่น้องยังจนอยู่ เราจะรวย
อยู่คนเดียวได้อย่างไร ? อีส
ลามมี หลักประกันสังคมว่า
ต้องถวายชีวิตและร่างกายต่อ
พระเจ้าวันละ 5 ครั้ง มีเงิน
เหลือ อัจ จู นเจี อผู้ อื่น ได้
ต้องบริจาค ร้อยละสองครั้ง
เพื่อช่วยคนที่ช่วยตัวเองไม่ได้

และแล้วนายบรรจง
และนายเข้ม ก็มาอ่อนใจว่า
ประเทศไทยมีมุสลิมน้อยนิด
ระบบเศรษฐกิจก็วางอยู่บนพื้น
ฐานเสรี ภายใต้ระบบทุนนิยม
ซึ่งศาสนาอิสลามมีคำสอนว่า
“ห้ามกักตุนสินค้า ห้ามค้ากำไร
เกินควร” ระบบนายทุนคือ
ระบบที่เห็นแก่ตัว “ระบบอิส
ลามคือระบบรู้จักตัวเองและ
แบ่งปันความสุขในสังคม” นาย
เข้ม ผู้คลุกคลีอยู่กับสังคม

ตลอดมา ได้ปรารภกับนาย
บรรจงว่า เราจะให้ หลัก
ประกันสังคมอย่างไรกับสมาชิก
ของมุสลิมเรา เพราะหลัก
ประกันสังคมที่ท่านศาสดามุฮัม
มัดประกาศไว้ (ชะกาต) นั้น ใน
ประเทศนี้ดำเนินการอยู่ได้ด้วย
ระบบอุปถัมภ์จากชนบท เรียก
ว่า (ชะกาต-ภาชี) สิบบัซหนึ่ง
เป็นข้าวเปลือกหนึ่งถึงต่อสิบบัง
ชะกาตจากผลไม้และปศุสัตว์ก็
ไม่ค่อยมี ส่วนว่าชะกาตจาก
ทองและเงินยังมีน้อย หรือแทบ
ไม่มีเลย แม้จะใช้ผลที่ได้จาก
งบนี้มาค้ำจุนครูผู้สอนศาสนา
ให้เป็นเงินเดือนเลี้ยงครอบครัว
ก็เพียงพอเพียงน้อยนิด
เท่านั้น กลุ่มผู้มีความรู้ที่เป็นผู้
นำท้อถือนเป็นตัวเหลือบผูก
ขาดรายรับส่วนนี้ และเกาะ
กลุ่มซึ่งกันและกัน ประสาน
ความเคลือบไหวกันไว้ ทั่ว
ประเทศ ในที่สุดหลักประกัน
สังคมมุสลิมจึงเกิดขึ้นไม่ได้ใน
สังคมไทย และยังอยู่ในระบบ
ตัวใครตัวมัน อาหารที่เขาเรียก
ว่า “นัฟซี นัฟซี” หญิงหม้ายที่

หัวหน้าครอบครัวจากไป ทั้งลูก
น้อยไว้ให้ซึ่งเป็นหน้าที่โดยตรง
ขององค์กรชะกาตต้องรับผิดชอบ
เมื่อองค์กรนี้ไม่มี แล้ว
เด็ก ๆ เหล่านี้จะมีปัญญาแก้ไข
ปัญหาในการศึกษาได้อย่างไร
อนาคตจึงต่อการศึกษา กลาย
เป็นเหยื่อของผู้สอนแบบท่อง
จำ และประวัติศาสตร์สังคม
สอนว่า การศึกษาแนวนี้เป็นสิ่ง
ที่นำมาซึ่งการแตกแยก และล่ม
สลายมาหลายยุคหลายสมัย
หลายประเทศแล้ว กลุ่ม
อุปถัมภ์ในชนบทชาวเกษตรกร
ที่ก่อตัวกำลังจะนำสมาชิกส่วน
ใหญ่เข้าสู่ระบบ หลักประกัน
สังคมของศาสนาอิสลามจึงถอย
และโครงการต่างๆ ก็พังทลาย
จนหมดสิ้น หลักประกันสังคม
สำหรับมุสลิมจึงเป็นเพียงคำสั่ง
ของพระเจ้าในคัมภีร์ที่มุสลิม
ทุกคนให้สัญญาว่า “ฉันขอ
ปฏิญาณว่าฉันเลื่อมใสคัมภีร์
เล่มนี้”

ทั้งหมดนี้คือคำปรึกษา
หารือของนักการเมืองไทยผู้
มอบคอบาดเชิงในฐานะผู้

“คำว่ายึดนั้นง่าย แต่ครองซิคงลำบาก เพราะ เมื่อยึดแล้วต้องปกครองคนทุกเหล่าอาชีวะ และ หลากหลายทั้งภาษาและวัฒนธรรม”

ร่วมเปลี่ยนแปลงการปกครอง
ของประเทศชาติฝ่ายมุสลิม คือ
นายบรรจง ศรีจรูญ และนาย
เข้ม พรหมยงค์ ซึ่งเป็น 2 ใน
114 คนของคณะเปลี่ยนแปลง
การปกครอง เมื่อวันที่ 24
มิถุนายน พ.ศ. 2475 เมื่อได้
มายืนอยู่บนจุดนี้แล้ว จึงมี
ความหนักใจ นายบรรจง ศรี
จรูญ ซึ่งเป็นคนแรกในคณะ
เปลี่ยนแปลงการปกครองที่
นับถือศาสนาอิสลาม ถึงกับ
ปรารภในกลุ่มสมาชิกชั้นนำว่า
“ยึดครองนั้นเป็นภาษาไทย
เพียงสองคำ คำว่ายึดนั้นง่าย
แต่ครองซิคงลำบาก เพราะเมื่อ
ยึดแล้ว ต้องพบกับคนทุกเหล่า
อาชีวะและหลากหลายทั้งภาษา
และวัฒนธรรม เช่น เราต้องรับ
ผิดชอบในส่วนที่แตกต่างจาก
ชนส่วนใหญ่ของประเทศ ต่าง
ทั้งภาษาวัฒนธรรม และความ
เชื่อถือ ซึ่งส่วนมากมีอาชีพทาง
เกษตรกรรม การจะเปลี่ยน
แปลงบุคคลเหล่านี้คงต้องให้
เวลาและต้องให้การศึกษามาก
ใหม่ด้วย จึงจะพาไปสู่การ

พัฒนาตามที่ปรึกษากันมาจาก
ประเทศฝรั่งเศส

ในที่สุดของการปรึกษา
หารือ นายบรรจง และนายเข้ม
จึงเข้าขอคำแนะนำจากผู้ใหญ่
ที่เรียกว่า กรรมการอิสลามทั้ง
5 คือ 1. อาจารย์มูสตอฟา
(ครูฟาปากลัด) การ์มี 2.
อาจารย์ อับบาส (ครูบะฮู
ปากลัด) อับดุลเราะห์มาน 3.
อาจารย์ ต่วน (ครูต่วนโรง
ภาษา)อิสมาแอล ยะห์ยาวิ 4.
อาจารย์ยูซุฟ อับดุลเลาะห์ มะฮ์
ตาวี หัวไปเรียกว่า ครูหวังไซ่ห์
ติ๊กแดง 5. อาจารย์มะฮ์มูด มุ
คตารี หัวไปเรียกครูละมุด
พญาไท เพราะโรงเรียน
มะฮ์มูเด็นอิสลามเพชรบุรีนั้น
ตั้งอยู่ที่หมู่บ้านประจวบจิน ริม
ถนนพญาไท

มุสลิมไทยส่วนใหญ่ที่
อยู่ในเมืองมีอาชีพค้าขาย ที่อยู่
นอกเมืองมีอาชีพเกษตรกรรม
ทำสวน ทำนาและปศุสัตว์ มี
การเช่ามีมีมือข้างเอสมคตาร
เชียบักถักกร้อย ทำที่นอนและ
ช่างไม้ การช่างฝีมืออันละเอียด

เจียรนัยเพชรพลอย ทำทอง
ฝังมุก บางท่านเข้ารับราชการ
เป็นการประกอบอาชีพที่ถนัด
ตามบรรพบุรุษของแต่ละสายที่
เข้ามาสู่ประเทศไทย ซึ่งมีกลุ่ม
ชาติพันธุ์ใหญ่ๆ อยู่ 6 สาย คือ

1. สายที่มีบรรพบุรุษ
มาจากพ่อค้าอาหรับ
2. สายที่มีบรรพบุรุษ
มาจากพ่อค้าอินเดียและ
ปากีสถาน
3. สายที่มีบรรพบุรุษ
มาจากอินโดนีเซียและมาเลเซีย
4. สายที่มีบรรพบุรุษ
มาจากจามหรือกัมพูชา เขมร
5. สายที่มีบรรพบุรุษ
มาจากจีน ยูนาน และจีนเกียง
6. สายที่มีบรรพบุรุษ
มาจากเตอร์กและอิหร่าน
(เปอร์เซีย)

ทั้งหกสายเข้ามาอย่าง
ไร สร้างชุมชนที่ไหน มี
วัฒนธรรมอย่างไร ตลอดจน
ขนบธรรมเนียมประเพณีและ
สัมพันธ์กับคนไทยในถิ่นเดิม
อย่างไร ? โปรดติดตามใน
ฉบับต่อไป ♦♦♦

๑๕

อับดุลเราะฮ์มาน บินอาวฟ์

ผู้ซื้อสัตย์แห่งชาวฟ้าและชาวดิน

วันหนึ่ง...ท่ามกลางความสงบเรียบ

ร้อยของเมืองมะดีนะฮ์...ได้เกิดฝุ่นควัน
คละคลุ้งท่วมแผ่นฟ้ากว้าง...สายลม
แรงกระหน่ำซัดฝุ่นดิน...ผงทรายปลิวว่อน
ไปทั่วทั้งเมือง ...

ประชาชนที่รู้เห็นเหตุการณ์ต่างคาดคิดกันว่ากำลังเกิดพายุทรายครั้งใหญ่ แต่สัญญาณเสียงที่อยู่เบื้องหลังม่านฝุ่นควันหนานั้น กลับบ่งบอกถึงการมาเยือนของกองคาราวาน...ซึ่งได้สยบความคิดของผู้คนทั้งหลายไปในบัดดล เพียงชั่วครู่คาราวานอูฐบรรทุกสินค้าจำนวน 700 ตัวก็เคลื่อนตัวเข้าเต็มพื้นที่เมืองมะดีนะฮ์ ชาวมะดีนะฮ์ต่างชักชวนกันออกมาชมภาพกองคาราวาน และต่างชื่นชมยินดีที่จะได้พบกับมหารัชมลีนค้าอันมากมายด้วย

ท่านหญิงอาอิชะห์ (ภริยาของท่านรอซูลา) เกิดความแปลกใจกับกองคาราวานที่น่าความตื่นตระหนก ระคนความดีใจมาสู่ชาวเมืองมะดีนะฮ์ในครั้งนี้ ท่านหญิงถามว่า มีอะไรเกิดขึ้นแก่เมืองมะดีนะฮ์หรือ ? และคำตอบที่ท่านได้รับก็คือ “กองคาราวาน

ของอับดุลเราะฮ์มาน บินอาวฟ์ ขนสินค้ามาจากเมืองชาม” ท่านหญิงกล่าวถามอีกว่า “เพียงกองคาราวานสินค้าสามารถสร้างความสนั่นหวั่นไหวได้ขนาดนี้เชียหรือ ? และมีคนตอบท่านว่า “ใช่แล้วครับ เพราะมันเป็นกองคาราวานที่มีอูฐบรรทุกถึง 700 ตัว” คำตอบนี้ทำให้ท่านหญิงอาอิชะห์ถึงกับส่ายศีรษะด้วยความทึ่งและทอดสายตามองไปประจูดุเพื่อค้นหาความจริงที่จะยืนยันสิ่งที่ท่านได้เห็นได้ฟัง พลางกล่าวว่า “เราเคยได้ยินท่านรอซูลากล่าวว่าฉันเห็นอับดุลเราะฮ์มาน บินอาวฟ์คลานเข้าสวรรค์”

ทำไม ? ทำไมอับดุลเราะฮ์มานถึงต้องคลานเข้าสวรรค์ ทำไมไม่ได้เข้าสวรรค์โดยการเดินหรือการวิ่งเหมือนสาวกชั้นแนวหน้าทั้งหลายของท่านรอซูลา แล้วคำพูดของท่านหญิงอาอิชะห์ก็ล่วงรู้ถึงอับดุลเราะฮ์มาน เขาจึงนึกขึ้นได้ว่าตัวเขาเองก็เคยได้ยินคำพูดนี้จากท่านรอซูลา เหมือนกัน ซึ่งไม่ใช่ครั้งเดียวด้วยซ้ำไป

ดังนั้นก่อนที่สินค้ามากมายจะถูกแกะออกเพื่อจำหน่ายแก่ชาวเมืองมะดีนะฮ์ เขาจึงถือโอกาสนี้ไปเยี่ยมคารวะท่านหญิงอาอิชะห์ เขากล่าวกับท่านหญิงว่า ท่านทำให้ฉันนึกถึงคำพูดของท่านรอซูลา ถ้า

หนึ่งที่ฉันเองก็ไม่เคยลืมฉันขอปฏิญาณต่อท่านว่า สินค้าที่มากับกองคาราวานนี้ทั้งหมดฉันขออุทิศให้ในหนทางของอัลลอฮ์ ดังนั้นสินค้าทั้งหมดที่มากับอูฐ 00 ตัวจึงถูกแจกจ่ายให้แก่ชาวมะดีนะฮ์ ซึ่งกล่าวได้ว่าเป็นงานเทศกาลครั้งยิ่งใหญ่อย่างแท้จริง

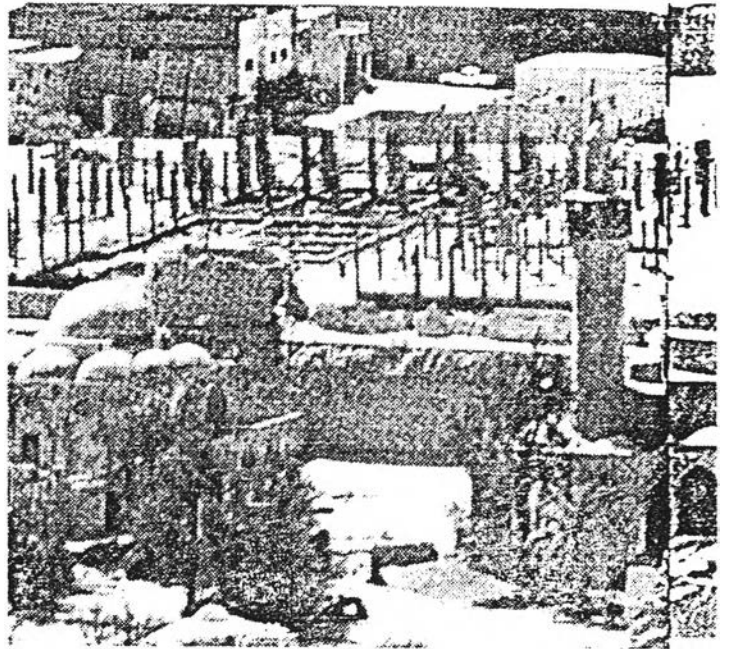
เหตุการณ์สำคัญครั้งนี้ได้สะท้อนภาพลักษณ์อันสมบูรณ์แบบในชีวิตของอับดุลเราะห์มาน ท่านคือพ่อค้าที่ประสบความสำเร็จมากที่สุด ท่านคือมหาเศรษฐีที่ร่ำรวยที่สุด ท่านคือผู้ศรัทธาที่ชาญฉลาด ท่านไม่ยอมให้ดูนยาทำให้ท่านพลาดกำไรในศาสนาได้เลย

ท่านเข้ารับอิสลามเมื่อไหร่ ?

อับดุลเราะห์มาน จัดอยู่ในกลุ่มแปดคนแรก ที่เข้ารับอิสลามก่อนที่ท่านรอซูลาจะใช้บ้านของอัครกอมเป็นศูนย์กลางของการนัดพบ และนับตั้งแต่เขาเข้ารับอิสลามจวบจนกระทั่งตาย ถือได้ว่าเป็นผู้ศรัทธาตัวอย่างที่น่าชมเชยเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งแม้แต่ท่านรอซูลา ยังได้ให้อับดุลเราะห์มาน เป็นหนึ่งในสิบคนที่ได้รับข่าวดีว่าจะต้องได้สวรรค์ตั้งแต่ยังไม่ตาย และท่านอุมร์บินคอกฎ็อบยังได้อับดุลเราะห์มานอยู่ในกลุ่มคณะที่ปรึกษาทั้งหก ซึ่งจะรับตำแหน่งคอลีฟะห์ต่อจากท่าน ท่านกล่าวว่า “รอซูลาสิ้นชีวิตไปโดยที่ท่านยินดีต่อพวกเขาทั้งหกคน”

การที่อับดุลเราะห์มานรับอิสลามพร้อมกลุ่มชนกลุ่มแรกทำให้ท่านต้องเผชิญกับการทำร้าย การกดขี่ข่มเหงนานับประการจากบรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธา การอพยพไปยังเมืองฮะบะชะฮ์ของสาวกของท่านรอซูลาถึงสองครั้งอันเนื่องจาก ไม่อาจทนรับการกลั่นแกล้งของผู้ปฏิเสธได้นั้นก็มีอับดุลเราะห์มานร่วมอยู่ด้วย ตลอดจนการอพยพครั้งใหญ่ไปยังมะดีนะฮ์ สงครามอุฮุด สงครามบัตร์ และสมรภูมิต่างๆ ทุกครั้งก็มีอับดุลเราะห์มานร่วมด้วยเสมอ

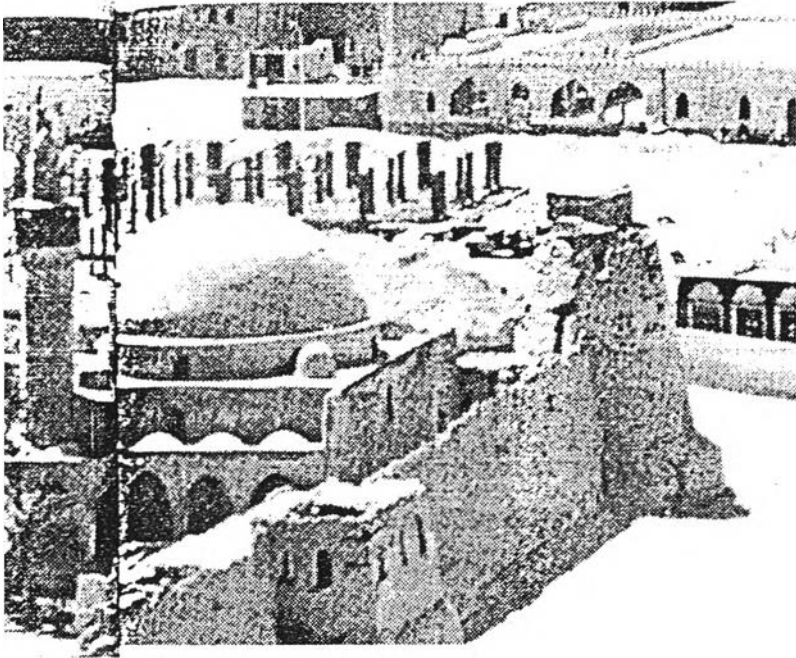
อับดุลเราะห์มานเป็นผู้ที่บรรลุถึงความสำเร็จสุดยอดในเรื่องการค้าจนตัวเขาเองถึงกับกล่าว

ว่า “หากฉันยกหินก้อนหนึ่งขึ้นฉันก็จะพบทั้งเงินและทอง” การทำการค้าที่ทำให้เขาร่ำรวยนั้น ไม่ใช่การค้าที่หวังแต่กำไร หรือการใช้เงินให้เสื่อมกลอุบายกักตุนสินค้า ไม่ใช่กิเลส ไม่ใช่ความหลงที่ทำให้เขาชวนชวนหา แต่มันเป็นงานชิ้นหนึ่งที่มีความสำเร็จผลักดันให้ต้องเพิ่มความพยายามมากขึ้นไป เขาเป็นผู้มีวิญญานนักต่อสู้อย่างแท้จริง เขาจะสนุกกับงานทุกอย่างที่ได้ทำ เมื่อไม่ใช่เวลาที่เล้ามาอยู่ในมัสยิด ไม่ใช่เวลาสูรับในสมรภูมิ เขาก็สามารถประกอบการค้าได้สำเร็จอย่างน่าชื่นชม

ในวันที่อับดุลเราะห์มานอพยพจากมักกะฮ์สู่มะดีนะฮ์ เป็นวันที่ท่านรอซูลา ทรงจับคู่ระหว่างชาวมักกะฮ์และชาวมะดีนะฮ์ให้รักใคร่และห่วงใยกันยิ่งกว่าพี่น้องในสายเลือด ดังนั้นชาวมะดีนะฮ์ที่มีสมบัติต่างๆ แม้กระทั่งภรรยา ก็จะแบ่งปันสิ่งนั้นให้แก่พี่น้องร่วมศาสนาของเขาด้วยความยินดี

ในวันนั้นท่านรอซูลา ได้จับให้อับดุลเราะห์มานคู่กับชะฮ์อูบินรอเบียฮ์ ดังนั้นชะฮ์อูจึงกล่าวกับเขาว่า “พี่ชายของฉันฉันเป็นชาวมะดีนะฮ์ที่มีสมบัติมากมายท่านรับไปได้ครึ่งหนึ่งฉันมีภรรยาสองคน คนไหนที่ท่านพอใจฉันจะหย่าให้ท่านเลย อับดุลเราะห์มาน

ตอบรับความปรารถนาได้อย่างบริสุทธิ์ใจนี้ ด้วยบทขอพรที่ท่านรอซูลาขอเป็นประจำว่า “โอ้อัลลอฮฺขอพระองค์ได้ประทานความศรัทธาแก่กับท่าน ครอบครัวและทรัพย์สินของท่านด้วยเถิด ขอท่านโปรดชี้ทางไปตลาดให้ฉันก็พอ”

เขาออกไปตลาด...ซื้อมา...ขายไป...และก็ได้กำไรเป็นของธรรมดา...แต่ไม่ธรรมดาตรงที่ตลอดเวลาที่ใช้ชีวิตอยู่ในมะดีนะฮฺเขาปฏิบัติตามหลักการอิสลามชนิดที่ในความรู้สึกของเขานั้นแยกไม่ได้เลยว่าอะไรคืองานศาสนาและงานดูนยา ทำการค้าตามกฎหมายเกณฑ์ที่ได้เรียนรู้เรื่องหะลาล หะรอม จากท่านรอซูลาอย่างครบถ้วน และยิ่งกว่านั้นสิ่งที่เพิ่มความมีศรัทธาแก่ธุรกิจการค้าของเขาก็คือ กิจการค้าขายไม่ได้ถูกทำไปเพื่อเขาคนเดียวแต่มีส่วนที่แบ่งไว้ให้แก่เครือญาติ พี่น้องและกองทัพของอิสลาม ขณะที่กิจการค้าขายทั่วไปจะถูกคำนวณด้วยเงินทุนและผลกำไรแต่การค้าขายของอับดุลเราะฮฺมานจะรับรู้ปริมาณได้ด้วยสิ่งที่เขาบริจาคไปในหนทางของอัลลอฮฺ

วันหนึ่งอับดุลเราะฮฺมานได้ฟังท่านรอซูลากล่าวถึงเขาว่า “อับดุลเราะฮฺมานเอ๋ย เจ้าเป็นคนรวยคนหนึ่ง ต่อไปเจ้าจะได้เข้าสวรรค์โดยค่อยๆ คืบคลาน

เข้าไป ดังนั้นจงบริจาคในหนทางของอัลลอฮฺเกิดแล้วเท่าทั้งสองของเจ้าจะถูกปลดปล่อยจากพันธนาการ” ตั้งแต่นั้นมานั้นเขาใช้จ่ายไปในหนทางของอัลลอฮฺมากมายแล้วอัลลอฮฺก็ตอบแทนให้เขาอีกทบทวีคูณ วันหนึ่งเขาขายที่ดินได้ 40,000 ดินาร์ แล้วเขาก็แจกจ่ายไปในหมู่เครือญาติ บรรดาภริยาของท่านรอซูลาและคนยากจนทั้งหลายจนหมดสิ้น และวันหนึ่งเขาก็ได้ออุมัฎมีมา 500 ตัวเพื่อใช้ประโยชน์ในกองทัพของอิสลาม และอีกวันหนึ่งเขาก็ได้ออุมัฎมีตัวพาหนะอีก 1,500 ตัว

ในวันสำคัญที่อับดุลเราะฮฺมานจะกลับไปพบกับความเมตตา ณ ผู้อภิบาล เขาได้สั่งเสียทรัพย์สินจำนวนหนึ่งไว้เพื่อใช้จ่ายในหนทางของอัลลอฮฺถึง 50,000 ดินาร์ และได้สั่งเสียทรัพย์สินไว้ให้แก่ทุกคน ที่เคยร่วมต่อสู้ในสงครามบัตร์อีกคนละ 400 ดินาร์ แม้กระทั่งเศรษฐีอย่างท่านอูษมานบินอับฟานก็ยังได้รับส่วนแบ่งจากคำสั่งเสียของเขาเหมือนกัน อูษมานกล่าวว่า “แท้จริงทรัพย์สินของอับดุลเราะฮฺมานสะอาดบริสุทธิ์ได้ บริโภคสักส่วนหนึ่งก็มีศรัทธาแก่แล้ว”

อับดุลเราะฮฺมานไม่ใช่ทาสเงิน ทาสทอง แต่เขาเป็นนายเงิน นายทอง เขาไม่เคยเดือดร้อน ทุกข์ใจ เรื่องการชวนขายและสะสมเงินทองทรัพย์สินสมบัติ เขาทำไปด้วยความเรียบง่าย คัดหาเอาเฉพาะสิ่งของที่หะลาล เมื่อได้มาก็ไม่ได้สุขคนเดียว แต่คนรอบข้างทั้งเครือญาติ พี่น้องและสังคมก็พลอยสุขไปด้วย จนกระทั่งมีคนกล่าวกันว่า “ชาวมะดีนะฮฺแทบทุกคนได้ร่วมใช้เงินทองของอับดุลเราะฮฺมาน...หนึ่งในสามที่ให้พวกเขาหยิบยืม อีกหนึ่งในสามที่ช่วยชดใช้หนี้สินให้...และอีกหนึ่งในสามที่ให้เป็นที่านแก่พวกเขา”

ความร่ำรวยที่เขามีอยู่นี้หากไม่สามารถทำให้เขาช่วยทำนุบำรุงศาสนาและเจือจานแก่พี่น้องมุสลิมได้แล้ว มันก็ไม่ได้ทำให้เขาสุขใจได้เลย ดังจะเห็นได้ว่าเขาประหวั่นต่อความร่ำรวยของเขาเสมอ วันหนึ่งมีคนนำอาหารมาให้เขามองไปแล้วก็ร้องไห้ พลังกล่าวว่า “มุสอับบินอุมัยร์ได้พลีชีพในสมรภูมิ เขาดีกว่าฉัน แต่เขาก็ถูกกะมืนด้วยผ้าสั้น ๆ ผืนเดียว หากปิดจรี

ชะเท้าก็เปิด หากปิดเท้าศรีษะก็เปิด...อัมชะฮฺได้พลีชีพในสมรภูมิ เขาดึกว่าฉัน แต่เขาก็ไม่มีผ้ากะผืนนอก จากผ้าผืนเดียวเช่นกัน...เราได้รับการให้มากมาย...เรากลัวเหลือเกินว่าความดีงามของเราจะถูกเร่งให้เร็วเกินไป”

มีคนกล่าวถึงเขาในเรื่องการถ่อมตนว่า “หากคนต่างถิ่นเห็นเขานั่งอยู่กับคนรับใช้เขาจะไม่มีทางรู้ได้เลยว่าใครคืออับดุลเราะฮฺมาน แต่หากคนต่างถิ่นคนนั้น รู้ประวัติการออกรบของเขา เช่นรู้ว่าวันสงครามฮุสตาเขาได้รับบาดเจ็บถึง 20 แผล จนปรากฏแผลเป็นอย่างโดดเด่นที่หน้าขา หรือรู้ว่าสมรภูมิฮุสตาทำให้ฟันหน้าเขาหักไป ทำให้เขากลายเป็นคนฟันหลอซึ่งจะสังเกตเห็นได้อย่างชัดเจนขณะสนทนา เป็นต้น เมื่อนั้นแหละ ชายแปลกหน้าถึงจะรู้ว่าชายคนนั้นคืออับดุลเราะฮฺมานบินอาวฟ”

โดยทั่วไปแล้วมหาเศรษฐีทั้งหลายจะต้องการมีผู้จัดการดูแลทรัพย์สินให้ แต่หากเราดูประวัติของมหาเศรษฐีที่แท้จริงผู้นี้แล้ว เราจะทึ่งกับความสามารถของเขาในการทวนกระแสอารมณณ์ใฝ่ต่ำของมนุษย์จนบรรลุถึงจุดสูงสุดอย่างแท้จริง ขณะที่สายตาอันแหลมคมของอุมร์ได้มองบุรุษหกนายเพื่อเลือกระหว่างกันในการรับตำแหน่งคอลีฟะห์คนใหม่ ทั้งห้าคนมุ่งความสนใจไปยังอับดุลเราะฮฺมาน และมองว่าเขาเหมาะสมที่สุดที่จะรับตำแหน่งนี้ ... แต่ส่วนตัวเขาเองกลับพูดว่า “ขอสาบานต่ออัลลอฮฺ ให้เอาเม็ดมาบั่นคอฉันซะยังดีกว่า”

ยังไม่ทันที่คนทั้งหกจะมีมติเลือกใครเพื่อรับตำแหน่งคอลีฟะห์คนที่สาม ต่อจากท่านอุมร์ อับดุลเราะฮฺมานก็รีบถอนตัวออกจากกลุ่มทันที เพื่อให้ผู้ที่เหลืออีกห้าคนได้เลือกระหว่างกันส่วนตัวเองนั้น ยินดีที่จะเป็นคนกลางคอยประสานงานให้ ท่านอาลีกล่าวกับเขาว่าฉันเคยได้ยินที่ท่านรอซูลาบอก

คุณลักษณะของท่านว่า ท่านนั้นคือผู้ซื่อสัตย์ในหมู่ชาวฟ้าและชาวดิน แล้วอับดุลเราะฮฺมานก็ตัดสินใจเลือกอุมานบินอัฟฟานขึ้นดำรงตำแหน่งคอลีฟะห์ซึ่งทุกคนก็มีมติเห็นชอบด้วย

นี่คือปุมหลังชีวิตของมหาเศรษฐีในอิสลาม ท่านผู้อ่านทราบถึงสิ่งทีอิสลามได้มอบให้แก่เขาหรือไม่ ? ในปีที่ 32 ของการอพยพ..ปีที่มุสลิมต้องสูญเสียเขาคนนี้ไป ท่านหญิงอาอิชะฮฺต้องการให้เขาได้รับเกียรติเป็นพิเศษกว่าใคร ๆ

ท่านหญิงได้เสนอให้เขาได้รับการฝังศพในห้องของเธอเพียงข้างกับคนที่เขารักมากที่สุดคือท่านรอซูลา อับูบักร์ และอุมร์ แต่เขาคือมุสลิมที่อิสลามได้สอนเขาใจเข้าใจ เขาจะอายุใจเกินไปที่จะยกตัวเองไปถึงขั้นนั้น และนอกจากนี้แล้วอับดุลเราะฮฺมานยังได้เคยสัญญาไว้กับอุมานบินมัตคูนว่าใครก็ตามที่ตายทีหลังศพจะต้องถูกนำมาฝังเคียงข้างกัน..

ขณะที่ดวงวิญญาณอับดุลเราะฮฺมานเตรียมพร้อมเริ่มต้นการเดินทางสู่ชีวิตหลังความตาย ดวงตาทั้งสองของเขาเอ่อนองปากก็พร่ำพูดว่าฉันกรงว่าฉันจะถูกขวางกั้นไม่ให้พบกับเพื่อนที่ฉันรักเหตุเพราะทรัพย์สินของฉันที่มีอยู่มากมาย แต่ในที่สุดความเมตตาปราณีจากอัลลอฮฺก็สยบความวิตกกังวลต่างๆ ที่เขามี...ใบหน้าของเขาเปล่งปลั่งประดุจดั่งว่าคำพูดของท่านรอซูลา กำลังก้องกังวานผ่านความทรงจำขอเขา “อับดุลเราะฮฺมานบินอาวฟอยู่ในสวรรค์” และสัญญาของอัลลอฮฺในอัลกุรอานที่ว่า “บรรดาผู้ซึ่งบริจาคทรัพย์ของพวกเขาในหนทางของอัลลอฮฺ ล่อลามิได้ติดตามสิ่งที่เขาบริจาคไปด้วยการลำเลิกบุญคุณและสร้างความเจ็บช้ำน้ำใจ แม้จนพวกเขาจะได้รับผลตอบแทนของพวกเขา ณ ที่พระผู้อภิบาลของพวกเขา และไม่มีความนำหวาดกลัวใด ๆ แก่พวกเขาและพวกเขาจะไม่เศร้าใจ”

• • • • •

สังคม

๖

ผู้นำ

และการได้มาซึ่งผู้นำในอิสลาม

โดย ออบุนบิล

อิสลามถือว่า การมีผู้นำที่ดีและเหมาะสม นั้นเป็นเงื่อนไขหลักแห่งความสำเร็จของอุมมะฮฺ (ประชาคมมุสลิม) ในขณะที่การมีผู้นำที่ไม่ดีและไม่เหมาะสมนั้นจะนำมาซึ่งความล้มเหลว หายนะและล่มจมของอุมมะฮฺ ดังนั้นอิสลามจึงถือว่าการได้มาซึ่งผู้นำเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่งและเป็นเรื่องที่จะต้องมีความจริงจัง มุสลิมทุกคนจะต้องให้ความสนใจจะละเอียดและเพิกเฉยไม่ได้

ในอีกด้านหนึ่ง การได้มาซึ่งผู้นำในอิสลามนั้น วางอยู่บนพื้นฐานแห่งความประสงค์และผลประโยชน์ของอุมมะฮฺ (ประชาคม, ประชาชน) เป็นสำคัญ หาใช่ผลประโยชน์ของผู้เป็นผู้นำเองหรือไม่ หรือคนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเท่านั้น และไม่ผิดนักหากจะกล่าวไว้ว่าฐานะของการเป็นผู้นำในอิสลามนั้น “ไม่ใช่เกียรติยศ” หากแต่เป็น “อะมานะฮฺ” (ความรับผิดชอบ) ในภารกิจของการเป็นผู้แทนและผู้นำของอุมมะฮฺ ที่จะต้องถูกสอบสวนในวันแห่งการฟื้นคืนชีพ ฐานะของการเป็นผู้นำไม่ใช่ขุมทรัพย์ที่จะมากอบโกยผลประโยชน์ หากเป็นฐานะที่จะต้องเป็นมือบนที่หยิบยื่นให้กับผู้อื่น และจะต้องพร้อมเพื่อการพลีตามวิถีของอิสลาม

เจตนาอื่นใดที่ไม่ใช่ผลประโยชน์ของอิสลามและอุมมะฮฺ ในการแสวงหาการเป็นผู้นำนั้นเป็นสิ่งมดเท็จและเป็นโมฆะบนตาชั่งแห่งความดี และนำบุคคล

นั้นลงสู่ห้วงเหวแห่งไฟนรก และการทรมานที่เจ็บปวดยิ่ง

ความจำเป็นในการมีผู้นำ

คำสั่งจากอัลลอฮ์และรอซูล

คำสอนของอิสลามเป็นระบบแห่งการดำเนินชีวิตที่มีลักษณะเป็นกฎหมายที่ครอบคลุมไปถึงทุก ๆ ด้านของชีวิตมนุษย์ จัดระบบความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับพระเจ้า กับตัวเขาเอง ครอบครัวและเพื่อนมนุษย์ ท่านรอซูลาและบรรดาศรัทธาชนถูกบัญชาให้นำเอาระบบกฎหมายแห่งการดำเนินชีวิตนี้มาปฏิบัติในชีวิตจริงเพื่อทำให้ชีวิตและการทำงานของพวกเขากลายเป็นระบบ นำไปสู่ความสงบและความสุขทั้งโลกนี้และ

ปรโลก ในการใช้ระบบกฎหมายดังกล่าวจำเป็นที่จะต้องมีความจำเป็น หรือผู้รับผิดชอบดำเนินการดูแลและควบคุมให้เป็นไปในทิศทางที่ถูกต้อง แก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น ด้วยเหตุนี้จึงจำเป็นต้องมี “อำนาจที่เป็นตัวตัดสินชี้ขาด” หรือ “อำนาจอธิปไตย” ซึ่งอำนาจนี้ยากที่จะมีขึ้นได้ถ้าหากปราศจาก “ผู้นำกลาง” เป็นที่อ้างอิงในปัญหาความขัดแย้งต่างๆ และเป็นผู้รับผิดชอบดูแลในการดำเนินงานด้านต่างๆ และการประเมินผลงาน

บรรดานักวิชาการ(อุละมาอ์)มุสลิมมีความเห็นพ้องต้องกันว่า การแต่งตั้งผู้นำ (ของชุมชนหรือประชาชนมุสลิม) เป็นวาทะปัญหาที่ละเอียดอ่อนได้เหนือประชาชาติมุสลิม ซึ่งถือว่าการละเลยหรือเพิกเฉยต่อการแต่งตั้งผู้นำนั้นเป็นความผิด-บาปและบาปนี้จะไม่หมดไปเว้นแต่การใช้ความพยายามอย่างจริงจัง แข็งขันและทุกวิถีทางเท่าที่ความสามารถจะเอื้ออำนวย เพื่อให้มีขึ้นซึ่งผู้นำ ให้สัตยาบันและแต่งตั้ง

หลักฐานจากอัล-กุรอาน

บรรดานักวิชาการได้ชี้ให้เห็นถึงหลักฐานจากอัล-กุรอานที่แสดงให้เห็นถึงบทบัญญัติและข้อบังคับที่จะต้องมีการแต่งตั้งผู้นำไว้มากมาย แต่ในที่นี้จะนำมากล่าวไว้เพียงบางอายะฮ์เท่านั้น

1. อัลลอฮฺทรงให้ความว่า “โอ้บรรดาผู้ศรัทธาเอ๋ย จงเชื่อฟังปฏิบัติตามอัลลอฮฺ และจงเชื่อ

ฟังปฏิบัติตามรอซูล และผู้นำจากหมู่สุเจ้า” (4:59) ที่เป็นหลักฐานในโองการนี้คือ การที่อัลลอฮฺได้ทรงบัญชาแก่บรรดามุสลิมให้เชื่อฟังและปฏิบัติตามผู้นำจากหมู่พวกเขา(กล่าวคือเป็นมุสลิมอันเป็นเงื่อนไขข้อหนึ่งของผู้นำของประชาคมมุสลิม หาใช่จะเป็นใครหรือนับถือศาสนาอะไรก็ได้ไม่เช่นนั้นที่บางคนตีความส่วนการที่มุสลิมจะมีผู้ปกครองเป็นคนต่างศาสนิกและการที่มุสลิมจะมีความสัมพันธ์กับเขาเช่นไรนั้นเป็นคนละเรื่องกับ “ผู้นำ” ของมุสลิม) ภารกิจประการนี้ไม่อาจที่จะเป็นจริงขึ้นมาได้เว้นแต่ด้วยการแต่งตั้งผู้นำขึ้นมา ซึ่งผู้นำเองอาจจะมิพบทบทในการที่จะเลือกผู้ช่วยที่หน้าที่ต่างๆ ในการบริหารงานของประชาคมหรือรัฐและกิจการต่างๆ ของประชาชน

2. อัลลอฮฺทรงตรัสความว่า “แท้จริงเราได้ส่งบรรดารอซูลของเราลงมาด้วยหลักฐานอันชัดแจ้ง และเราได้ประทานลงมาพร้อมกับพวกเขาซึ่งคัมภีร์และตราซึ่งเพื่อให้มนุษย์ดำรงไว้ซึ่งความยุติธรรม และเราได้ประทานเหล็ก ซึ่งในนั้นมีความแข็งแรงแรง และมีประโยชน์มากมายสำหรับมนุษย์ และเพื่ออัลลอฮฺจะได้ทรงทราบถึงผู้ที่ช่วยเหลือพระองค์และบรรดารอซูลาของพระองค์ในที่ลับ แท้จริงอัลลอฮฺทรงเข้มแข็งผู้ทรงอำนาจ” (อัล-หะดีด : 25)

จากโองการนี้เราจะเห็นได้ว่าเป้าหมายประการหนึ่งในการส่งบรรดารอซูล ซึ่งอยู่ในฐานะผู้นำคือเพื่อให้ดำรงไว้ซึ่งความเป็นธรรม ซึ่งในกระบวนการรักษาไว้ซึ่งความเป็นธรรมนั้นมีองค์ประกอบบางประการดังนี้ 1. ผู้นำ 2. คัมภีร์ (รัฐธรรมนูญ) 3. มาตรการในการรักษาความเป็นธรรม 4. อำนาจ

หลักฐานจากอัล-หะดีษ

จากอบิสอิด อัล-คูตรี ได้เล่าว่าท่านรอซูลได้กล่าวว่า “ไม่เป็นที่อนุมัติแก่บุคคลสามคนที่อยู่ ณแห่งใดแห่งหนึ่งของแผ่นดิน (โลก) เว้นแต่จะแต่งตั้งคนใดคนหนึ่งขึ้นเป็นผู้นำ” (ดูในหนังสือการเมืองอิสลามของอิบนุตัยมียะฮฺ หน้า 138-139)

จากหะดีษที่ได้ยกมาจะเห็นได้ว่า การให้มีขึ้น (เลือก) ซึ่งผู้มาเป็น “คำสั่ง” ของท่านรอซูล ซึ่งถือเป็นวาญิบที่จะต้องปฏิบัติตาม

การนำและญะมาอะฮ์

การมีชีวิตแบบญะมาอะฮ์เป็นข้อเรียกร้องที่สำคัญของอิสลาม ญะมาอะฮ์เป็นลักษณะเบื้องต้นที่รองรับรัฐอิสลาม ความเป็นญะมาอะฮ์ จะดำรงอยู่ได้ด้วยการมีระบบการนำ(อัล-กียาดะฮ์)ซึ่งประกอบขึ้นด้วย 1. ผู้นำ 2. การปรึกษาหารือ 3. การนำ 4. ระเบียบวินัย 5. การเชื่อฟังปฏิบัติตาม ญะมาอะฮ์จะไม่สามารถดำรงอยู่ได้ถ้าหากขาดองค์ประกอบประการหนึ่งประการใดไป ดังที่อุมร์อิบนุ ลคือฎ็อบได้กล่าวว่า “ไม่มีอิสลามเว้นแต่จะต้องมี ญะมาอะฮ์ ไม่มีญะมาอะฮ์เว้นแต่จะต้องมีผู้นำ(การนำ)และไม่มีผู้นำเว้นแต่จะต้องมีการเชื่อฟังปฏิบัติตาม”

ญะมาอะฮ์อิสลามมียะฮ์สุเกิดขึ้นได้อย่างไร

ญะมาอะฮ์อิสลามมียะฮ์สุที่แท้จริงจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อมีสิ่งต่อไปนี้

1. ความรักในอัลลอฮ์
2. นอบน้อมต่อมรดกบรรดาครุฑาชน
3. เข้มแข็งเหนือบรรดาผู้ปฏิเสธ
4. การต่อสู้เพื่อปลดปล่อยให้คนหลุดพ้นจากการตกเป็นทาสของสิ่งอื่นนอกจากอัลลอฮ์
5. บรรดาครุฑาชนร่วมอยู่ในแถวอันเดียวกัน

การได้มาซึ่งผู้นำ

ประชาคมมุสลิมมีสิทธิในการเลือกผู้นำของเขาตามกฎหมายและผู้ที่ได้รับเลือกก็ถือว่าเป็นผู้นำตามกฎหมาย บรรดานักกฎหมายอิสลามได้สรุปหลักการในเรื่องนี้ไว้ว่า “บุคคลใดที่บรรดามุสลิมเห็นพ้องต้องกันในการเป็นผู้นำของเขาด้วยการให้สัตยาบันจะต้องได้รับการช่วยเหลือและสนับสนุน”

“ผู้นำของรัฐมีอยู่ได้ด้วยการให้สัตยาบันของประชาชน ไม่ใช่ด้วยการสืบทอดจากผู้นำคนก่อน”

หลักการ

อิสลามไม่ได้กำหนดวิธีการเฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่งที่จะใช้ในการเลือกผู้นำไว้ แล้วบังคับให้ดำเนินการไปตามนั้น แต่อิสลามได้กำหนดเงื่อนไข (รากฐาน) ซึ่งจะต้องมีในการเลือกผู้นำ 2 ประการใหญ่ ๆ คือ

1. ความยุติธรรม
2. อัช-ชอโร (การปรึกษาหารือซึ่งกันและกัน)

ขั้นตอนในการเลือกผู้นำ

หากเราได้ศึกษาประวัติศาสตร์อิสลามในการเลือกผู้นำเราสามารถสรุปขั้นตอนในการเลือกผู้นำได้ 2 ขั้นตอน ซึ่งขั้นตอนทั้งสองนี้สามารถนำมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับการเลือกผู้นำในระดับต่างๆ ได้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นตอนของการเสนอชื่อ ซึ่งอาจจะรวมไปถึงการให้สัตยาบันเฉพาะ ซึ่งมีอะฮ์ลุล-หัลลิวาล-อักดี หรือส่วนหนึ่งของพวกเขา ด้วยการเลือกผู้นำขึ้นมา (เสนอ) ให้ประชาคมได้ลงมติเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบ

ขั้นตอนที่ 2 การให้สัตยาบันทั่วไป โดยผู้นำที่ได้รับการเสนอชื่อให้เป็นผู้เสนอ (แถลง) โครงการส่วนใหญ่ของเขาต่อที่ชุมชนของสาธารณชนในสมัย

ซึ่งขั้นตอนนี้นับเป็นขั้นตอนที่ชี้ขาดความเหมาะสมหรือไม่เหมาะสมในความเป็นผู้นำของผู้ที่

ถูกเสนอชื่อ หากผู้คนต่างให้สัตยาบันแก่เขา ก็ถือว่าการเป็นผู้นำของเขาถูกต้อง แต่หากผู้คนไม่ให้สัตยาบันแก่เขาก็ถือว่า การเป็นผู้นำของเขาเป็นโมฆะ และอะฮุลลัลลี วัลอักดี จะต้องเสนอบุคคลใหม่แทน

ทั้งสองชั้นตอนนี้เกิดขึ้นกับการเป็นคอลีฟะฮ์ของออบูบักร์ อุมร์ อุษมาน และอะลี (เราะฎียัลลอฮูอันฮุม) ซัยคูล-อิสลาม อิบน์ตุย์มียะฮ์ ได้กล่าวไว้เกี่ยวกับเรื่องนี้ว่า “การเป็นผู้นำตามทัศนะของ อะฮุลลิสุนนะฮ์ นั้นมิได้ด้วยการเห็นพ้องจากเจ้าของอำนาจ (ประชาชน) และบุคคลหนึ่งจะไม่สามารถเป็นผู้นำได้ จนกว่าจะได้รับการเห็นพ้องจากเจ้าของอำนาจซึ่งถือว่าการเชื่อฟังของประชาชน (ซึ่งเป็นเจ้าของอำนาจ) ต่อเขาทำให้บรรลุปเป้าหมายของการเป็นผู้นำ เพราะเป้าหมายของการเป็นผู้นำคือ ความสามารถและอำนาจ ดังนั้นเมื่อผู้นำได้รับการให้สัตยาบันก็เท่ากับเขาได้รับความสามารถและอำนาจ - เขาก็กลายเป็นผู้นำที่ถูกต้อง”

ผู้นำที่มานี้ต้องได้รับการเชื่อฟังและปฏิบัติตาม トラบโดกีเขามิบัญญัติในเรื่องที่ไม่ขัดกับพระบัญชาของอัลลอฮ์และรอซูลของพระองค์

รูปแบบของการเสนอชื่อ

การเสนอชื่ออาจทำได้หลายรูปแบบ ดังนี้ คือ

1. ผู้นำคนก่อนเป็นผู้เสนอชื่อผู้ที่จะมาเป็นผู้นำคนต่อไปก่อนที่เขาจะตาย เราเรียกวิธีการนี้ว่า “การแต่งตั้งตัวแทน” เช่น ออบูบักร์ เสนออุมร์ เป็นต้น (ซึ่งจะต้องผ่านการปรึกษาหารือก่อนเช่นเดียวกัน ซึ่งผิดกับการมอบอำนาจสิทธิ์ทอดซึ่งหมายถึงผู้นำคนก่อนใช้อำนาจของตัวเองแต่งตั้งหรือกำหนดตัวบุคคลไว้)

2. สมาชิกคนใดคนหนึ่งของอะฮุลลัลลีวัลอักดี เสนอชื่อผู้นำขึ้นมาคนหนึ่ง - แต่จะต้องมีกลุ่มคนผู้รับทราบและรับรองการเสนอของเขา เพื่อไม่ให้ผู้อื่นกล่าวหาว่าเป็นการกระทำลับ ๆ ตกลงกันลับ ๆ ซึ่งจะนำไปสู่ความปั่นป่วนวุ่นวายและความเสียหาย ผู้เห็นพ้องกับทัศนะนี้คือ อิมาม ออบูหะซัน อัล-อัชชะรีย์

ออบูบักร์ อัล-บาเกาะฮานี และอิมามอัล-หะเราะษีมัยนี อัล-ญัยนี

3. สมาชิกจากอะฮุลลัลลี วัลอักดี 2 คนเป็นผู้เสนอชื่อผู้ที่จะมาเป็นผู้นำ ผู้มีทัศนะตามข้อนี้คือ สุลัยมาน บินญะรียร์ อัช-ชะดี และกลุ่มหนึ่งจาก มุอตะฮิละฮ์ และอุละมาจากกัฟะฮ์บางท่าน ผู้มีทัศนะตามข้อนี้เปรียบเทียบการเลือกผู้นำกับการนิกะฮ์ว่า จะต้องมีการพยานรู้เห็นที่ยุติธรรม 2 คน เป็นอย่างน้อย

4. สมาชิกจากอะฮุลลัลลี วัลอักดี 3 คนเป็นผู้เสนอชื่อผู้ที่จะมาเป็นผู้นำ เพราะถือว่า 3 คนนั้นมีความเป็นญะมาอะฮ์ไม่อนุญาตให้คัดค้านการเสนอ

5. สมาชิกจากอะฮุลลัลลี วัลอักดี 4 คนเป็นผู้เสนอชื่อผู้ที่จะมาเป็นผู้นำ ถือว่าฐานะสมบูรณ์ของการเป็นพยานคือ 4 คน การเสนอชื่อก็ถือว่าการเป็นพยาน

6. สมาชิกจากอะฮุลลัลลี วัลอักดี 5 คนเป็นผู้เสนอชื่อผู้ที่จะมาเป็นผู้นำ ซึ่งทัศนะนี้เป็นทัศนะของนักวิชาการฟิกฮ์ส่วนมาก นักตรรกวิทยาจากบัศเราะฮ์

7. สมาชิกจากอะฮุลลัลลี วัลอักดี 40 คนเป็นผู้เสนอชื่อผู้ที่จะมาเป็นผู้นำ โดยเปรียบเทียบจากจำนวนผู้มาซที่เป็นเงื่อนไขของการมาซวันศุกร์ในมัสญิดอัช-ชาฟีอีย

8. ผู้ที่เป็นอะฮุลลัลลี วัลอักดี ของเมืองนั้น ๆ เสนอชื่อซึ่งไม่ได้กำหนดจำนวนที่แน่นอน ทัศนะนี้เห็นพ้องกับทัศนะของ อัล-เกาะลานีสี และนักวิชาการบางท่านจากมัชฮับฮาฟีอีย

ทัศนคติที่ใกล้เคียงกับทัศนคติได้แก่ทัศนคติของ อัล-รอมลี, อัล-นะวะวีย์ที่ว่า บัยอะฮ์ที่ถือว่าใช้ได้ นั่นคือที่มาจากอะฮ์ลุลฮัลลี วัลอักดี ที่เป็นอุละมาอ์ ผู้นำบุคคลสำคัญๆ ที่ทำให้การชุมนุมหรือสัตยาบันนั้น เป็นไปได้ง่าย

9. เสียงส่วนใหญ่ของอะฮ์ลุลฮัลลี วัลอักดี จากทุก ๆ เมืองเป็นผู้เสนอชื่อเพื่อให้ประชาชนส่วนใหญ่เห็นชอบและยอมรับความเป็นผู้นำของเขา

ทัศนคติที่ดีที่สุดและถูกต้องที่สุด ได้แก่ทัศนคติที่ 9 เนื่องจากอัลลอฮ์ได้ทรงบัญญัติความว่า “และจง

ปรึกษาหารือกับพวกเขาในกิจการเขา...” “และกิจการงานของพวกเขาคือการปรึกษาหารือกัน” และการแยกตัวของส่วนน้อยโดยไม่ร่วมกับคนอีกกลุ่มหนึ่งนั้น ขัดกับสิ่งที่อัลลอฮ์ได้กำหนดในเรื่องชูรอ และการดำรงไว้ซึ่งความยุติธรรม และความเสมอภาคระหว่างประชาชนทุก ๆ คน

บทสรุป

เราอาจสรุปหลักการทั่วไปในการเลือกผู้นำได้ดังนี้

1. ฐานะของผู้นำมีความจำเป็นเหนือประชาคม กล่าวคือประชาคมมีหน้าที่จะต้องเลือกผู้นำ

2. ผู้ที่มีสิทธิเสนอชื่อบุคคลในการเป็นผู้นำคือ อะฮ์ลุลฮัลลี วัลอักดีหรือคณะกรรมการชูรอ

3. ตำแหน่งความเป็นผู้นำไม่ใช่เรื่องทายาทและไม่ใช้เรื่องของการสืบทอดสืไปสืมา จึงต้องทำให้สูญเสียความเหมาะสมและการให้สัตยาบัน

4. การรับการเป็นผู้นำไม่ใช่เรื่องที่ถูกเสนอชื่อชอบแต่เป็นอะมานะฮ์เพื่อการแก้ไขปัญหา ความวุ่นวาย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความเสียหายของการที่ประชาชนอยู่อย่างไม่มีผู้นำ ซึ่งนำไปสู่ความเสียหายอื่น ๆ อีกมากมาย

5. ความต้องการให้ผู้ถูกเสนอชื่อเป็นผู้นำจะต้องเป็นไปด้วยการให้สัตยาบันอย่างเปิดเผยและไม่ใช้ เป็นไปอย่างลับๆ และสถานที่ที่นับว่าเหมาะสมที่สุดคือมัสยิดเพื่อให้ผู้คนได้รู้และได้เสนอความคิดเห็น

6. ผู้ได้รับการเสนอชื่อควรได้มีการปราศรัยในมัสยิด แถลงแนวทางของเขาในเรื่องของการทำงานเพื่ออิสลาม

7. การให้สัตยาบันกระทำกันในมัสยิดเป็นการเหมาะสมที่สุด

8. ทัศนคติที่เชื่อถือได้ว่าเป็นความถูกต้องของการเป็นผู้นำต้องเป็นเสียงส่วนใหญ่

คุณสมบัติของคณะกรรมการชูรอ

โดยที่คณะกรรมการชูรอเป็นปัจเจกและองค์ประกอบสำคัญในการเลือกผู้นำตามครรลองของอิสลาม ดังนั้นในที่นี้ผู้เขียนใคร่ขอนำเอาคุณสมบัติหลักของคณะกรรมการชูรอมากล่าวไว้ดังนี้

1. บรรลุศาสนภาวะ(เป็นมุสลิม, บรรลุศาสนภาวะ มีสติปัญญาครบถ้วนสมบูรณ์)
2. เป็นไท - ไม่ได้เป็นทาส
3. เป็นชาย
4. มีความรู้โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับอิสลาม
5. มีความยุติธรรม หมายถึงดำรงไว้ซึ่งหลักการอิสลาม ห่างไกลจากความผิดและบาปใหญ่ไม่ล่วงละเมิดในเรื่องที่กลางแกลง

6. มีภูมิฐานะเป็นที่แน่นอน
7. ไม่ยกย่องตัวเอง

ภารกิจของคณะกรรมการชุรอ

1. เสนอชื่อและเลือกผู้นำ
2. ช่วยเหลือผู้นำในเรื่องการบริหาร เช่น การกำหนดแผนนโยบายและแผนงาน เป็นต้น
3. ประเมินผลงานของผู้นำ ตักเตือนเสนอแนะคนงานในฝ่ายอื่น ๆ
4. พิจารณาถอดถอนและปลดผู้นำ
5. ตัดสินแก้ไขปัญหาคความขัดแย้ง

คุณสมบัติของผู้นำในอิสลาม

1. อิสลาม (เป็นมุสลิม) ดู อัล-กุรอาน 4:59
2. บรรลาคาสนภาวะ
3. มีสติปัญญาสมบูรณ์
4. เป็นไท (มีอิสรภาพ)
5. เป็นชาย
6. มีความยุติธรรม (ดูความหมายตามข้อ 5 ของคุณสมบัติ อะฮฺลุลซัลลี วัลอักดี)
7. มีความพร้อมและความเหมาะสม
8. มีความรู้

9. มีอวัยวะครบถ้วน และประสาทสัมผัสสมบูรณ์
10. กุร็อยซ์ มาจากเผ่ากุร็อยซ์ (ในกรณีที่เป็นผู้นำสูงสุดของประชาคมมุสลิม)

เหล่านี้คือบรรทัดฐานของอิสลามในการสรรหาหรือเลือกผู้นำที่ผู้เขียนเชื่อว่า(วัลลอฮูอะอูลัม)สามารถนำมาปรับและประยุกต์ใช้กับการเลือกผู้นำของมุสลิมในระดับต่างๆได้ อย่างไรก็ตามยังมีรายละเอียดปลีกย่อยของแต่ละเรื่องที่ยังไม่ได้นำมากล่าวไว้ในที่นี้อีกมาก ซึ่งผู้เขียนหวังว่าจะได้มีโอกาสกล่าวถึงในโอกาสต่อไป อินชาอัลลอฮู อะค็อลลิลลอฮู อะลามุฮัมมัด อะอะลา อาลีฮิ อะอฺศาบิฮิ อัจญุมะฮิน

• • • • •

หนังสืออ้างอิง

1. บุคคลและรัฐในอิสลาม
โดย ดร. अबดุลการيم حيدان
2. บทเรียนในการทำงานเพื่ออิสลาม
โดย ซะอิด ฮาวา
3. ระบบการเมืองในอิสลาม
โดย ดร. มุหัมมัด अबดุลกอเดร์ อบูฟาริส
4. ชุรอในอิสลาม
โดย ซะอิด ฮาวา และ ดร. ฮาซัน ฮุฎัยดี

ใบสมัครสมาชิกวารสารสันติชน

มูลนิธิสันติชน 439 ถนนลาดพร้าว 112

วังทองกลาง บางกะปิ กรุงเทพฯ 10310

โทร. 5394693-5 โทรสาร 5394696

ชื่อ.....นามสกุล.....

ที่อยู่บ้านเลขที่.....

.....รหัสไปรษณีย์.....โทร.....

ขอสมัครเป็นสมาชิกวารสารสันติชนจำนวน.....เล่ม เป็นเงิน.....บาท (เล่มละ 25 บาท)

รวมค่าส่ง ได้จ่ายเป็น เงินสด อนาคต สั่งจ่ายในนามนายสอาด วงษ์สันต์ เற்றுณิก

มูลนิธิสันติชน ป.ณ. รามคำแหง

ลงชื่อ.....ผู้สมัคร

ข่าวสาร

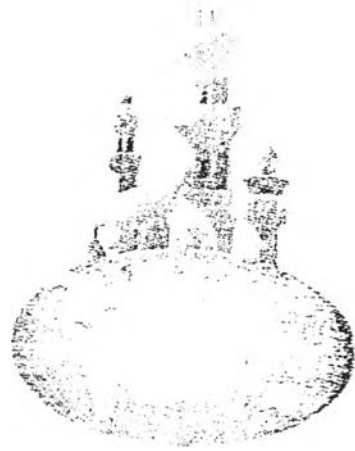
๖

กับวิจารณ์ญาณ

อ. สุไลมาน บุญชม

ในยุคที่ข่าวสารข้อมูลกลายเป็นสิ่งจำเป็นในชีวิตประจำวันของผู้คน ผู้ที่ไม่ใส่ใจในการเปลี่ยนแปลงของสิ่งที่อยู่รอบๆ ตัวเท่ากับว่าผู้นั้นละเลยที่จะปรับสภาพตัวเองให้ทันการเปลี่ยนแปลงของผู้คน สังคมและสถานการณ์ ที่อยู่รอบข้างในสภาพวิกฤตการณ์ที่ผันแปรอยู่ตลอดเวลาในบ้านเรายังทำให้ทุกคนต้องสนใจกับข่าวสารข้อมูลมากยิ่งขึ้น การเมืองการปกครองเศรษฐกิจ และสังคมที่เหมือนกับจะเอาแน่เอานอนอะไรไม่ได้มีทั้งผู้หวังดีที่คอยเตือนให้ระวังวิกฤตการณ์ต่างๆ และผู้ที่ไม่หวังดีที่คอยปล่อยข่าวให้เกิดความสับสนขึ้นเพื่อแสวงหาผลประโยชน์หรือใช้ช่องทางของข่าวสารข้อมูลต่างๆ เป็นเครื่องมือหากิน ภาพข่าวบางภาพมีราคาแพงมากพอที่จะทำให้คนข่าวนั้นกินนอนกินไปได้ตลอดชีวิตทีเดียว

ข้อจูงใจดังกล่าวทำให้คนทำข่าวหาข่าวกันโดยไม่นึกถึงความเดือดร้อนของผู้อื่น ขอให้จงใจคนได้ มีคนสนใจติดตามข่าว สำนักข่าวหรือแหล่งข้อมูลต่างๆ ยินดีที่จะจ่ายให้ในจำนวนที่พอใจ จึงกลายเป็นสิ่งล่อใจของคนทำข่าวจนลึกลงถึงจรรยาบรรณที่พึงมีในการประกอบอาชีพสื่อสารมวลชนที่ดี เหตุการณ์สะเทือนขวัญที่ชาวโลกประณามการกระทำของนักข่าวที่แสดงให้เห็นถึงความละโมภจนเป็นเหตุให้โลกต้องสูญเสียบุคคลสำคัญไป ข่าวการเสียชีวิตของอดีตเจ้าหญิงแห่งเวลส์ เสด็จไดอาน่า เนื่องจากอุบัติเหตุทางรถยนต์เพราะพยายามหนีนักข่าว

สื่อสารมวลชนหรือนักข่าวกำลังเป็นบุคคลสำคัญที่ทำให้โลกให้ความสนใจ เพราะถือว่ามีเปรียบเสมือนกระจกเงาที่คอยสะท้อนให้เห็นการเปลี่ยนแปลงไปของผู้คน สังคมและวิกฤตการณ์ของโลก จากอดีตถึงปัจจุบันและอนาคต และสื่อสารมวลชนยังทำหน้าที่เป็นพาหนะขนถ่ายภูมิปัญญาของคนในสังคม จากที่หนึ่งสู่อีกที่หนึ่ง จากคนหนึ่งสู่อีกคนหนึ่ง ผู้ที่ทำหน้าที่ดังกล่าวจึงจำเป็นต้องมีความรับผิดชอบหรือที่อิสลามเรียกว่าอะมานะห์ อยู่ในจิตใจเสมอ

ในฐานะที่เป็นผู้ถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารความเคลื่อนไหวที่เกิดขึ้นให้ทั้งโลกได้รับรู้ความจริงในเรื่องต่างๆ เพราะฉะนั้นการใช้วิจารณ์ญาณในการวิเคราะห์ข่าวสารจึงเป็นเรื่องสำคัญสำหรับทุกคนในฐานะผู้รับ

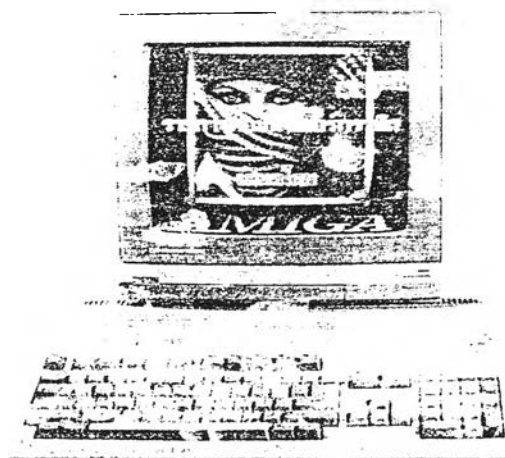
สาร แต่ก่อนจะเข้าสู่กระบวนการในการวิเคราะห์ข่าวสารต่าง ๆ เราต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการสื่อสารมวลชนเสียก่อน

องค์ประกอบหลักของสื่อสารมวลชน

- 1 - ผู้ส่งสาร คือใครก็ได้ที่สามารถสื่อสารเพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ
- 2 - สารหรือข้อมูลต่าง ๆ ที่ต้องการให้ผู้อื่นรับรู้ หรือเกิดความเข้าใจ
- 3 - สื่อที่ใช้ ไม่ว่าจะเป็นคำพูด การเขียน สื่อโฆษณาต่าง ๆ วิทยุ โทรทัศน์ หรือแม้แต่จะเป็นแผ่นพับหรือใบปลิวต่าง ๆ
- 4 - ผู้รับสาร คือผู้ที่ได้ยินได้ฟังหรือได้รับรู้ข้อมูลจากสื่อต่าง ๆ

เมื่อองค์ประกอบต่าง ๆ ถูกเชื่อมโยงเข้าด้วยกัน กระบวนการของการสื่อสารจึงเริ่มต้นขึ้น ก่อให้เกิดผลกระทบต่าง ๆ ขึ้นได้ทั้งทางด้านบวกและด้านลบแก่ผู้ที่ได้รับข้อมูลข่าวสารนั้น ๆ

ในมุมมองอิสลาม วงจรของการสื่อสารไปอย่างไรบ้าง ?

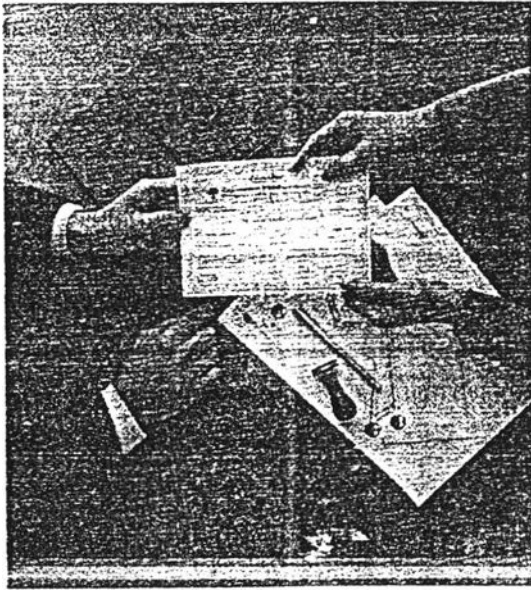

ผู้ส่งสาร

คุณสมบัติประการสำคัญของผู้ส่งสารในการประชาสัมพันธ์ ได้แก่บุคคลที่มีลักษณะเฉพาะในการประกาศอิสลามต้องเป็นผู้ที่มีความรู้กว้างขวางถึงประเด็นปัญหานั้น ๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ที่มีความสามารถวินิจฉัยข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ โดยใช้หลักสำคัญสองประการคือ อัลกุรอานและพระวจนะของท่านศาสดาได้ด้วย

การสื่อสารและการประชาสัมพันธ์ในทัศนะของอิสลามแล้วมีได้จำกัดอยู่ในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ผู้ใดที่มีความสามารถมีคุณสมบัติที่อิสลามยอมรับแล้ว ย่อมทำหน้าที่ดังกล่าวได้ ผู้ส่งข่าวสารในทัศนะอิสลามภาพรวมมิได้แตกต่างจากผู้ส่งข่าวอื่น ๆ เพียงแต่มีลักษณะที่แตกต่างกันอยู่บางประการ เช่น อิสลามมิได้ถูกครอบงำด้วยอำนาจใด ๆ ที่จะมาทำให้ผู้ส่งสารบิดเบือนข่าวสารอิสลามซึ่งในขณะเดียวกันวิวัฒนาการของสื่อสารมวลชนทั่วไปถูกครอบงำโดยอำนาจรัฐหรืออำนาจเผด็จการของชนชั้นปกครองหรือการใช้สื่อเพื่อโฆษณาชวนเชื่อหรือชี้นำตามความต้องการของผู้มีอำนาจ อย่างที่เห็นกันในปัจจุบัน

สาร การประชาสัมพันธ์อิสลามเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับหลักการของศาสนาและระบบการดำเนินชีวิตซึ่งครอบคลุมถึงเรื่องต่าง ๆ มากมาย ไม่ว่าจะเป็นหลักการศาสนา หลักศรัทธา เศรษฐกิจ การเมือง

การปกครอง หรือการแก้ประเด็นปัญหาที่หลากหลาย โดยใช้หลักศาสนาเข้ามาช่วยหรือเปรียบเทียบ เพราะอิสลามถือว่าปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันไม่ว่าจะเป็นปัญหาเล็กหรือปัญหาใหญ่ปัญหาในระดับชุมชนหรือระดับชาติ มีความสำคัญต้องมองให้ทะลุ จึงจำเป็นที่จะต้องใช้สารหรือแหล่งข้อมูลที่จะนำเสนอที่ถูกต้องและแม่นยำที่สุด คือสิ่งที่มนุษย์ได้รับความโปรดปรานจากพระเจ้าเพื่อทำหน้าที่เผยแพร่สารดังกล่าว นั่นคือ อัลกุรอานและพระวจนะของท่านศาสดา ดังที่อัลลอฮ์ได้ทรงดำรัสไว้ ความว่า “และเราได้มอบคัมภีร์ลงมาให้เจ้าเพื่อแจ้งแ่ทุกสิ่ง และเป็นสิ่งชี้แนะอีกทั้งเป็นความเมตตาและเป็นข่าวดีแก่บรรดาผู้สวามิภักดิ์ทั้งหลาย”

สื่อที่ใช้ ในยุคสมัยที่พัฒนาการทางด้านการสื่อสารยังมีขอบเขตจำกัดอยู่ ท่านศาสดาได้ใช้การพูดต่อหน้าสาธารณะชน เช่น คุดบะห์ในโอกาสต่างๆ และการส่งสารเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อแจ้งข่าวต่างๆ ให้ประชาชาติมุสลิมในหัวเมืองต่างๆทราบ ปัจจุบันสื่อที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์ได้มีการพัฒนาไปอย่างรวดเร็วยากที่จะตามทัน สื่อต่างๆที่เกิดขึ้นมาจึงกลายเป็นองค์ ประกอบในการพัฒนาให้แต่ละประเทศ

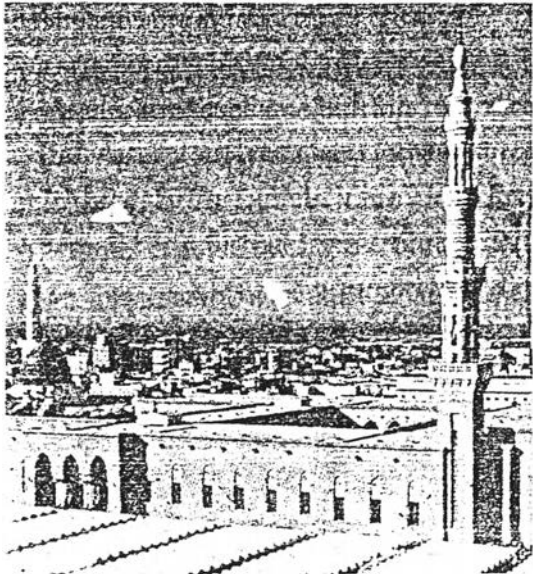
ผ่านสื่อต่างๆเช่น วิทยุ โทรทัศน์ สัญญาณดาวเทียม ตลอดจนระบบเครือข่ายที่เชื่อมโยงทางคอมพิวเตอร์ หรือที่เรียกว่า “อินเทอร์เน็ต” ซึ่งถือว่าเป็นความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี ที่ก่อประโยชน์ต่อมนุษยเสรีภาพของสื่อกำลังเป็นปัญหาใหญ่ที่ยากแก่การควบคุม ใครมีอะไรที่ต้องการจะให้ผู้อื่นรู้จักสามารถปล่อยเข้าระบบดังกล่าวได้ โดยมีได้ผ่านการกลั่นกรองแต่ประการใด จนทำให้เกิดผลเสียอย่างมากมายอาทิเช่น การปล่อยข่าวเรื่องระบบการเงินการธนาคารในบ้านเราที่ทำให้ผู้คนแห่ไปถอนเงินเป็นจำนวนไม่น้อยเมื่อเป็นเช่นนี้เราจึงพูดได้อย่างเต็มปากว่าสื่อสารมวลชนไปไกลกว่ากฎหมาย

การบิดเบือนข่าวสาร เกิดขึ้นได้อย่างไร

หากเราพิจารณากันอย่างละเอียดถี่ถ้วนแล้วพบว่าองค์ประกอบหลักทั้งสามที่กล่าวมาข้างต้นอันได้แก่ ผู้ส่งสาร สาร และสื่อที่ใช้เป็นตัวการสำคัญที่ทำให้ข้อมูลต่างๆบิดเบือนไป ถ้าหากเกิดข้อบกพร่องขึ้นในส่วนใดส่วนหนึ่ง เช่น ผู้ส่งสารหากไม่มีความรู้ความเข้าใจในสิ่งที่จะนำเสนอ ไม่มีความซื่อตรง โดยบิดบังอำพรางเรื่องต่างๆไว้ หรืออยู่ภายใต้อำนาจหรือการควบคุมของผู้หนึ่งผู้ใดจนไม่สามารถนำความ

จริงออกมาตีแผ่ให้สาธารณชนรับรู้ได้ และนั่นคือสิ่งที่มุสลิมทุกคนกลัวตามคำเตือนของอัลลอฮฺ(ช.บ.)ที่ว่า “และพวกเจ้าจงอย่านำสิ่งที่เป็นความสัตย์จริงมาปะปนกับสิ่งที่เป็นเรื่องเท็จ และจงอย่าปกปิดความจริงทั้ง ๆ ที่พวกเจ้าต่างก็รู้อยู่กันดี” (2:42)

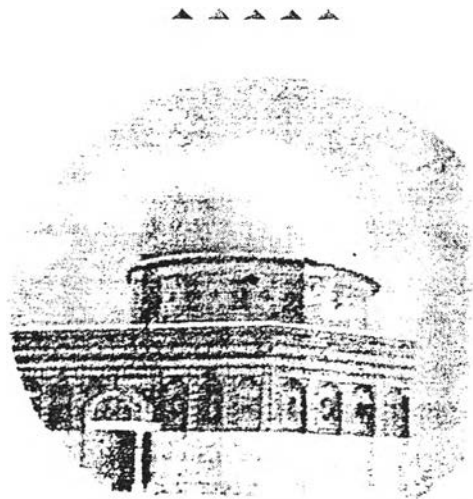
มีข่าวสารต่างๆมากมายที่เกี่ยวข้องกับมุสลิมถูกตีแผ่ทางสื่อสารมวลชนที่ไม่ตรงกับความเป็นจริงที่เกิดขึ้น เนื่องจากผู้ส่งสารหรือนักข่าวไม่รู้รายละเอียดที่แท้จริง หรือบางเรื่องถูกบิดเบือนไป เนื่องจากอำนาจต่างๆที่ส่งผลจากอดีต อาทิ เช่น ความขัดแย้งทางด้านประวัติศาสตร์การเมืองการปกครอง ความขัดแย้งทางด้านความเชื่อทางศาสนา อีกทั้งยังมีผลประโยชน์ต่างๆเข้ามาเกี่ยวข้อง และอดีตที่มีอยู่ ก็ บอฮิ สลามเป็น นทุ นเดิ มอยู่ แล้วเมื่อผู้ส่งสารมีความบกพร่องดังตัวอย่างที่กล่าวมาข้างต้น ย่อมส่งผลกระทบต่อความที่น่าเชื่อถืออย่างไม่ต้องสงสัย

เมื่อใช้ก็เช่นกัน บางชนิดผู้รับสารไม่สามารถที่จะรู้ต้นตอที่แท้จริงได้ ไม่รู้ที่มา ไม่เห็นภาพ ไม่ได้ยินเสียง ไม่มีความชัดเจน ขาดคุณสมบัติของสื่อที่ดี ทำให้ผู้รับเกิดข้อสงสัยได้ ตัวอย่างง่าย ๆ ที่มักจะพบเห็นกันมากเช่น ใบปลิวหรือหนังสือเวียนต่างๆที่หาดันตอไม่ได้ หรือภาพข่าวต่างๆที่ไม่มีคำยืนยัน

จากผู้ ที่ พบเห็น เหตุ การมี เพ็ ยงการประเมิ น สถานการณ์ของคนที่ข่าวเท่านั้น

และยังมี ปัจจัยอื่น ๆ อีกมากมายที่ทำให้ ข้อมูลข่าวสารต่างๆที่เราท่านได้รับบิดเบือนไปจากความเป็นจริง จึงจำเป็นที่ผู้รับฟังข่าวสารทุกคนต้อง ใช้วิจารณญาณในการวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสารต่างๆที่เราได้รับเพื่อมิให้อยู่ภายใต้การครอบงำของสื่อต่างๆ อย่างน้อยๆ ก็ควรระวังแหล่งที่มาของมัน จากบุคคลใดหรือสำนักข่าวใด มีทัศนคติอย่างไรกับข่าวที่น่าเสนอ มีเบื้องหลังหรือผลประโยชน์ใด ๆ แอบแฝงอยู่หรือไม่ เพื่อจัดปัญหาการตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของข่าวสารของบรรดามัจฉาชีพยุคโลกาภิวัตน์ที่ใช้ข้อมูลข่าวสารเป็นเครื่องมือหากิน

ประโยชน์ของงานบริการด้านสื่อสารมีอยู่ มากมายเกินกว่าที่จะบรรยายได้ ในขณะที่เดียวกันมันก็ ี้อาวุธร้ายที่จะสังหารประชาชนที่อยู่ต่างสถานที่กัน เป็นจำนวนมาก ๆ ได้ในเวลาเดียวกัน อย่างลึกลับ ลึกลับเกิดขึ้นในความคิดของมนุษย์เป็นอันดับแรก ก่อนที่จะทำหั่นกันละเลงเลือดกัน ในสนามรบและระบบการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารในปัจจุบันเหมาะที่จะใช้เป็นอาวุธที่ทำให้ชาวโลกประหลาดประหลาดกันภายใต้ การบงการของคนเพียงไม่กี่คน

แวดวงสันติชน

๑

งานวันวิทยุสันติชน

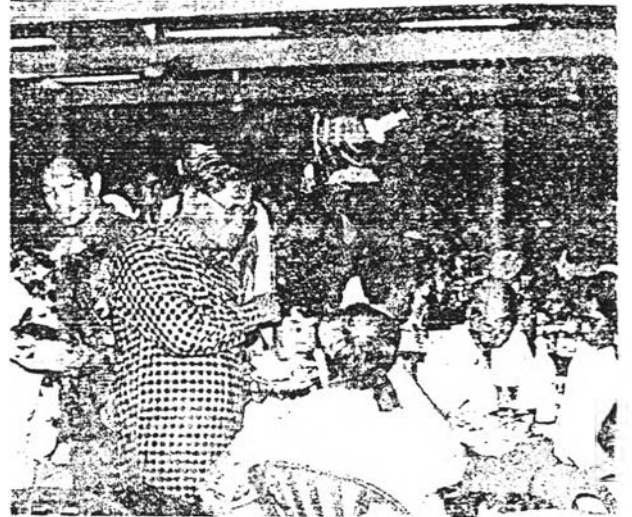
อาจารย์อิสมาแอล วิสุทธิปราณีและคณะกรรมการบริหารมูลนิธิสันติชนขอเชิญร่วมงานวันวิทยุสันติชน เพื่อหารายได้จัดทำรายการวิทยุรวมถวายเป็นประจำปี ฮ.ศ. 1418 ของมูลนิธิสันติชน ในวันเสาร์ที่ 1 พฤศจิกายน 2540 เริ่มงานตั้งแต่เวลา 18.00 น. เป็นต้นไป มีอาหารกว่า 20 รายการ และเครื่องดื่มไว้ให้บริการแบบบุฟเฟ่ เพียงท่านละ 200 บาทเท่านั้น

องค์กรดีเด่น

ประจำปี

มูลนิธิสันติชนได้รับเลือกเป็นสถาบันดีเด่นประจำปี 2540 โดยคณะกรรมการประสานความร่วมมือระหว่างองค์การพัฒนาเอกชนมุสลิม (ก.ร.ม.) มีสมาชิก 72 องค์กรประกอบด้วยมูลนิธิ สมาคม ชมรม โรงเรียนและชุมชนได้ประกาศผลการคัดเลือกสถาบันสมาชิกดีเด่นประจำปี 2540 เพื่อประกาศเกียรติคุณและมอบประกาศนียบัตรประเภทองค์กรดีเด่น โดยพิจารณาจากผลงานของมูลนิธิ สมาคม ชมรม และมีมติเลือกให้มูลนิธิ

สันติชนเป็นองค์กรดีเด่นประจำปี 2540 โดยมี นายประเสริฐ มัสซารี ประธานมูลนิธิ เป็นผู้รับมอบเกียรติบัตรจาก ศ. พลตรี ดร.สมชาย ธีระเทพ ผล ประธาน ก.ร.ม.

ชมรมมุสลิม

คุ้มครองผู้บริโภค

ชมรมมุสลิมคุ้มครองผู้บริโภค โดย ดร. รินัย ตะห์ลัน ประธานชมรม ได้จัดสัมมนาทางวิชาการเรื่อง “การคุ้มครองผู้บริโภคมุสลิมด้านอาหาร” เมื่อวันที่ 20 กันยายน 2540 ณ หอประชุมมูลนิธิสันติชน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกระตุ้นให้มุสลิมและองค์กรมุสลิมตระหนักถึงปัญหาการบริโภคอาหารที่ไม่ถูกต้องตามหลักการอิสลาม และให้ความรู้เกี่ยวกับอาหารที่ดี มีประโยชน์และปลอดภัย พร้อมกับหาแนวทางการดำเนินกิจกรรมคุ้มครองผู้บริโภคมุสลิม การสัมมนาในครั้งนี้ได้รับเกียรติจากนายเด่น โต๊ะมีนา

ประธานกรรมการ การศาสนา ศิลปะวัฒนธรรม
สภาผู้แทนราษฎร เป็นประธานในพิธีเปิดการ
สัมมนา และบรรยายพิเศษเรื่อง “การคุ้มครองผู้
บริโภคมุสลิม” และการอภิปรายเรื่อง “ฮาลาลใน
ทัศนะของอิสลามและกระบวนการควบคุม
ผลิตภัณฑ์ฮาลาล” โดยอาจารย์อิสมาแอล วิสุทธิ
ปราณี, ดร. อารง สุทธาศาสน์, นายประสิทธิ์
มะหะหมัด, นายสมมาตร ประพฤติชอบ และ
อาจารย์รัชชัญญ์ ฮูเซ็น ดำเนินการอภิปราย และการ
เสวนาเรื่อง “ปัญหาและอุปสรรคในการคุ้มครองผู้
บริโภค” โดยอาจารย์วิทยา วิเศษรัตน์, ดร. วินัย
ตะห์ลัน, น.พ. อนันต์ชัย ไทยประทาน และ
อาจารย์กุลิศ เฉลิมไทย ดำเนินการเสวนา ปิดท้าย
ด้วยการร่วมกันจัดตั้ง “สมาคมมุสลิมคุ้มครองผู้
บริโภค” เพื่อประสานความร่วมมือกันในการ
ดำเนินงานด้านฮาลาลันตอวยุขต่อไป

นำท่วม พ่ายน้ำใจ

ทีมงานหน่วยบรรเทาสาธารณภัยมูลนิธิ
สันติชน ได้เดินทางไปช่วยเหลือมุสลิมที่ประสบภัย
น้ำท่วมในภาคใต้ ที่ตัวเมืองชุมพร, อำเภอท่าแซะ,
อำเภอพุนพิน, อำเภอไชยา, อำเภอปะทิว, จังหวัด
สุราษฎร์ธานี และจังหวัดระนองเมื่อวันที่ 10
กันยายน 2540 รับเงินจากมูลนิธิสันติชน จำนวน
110,010 บาทที่มีผู้บริจาคให้ และสิ่งของจำนวน
2 คันรถบรรทุกใหญ่

หน่วยบรรเทาสาธารณภัยสันติชน

จัดฝึกอบบรม

หน่วยบรรเทาสาธารณภัย มูลนิธิสันติชน
โดยนายบุญมา วงษ์สันต์ ประธานหน่วยบรรเทา
ได้จัดโครงการฝึกอบรมเรื่อง “การช่วยเหลือผู้
ประสบภัยและผู้เสียชีวิต” เมื่อวันที่ 27 กันยายน
2540 ณ หอประชุมมูลนิธิสันติชน โดยมีวัตถุประสงค์
เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ในการ
ช่วยเหลือผู้ประสบภัยและผู้เสียชีวิต วิทยากรอบรม
มายยิต (ศพ) จากโรงพยาบาลเพื่อไปทำพิธีทาง
ศาสนาอิสลาม และหาอาสาสมัครช่วยงานหน่วย
บรรเทาสาธารณภัยมูลนิธิสันติชน ป้องกัน

อาชญากรรม ยาเสพติด และยับยั้งการแพร่ระบาดของผู้ติดเชื้อเอดส์ในชุมชนมุสลิม ในการอบรมครั้งนี้ได้รับเกียรติจาก ผู้ว่าราชการจังหวัดกรุงเทพมหานคร เป็นประธานในพิธีเปิดการประชุมสัมมนาและปาฐกถาพิเศษ เรื่อง “เราจะทำกรุงเทพมหานครให้น่าอยู่ได้อย่างไร” น.พ.แท้จริงศิริพานิช ผู้อำนวยการสถาบันการแพทย์ด่านอุบัติเหตุและสาธารณสุข โรงพยาบาลราชวิถี บรรยายเรื่อง “การช่วยเหลือผู้ประสบภัยและการนำส่งโรงพยาบาลให้ถูกขั้นตอน” น.พ.ชัยวัน เจริญโชคทวี หัวหน้าหน่วยแพทย์กู้ชีวิต วชิรพยาบาล

บรรยายเรื่อง “การกู้ชีวิตและปฐมพยาบาลเบื้องต้นให้ปลอดภัย” พ.ต.ท.มานิตย์ ณะสันติ รองผู้กำกับหัวหน้าสถานีตำรวจนครบาลวังทองกลาง บรรยายเรื่อง “การประสานงานช่วยเหลือผู้ประสบภัยให้ถูกกฎหมาย” อาจารย์อิสมาแอล วิสุทธิปราณี บรรยายเรื่อง “วิธีอาบน้ำมัยยิตที่ติดเชื้อเอดส์ให้ถูกต้องและปลอดภัยตามหลักการอิสลาม” และ ดร. วินัย ดะห์ลัน ผู้อำนวยการสถานบำบัดรักษาเยาวชนมุสลิมที่ติดยาเสพติด บรรยายเรื่อง “การป้องกันและแก้ปัญหา ยาเสพติดและเชื้อเอดส์ในชุมชนมุสลิม”

สัมมนาสตรีมุสลิม

กลุ่มสตรีมุสลิมมูลนิธิสันติชน มีคุณมาเรียม เก็บบุญเกิด เป็นประธานโครงการ จัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการขึ้น ในหัวข้อเรื่อง “บทบาทสตรีมุสลิมกับวิกฤตสังคมปัจจุบัน” ในวันที่ 5 ตุลาคม 2540 ณ ห้องสุพรรณหงส์ 1 โรงแรมอเล็กซานเดอร์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการทบทวนสื่อสัมพันธ์ในกลุ่มปัญญาชนมุสลิมะห์ ร่วมกันศึกษาวิกฤตสังคมปัจจุบัน และหาแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในครอบครัวและสังคม การสัมมนาในครั้งนี้ได้รับเกียรติจาก คุณหญิงสุพัตรา มาศดิตถ์ บรรยายเรื่อง “บทบาทสตรีกับวิกฤตสังคมปัจจุบัน” และการอภิปราย เรื่อง “มุสลิมะห์จะเผชิญกับวิกฤตสังคมอย่างไร” โดย ศ.ดร. กุสุมา รักษมณี, ดร. ปกรณ์ ปรียากร, อาจารย์พรรณพิมล สะโรชะมาศ และอาจารย์การ์ณ ภูใหญ่ ดำเนินการอภิปราย

ค่ายอบรมเยาวชนระยะสั้น

โครงการค่ายอบรมเยาวชนระยะสั้น มูลนิธิสันติชน ได้เปิดรับเด็กชาย หญิง อายุตั้งแต่ 13 - 15 ปี จำนวน 100 คนอยู่ประจำ และอายุ

ตั้งแต่ 6 - 12 ปี จำนวน 50 คนไปกลับ เก็บค่าลงทะเบียนคนละ 150 บาท นายรังสรรค์ ปู่ทอง ผู้อำนวยการฝ่ายส่งเสริมกิจกรรมเยาวชนมูลนิธิสันติชน แจ้งว่า ค่ายอบรมเยาวชนระยะสั้นปีนี้ได้เชิญนายมนิต ใจปรารถนา เป็นประธานค่าย และนายอุษมาน มะหะหมัด เป็นผู้อำนวยการค่าย โดยจะเริ่มตั้งแต่วันที่ 12 - 18 ตุลาคม 2540 รวม 7 วัน รับประทานอาหารเด็กมี้อละ 3,000 บาท ท่านที่ประสงค์จะร่วมเป็นเจ้าของภาพเลี้ยงอาหารแก่เยาวชนและทีมงานผู้ฝึกอบรม แจ้งความจำนงได้ที่มูลนิธิสันติชน โทร. 5394693-5

อบรมอัล-อิสลาม

ชมรมมุสลิมผู้สูงอายุสันติชน โดยนายมานพ โนรีมัน ประธานชมรม ได้จัดอบรมอัล-อิสลามขึ้นที่โรงเรียนศิลปวัฒนา ตรีออกพระยานครอนนาวรีญกรุง ซอย 69 แขวงยานนาวา เขตสาทร กรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่ออำนวยการ

ความสะดวกให้พี่น้องมุสลิมที่อยู่ในเขตสาทรและบริเวณใกล้เคียงได้รับความรู้ความเข้าใจในหลักการศาสนาอิสลาม เปิดอบรมทุกวันเสาร์ ตั้งแต่เวลา 10.00 - 12.00 น. โดยวิทยากรจากมูลนิธิสันติชน

จดหมายถึงลูก

.....ดอกไม้ม้าขาว

อาทิตย์ที่ 21 กันยายน 1997
 บิสมิลลาฮิรเราะห์มานิรร์อฮีม

(๖)

สมหญิงลูกรักเหมือนแก้วตาป่า

เป็นไงบ้างลูก ทางบ้านเราทุกคนสบายกันดีหรือเปล่า ? ป้าอยู่ทางกรุงเทพฯสบายดีพอสมควร การงานและการหาเงินลำบากขึ้น เพราะคนในกรุงเทพฯเดี๋ยวนี้หะ แน่น จน ก.ท.ม. ออกข่าวว่าประมาณ 10 ล้านเศษ จำเป็นอยู่เองที่จะต้องแย่งกันทำมาหากิน และเป็นเหตุให้การคมนาคมติดแน่น รถติดไปเคลื่อนเร็วทั่วทุกถนน การสำรวจครั้งล่าสุดของคณะกรรมการเศรษฐกิจทั้งฝ่ายไทยและต่างประเทศร่วมกัน ยืนยันว่า ค่าน้ำมันเบนซินที่จ่ายฟรีให้ค่าความว่างเปล่าของถนนในกรุงเทพฯนั้น คิดเป็นมูลค่าที่นำเงินมาเผาทั้งวันละ (8 ชั่วโมง) เดือนละ (30 วัน) ปีละ (12 เดือน) เป็นเงินไม่น้อยกว่า 70,000 ล้านบาท (เจ็ดหมื่นล้าน)คิดแล้วใจหายหมด น่าเสียดายเงินจำนวนนี้เป็นอย่างยิ่ง เผาทิ้งแท้ๆ ทุกๆ วัน

เมื่อวันที่ 1 สิงหาคม ท่านจุฬาราชมนตรีประเสริฐ มะหะหมัด ของชาวไทยที่นับถือศาสนาอิสลามได้ตายลง พวกมุสลิมในกรุงเทพฯทั่วไปจึงมีการเคลื่อนไหวก่อนที่จะสรรหาจุฬาราชมนตรีคนใหม่มาแทนคนเดิม การสรรหาก็ไม่มีวิธีใดเป็นตัวอย่างมาก่อน จึงใช้วิธีเดียวกับการเลือกตั้งผู้แทน หรือกรรมการมัสยิด คือเชิญไปรับประทานอาหารและพบปะสังสรรค์กัน ชุบชิบว่าคนโน้นคนนี้ คนนั้นน่าจะจะเป็นจุฬาคนต่อไป เฮโลกันไป-มา รับทานกันหลายแห่งแล้ว เพิ่งจะรู้ว่าคนเหล่านี้

ไม่มีสิทธิที่จะเลือกหรือเสนอแนะอะไรเลย เพราะวิธีการเลือกตั้งหรือสรรหานั้น ทางการยังไม่ได้ประกาศอะไรออกมาคนที่จะมีสิทธิลงคะแนน คือกรรมการมัสยิดหรือกรรมการจังหวัดก็ยังไม่ทราบที่ผ่านมาใช้วิธีเชิญประธานกรรมการอิสลามประจำจังหวัดมาประชุมและให้ เสนอผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสม ที่ประชุมก็ลงคะแนนกันเหมือนการเลือกตั้งผู้แทนราษฎร ใครมีคะแน่มาก คนนั้นคือจุฬาราชมนตรี น่ากลัวมากที่สุดลูกเอ๋ย ผู้มีเงินอาจใช้วิธีเดียวกับการเลือกผู้แทนคือซื้อเสียง ถ้าเป็นเช่นนั้นแปลว่าศาสนาอิสลามปัจจุบันซื้อ-ขายได้แล้ว เมื่อศาสนาเป็นสินค้าได้แล้ว ใจของคนที่มุ่งประหลาดปฏิบัติตามบัญญัติศาสนา ก็คือสินค้าที่ซื้อ-ขายกันได้เช่นกัน

การเผยแพร่พระธรรมคำสอนและคำสั่งของพระเจ้าและนบีมุฮัมมัดนั้นนั้น เป็นเรื่องที่ต้องพูดกันโดยเปิดเผยทั่วไป เพราะนอกจากจะเกี่ยวข้องโดยตรงกับมุสลิมแล้ว ไปจะได้รับทราบความเป็นจริงที่ทุกคนมีส่วนร่วมแล้ว ยังเกี่ยวข้องกับวิชาการต่างๆ ตลอดจนสังคมและประชาชนในวงกว้างด้วย การจัดประชุมเพื่อถกเถียงแสดงความคิดเห็นโดยเสรี จึงเป็นเรื่องจำเป็น ว่าที่จริงแล้วเป็นหน้าที่โดยตรงของมุสลิมทุกคนที่จะแสดงความคิดเห็นถกเถียงอย่างอิสระ เพราะอิสลามขยายเขตยุทธศาสตร์และภูมิประวัติศาสตร์มาจาก

การต่อสู้ เพื่อให้หลุดพ้นจากอิทธิพลครอบงำทางความคิด เพื่อให้ได้มาซึ่งเสรีภาพทางปัญญาที่จะแสวงหาความจริง เริ่มจากจุดเริ่มต้นของอิสลาม คือนับหนึ่งที่ “อิจราห์” ถ้าแปลเป็นภาษาไทยก็จะต้องแปลว่า “อพยพ” แต่ความหมายจริงๆ คือ การขยายผล จะเห็นว่าการเริ่มต้นนั้นเริ่มจากประเทศอาหรับ และขยายผลมาทางตะวันออก และตะวันตกจากภูเขาพรีนิสจดภูเขาหิมาลัย จากผิวเหลือง ขยายไปถึงผิวดำและผิวขาว ช่วงระยะเวลาไม่นานเท่าไร ทางวิชาการที่ถกเถียงกันด้วยจิตวิญญาณอิสลามถือว่า การถกเถียงคือการแสวงหาสัจธรรมที่อยู่ในจิตวิญญาณของอิสลาม ผู้ที่ค้นพบจึงเป็นผู้ที่รักสงบตรงกับคำภาษาอาหรับว่า “มุสลิม” ไม่ว่าจะการประชุมนั้นจะมีเนื้อหาการประชุมที่เข้มข้นสักปานใด และเพื่ออะไร เพื่อใคร ตามหลักการอิสลามที่สอนว่าเราจะทำอะไร จะต้องตั้งใจว่า “เพื่ออะไร” การทำเช่นนี้ เพื่อวัตถุประสงค์ใด เช่นเดียวกับการประชุมและถกเถียงกันทั่วไป ในที่สุดจะต้องถามตัวเองว่าเพื่ออะไร เราทำเช่นนี้ทำไม เราจะทราบได้ทันทีว่า ความคิดเห็นของเรานั้นถูกต้องหรือไม่ เพราะเราได้ถูกครอบงำจากผู้ใด

เสรีภาพทางวิชาการและอิสระภาพทางความคิด เป็นสิ่งที่ทุกคนใฝ่หา และในที่สุดเราก็จะได้มาด้วยการต่อสู้ ที่ใดมีการกดขี่ ที่นั่นย่อมมีการต่อสู้ และมีผลลัพธ์ที่ได้มาจากการต่อสู้ เมืองจีนได้กำพวงเมืองมาจากการต่อสู้ อียิปต์ได้ปิรามิดไว้เชิดชูก็ด้วยการต่อสู้ อิสลามเดินทางมาถึงประเทศไทยก็ด้วยการต่อสู้ และการต่อสู้ที่ดีที่สุดนั้น คือ การต่อสู้ทางความคิดและผู้มีความคิดก่อนปฏิบัติ ทุกสิ่งนั้นแหละคือผู้ชนะเลิศ

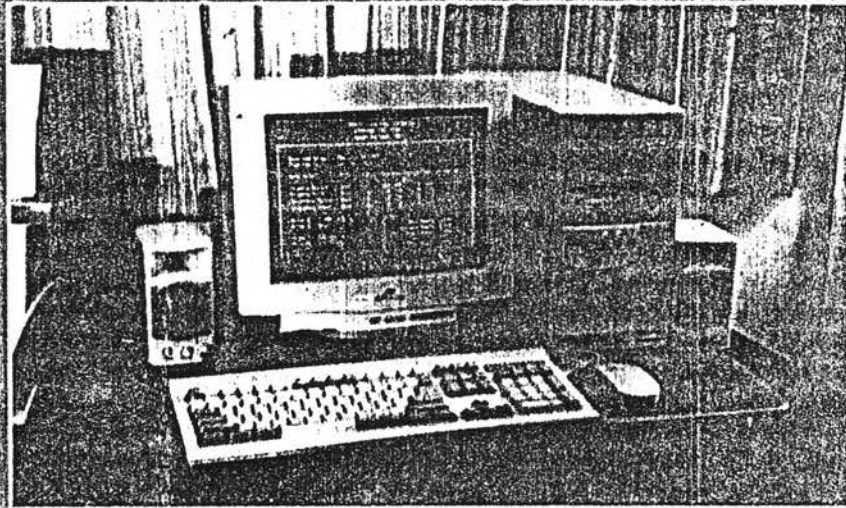
ลูกจำ จดหมายฉบับนี้ ป่านาเรื่องหนักๆ สมองมาแล้วให้ลูกฟังหรือเปล่า ที่บาเขียนมานี้ มีเจตนาจะนำความเคลื่อนไหวของสังคมมุสลิมในกรุงเทพฯ มาเล่าให้ลูกฟังเท่านั้น เพื่อลูกอยู่บ้าน

นอกจากนี้จะได้รู้ว่าสังคมมุสลิมกรุงเทพฯ นั้น “จุดแข็ง” อยู่ตรงไหน ? ลูกเอ๋ย สังคมมุสลิมในกรุงเทพฯ ก็เหมือนบ้านนอกเรานี่แหละ ! คือมีความพร้อมเหมือนภูเขากันเรา เมื่อลูกมองดูภูเขาลูกจะเห็นว่าต้นไม้เขียวชอุ่ม มองเห็นตา เป็นสิ่งที่อัลลอฮ์สร้างมา เราจะมองเห็นแต่ไกลๆ ว่าต้นไม้และโชดหินเกาะกลุ่มกันเป็นระเบียบเรียบร้อยดี แต่เมื่อเราไปถึงภูเขา เราจะได้พบเห็นว่าในภูเขานั้น มีหลุม มีบ่อ แดกระแหง มีสิ่งสิ่งกระทั้งแรดมากมาย เมื่อมุสลิมในกรุงเทพฯ กระทบปัญหาใด จะเรียกประชุม ประชุม+เลี้ยง เลี้ยงบ้าง ไม่มีการเลี้ยงบ้าง และผู้ที่มาประชุมเหล่านั้น คือนักพูดทั้งนั้น พูดได้แจ้วทุกคน ทุกคนเป็นพระเอกฉันรู้ ฉันเห็นฉันคิดในที่สุดจะลงมติหรือสรุปตอนจบอย่างไร ? ลูกอยากรู้ไหม ? ป้าจะบอกให้ ทุกครั้งที่อภิปรายกันอย่างเผ็ดร้อนนั้น ยังสรุปไม่ได้ และจนบัดนี้ก็ยังสรุปไม่ได้ว่าผู้ที่สมควรจะมารับตำแหน่งผู้นำมุสลิมไทยนั้น คือใคร ? ยังมองหาผู้ที่เหมาะสมไม่ได้ ป้าจะขอสรุปมาให้ลูกในจดหมายฉบับนี้ คือ คนกรุงเทพฯ ก็เหมือนคนบ้านนอกเรานี่แหละ ! การประชุมมีนักวิชาการสูงๆ เข้าร่วม ปริญญาตรี ปริญญาโท แม้กระทั่งปริญญาเอกก็ให้เกียรติมาร่วมประชุม และร่วมอภิปรายเป็นเวลาหลายๆ ชั่วโมง

ในที่สุด จนถึงวันนี้ คนกรุงเทพฯ ก็มีความรู้เรื่องจุฬาราชมนตรีเท่ากับคนบ้านนอกเรา คือ จุฬาราชมนตรีเป็นใคร มาจากไหน มีอำนาจหน้าที่เพียงใด และจะมีนโยบายดำเนินงานอย่างไร จะปฏิบัติตามกฏอัลลอฮ์หรือจะตั้งกฏที่อัลลอฮ์สั่งผ่านมาทางนบีมุฮัมมัด มาปฏิบัติตามกฏของมนุษย์ที่เปลี่ยนแปลงทุกวัน ทุกสิ่งเหล่านี้ลูกจะได้ข้อสรุปว่า ยังไม่ทราบ ! ยังไม่ทราบ ! และยังไม่ทราบ !

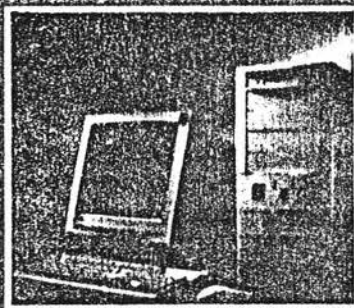

คอมพิวเตอร์สันติชนช่วยงานท่านได้ ชายพ่อนับมีดอกเบีย ตามหลักการอิสลาม

อัลลอฮ์ทรงอนุมัติการค้า แต่ทรงห้ามเรื่องดอกเบีย จากอัลกุรอาน 2:275

สหกรณ์อิสลามสันติชนเปิดแม่ข่ายคอมพิวเตอร์เงินพ่อนและเงินสด เพื่อมุ่งพัฒนาบุคลากรมุสลิมในด้านเทคโนโลยีและนำมาช่วยทำงานเพื่ออิสลาม โดยมีนายรุ่งโรจน์ ชาลดี เป็นประธานโครงการขายคอมพิวเตอร์

อาจารย์ปรีชา ศรีสง่า ประธานโครงการจัดหาคอมพิวเตอร์และบริการ และเป็นประธานโครงการฝึกอบรมช่างซ่อมและช่างประกอบคอมพิวเตอร์ให้กับสมาชิกชายเงินสดและเงินพ่อนตามหลักการอิสลามชายกับสมาชิกสหกรณ์เท่านั้น

ความก้าวหน้า มั่นคง เชื่อสัจย์ คือ หลักประกันแห่งความมั่นใจ
สอบถามได้ที่สหกรณ์อิสลามสันติชน เลขที่ 439 อาคารมูลนิธิสันติชน ถนนลาดพร้าว 112
เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ 10310 โทร. 9318810 โทรสาร 5394696

شركة منتشون الإسلامية للتكافل
สหกรณ์อิสลามสันติชน จำกัด
สถาบันการเงินแบบอิสลาม

ภาคผนวก ค.

ตัวอย่างเนื้อหาในสื่อมวลชนประเภทวิทยุกระจายเสียง

บทวิทยุรายการ "วิทยุเพื่อสันติชน"
ออกอากาศเวลา 18.00 - 19.00 น. วันที่ 16 พ.ช. 2541

SFX ดนตรีเปิดรายการ 5 วินาที คลอไปเรื่อยๆ แล้วค่อยๆ ลดลง F/O

ไตเติ้ลรายการ : รักชีวิต ช่วยกันคิด ช่วยกันแก้ อภัยยอมแพ้ยาสเสพติด รักตัวเอง รัก
ประเทศไทย ต้องปราศจากสิ่งเสพติด ที่นี่ สถานีวิทยุทหารอากาศ 01
ดอนเมือง ส่งกระจายเสียงจากกรุงเทพมหานคร ด้วยความถี่ 1233
กิโลเฮิร์ต เอ เอ็ม สเตอริโอ ต่อจากนี้ไป ขอเชิญท่านรับฟังรายการเพื่อ
สันติชน จัดทำโดยมูลนิธิสันติชนครับ

SFX 25 วินาที F/O

ผู้ดำเนินรายการ : อัลลามูออลัยกุมฯ ขอพระองค์อัลลอฮ์ พระผู้ทรงอภิบาลสากล
จักรวาล ขอพระองค์โปรดประทานศานติ ความปราณีและความจำเริญ
ท่านผู้ฟังทุกท่านครับ ขอนำทุกท่านเข้าสู่วิทยุเพื่อสันติชน ทางสถานีวิทยุ
ทหารอากาศ 01 ดอนเมือง ความถี่ 1233 กิโลเฮิร์ต ระบบ เอ เอ็ม
สเตอริโอ ท่านผู้ฟังที่เคารพครับ เรื่องราวของการพัฒนาจิตใจ เรื่องราว
สาระในอิสลาม รวมถึงการสร้างความเข้าใจอันดีให้เกิดขึ้นกับพี่น้องต่าง
ศาสนิกให้รับทราบถึงระบอบการดำเนินชีวิตของอิสลาม เป็นหน้าที่ที่วิทยุ
เพื่อสันติชนได้ดำเนินการทำมาโดยตลอดนะครับ วันนี้วิทยุเพื่อสันติชน
มาพบกับผู้ฟัง ตรงกับวันจันทร์ที่ 16 พฤศจิกายน พ.ศ. 2541 ตรงกับ
ปฏิทินอิสลาม วันที่ 18 เดือนรอมัยบ ฮิจเราะห์ศักราช 1419 มักริบวันนี้เข้า
เวลาแล้วนะครับ เมื่อเวลา 17.48 นาที ซึ่งท่านผู้ฟังก็คงได้ยินการ
อาซานจากวิทยุในเครือกลุ่มสี่มุสลิม เริ่มตั้งแต่วันที่ 16.00 น. ในภาค
เย็นนะครับ เริ่มที่รายการสี่สัมพันธ์มุสลิม โดยสมาคมสี่สหาย ร่วมกับ
ชมรมมุสลิม รมน. แล้วหลังจากนั้นก็เป็นที่รายการสารธรรมอิสลาม โดย

อาจารย์สมยศ หวังอัปดุลลอฮ์ และอาจารย์สมาน ก้อพิทักษ์ เวลา 5 โมง
 ครึ่งก็เป็นรายการเสียงศาสนาฯ แล้วก็ไปต่ออีกที่คลื่นความถี่ 1251
 กิโลเฮิร์ต วิทยุทหารอากาศ ต่อไปจนถึงช่วงเวลา 17 นาฬิกาณะครึ่ง และ
 รายการที่ออกอากาศพร้อมกันกับสันติชนก็คือรายการเสียงศาสนาฯ และ
 รายการเส้นทางศรัทธา ในเวลา 19 นาฬิกาทางวิทยุ ตชด. ความถี่ 576
 กิโลเฮิร์ต นั่นคือ รายการวิทยุภาคมุสลิมในเครือของกลุ่มสื่อมุสลิมครบ
 ท่านผู้ฟังที่เคารพครับ ติดต่ออุปถัมภ์รายการ ติดต่อหมายเลข 9318812
 และ 9318813 วิทยุเพื่อสันติชนรับผิดชอบรายการโดยคณะกรรมการ
 ของมูลนิธิสันติชน มอบให้คุณโยธิน ยะกับ คุณดาอุด สุซุมายัย และผม
 คอลิด ปูทอง ทำหน้าที่ดำเนินรายการ โดยมีคุณอุสมาน คุณฮารีฟีน ปู
 ทอง คุณอัปดุลเลาะห์ สุขเจริญ ทำหน้าที่ควบคุมเสียง เจ้าหน้าที่สถานี
 วิทยุ 01 ดอนเมือง ทำหน้าที่ควบคุมเสียงออกอากาศ จากนั้นไปเป็นการ
 ประกาศพระพจนารถอัลลอฮ์ชุบฮานาฮูวาตาอาลา โดย อิหม่ามชะอิต
 สุเรม จากมหานครมักกะฮ์ครับ

การัญญเชิญพระมหาคัมภีร์อัลกุรอาน ซูเราะฮ์ที่ 56 อัลวาकिอะห์ อายะฮ์ที่ 1 - 45 (3 นาที)

ผู้ดำเนินรายการ : ขอตากอลลอฮุอลาฮิม พระบัญญัติของอัลลอฮ์นั้นสัจจริงเสมอ ที่จบ
 ไปแล้วนั้นเป็นการประกาศพระพจนารถของอัลลอฮ์ (ช.บ.) โดย อิหม่าม
 ชะอิต สุเรม จากมหานครมักกะฮ์ครับ ท่านกำลังฟังวิทยุเพื่อสันติชน ติด
 ต่อกับฝ่ายจัดทำรายการ ใช้หมายเลขโทรศัพท์ 9318812 และ 9318813
 ผมคอลิด ปูทอง คุณอุสมาน คุณโยธิน อยู่ที่นี้ รอประสานงานกับท่านผู้
 ฟัง มีข่าวยานาชะ การเสียชีวิตของพี่น้อง รวมถึงข่าวบริการงานประชา
 สัมพันธ์ ติดต่อเราครับ เราจะทำหน้าที่กระจายข่าวให้กับท่านผู้ฟัง ช่วงนี้
 พักสักครูเดียว แล้วเดี๋ยวกลับมาพบกับอาจารย์มรวาน สะมะฮูน กับเรื่อง
 ราวที่ท่านได้มองและได้นำมาสะท้อนในช่วงรายการต่อไป สักครูเดียว
 ครับ

เบรคโฆษณา (1.25 นาที)

SFX 25 วินาที FV

SPOT : ท่านกำลังฟัง รายการวิทยุสันติชน ทางสถานีวิทยุทหารอากาศ 01 ดอนเมือง ความถี่ 1233 กิโลเฮิร์ต ทุกวันจันทร์ถึงวันศุกร์ เวลา 18.00 - 19.00 น. โทรศัพท์ 9318812 และ 9318813

SFX 25 วินาที F\O

SFX 25 วินาที FV

SPOT : ท่านกำลังฟัง รายการวิทยุสันติชน ทางสถานีวิทยุ 05 ประจวบคีรีขันธ์ ความถี่ 1017 กิโลเฮิร์ต 18.00 - 19.00 น. ทุกวันจันทร์ถึงวันเสาร์ โยธิน ยะกับ ดาวูด สุขุมภักย์ คอลิด ปู่ทอง ดำเนินรายการ

SFX 25 วินาที F\O

ผู้ดำเนินรายการ : 18.12 นาที ท่านอยู่กับเราครับ วิทยุเพื่อสันติชน ทางสถานีวิทยุทหารอากาศ 01 ดอนเมือง ความถี่ 1233 กิโลเฮิร์ต ออกอากาศพร้อมกัน นะครับ ไปยังพี่น้องจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ที่วิทยุทหารอากาศ 05 ประจวบคีรีขันธ์ ความถี่ 1017 กิโลเฮิร์ต ท่านผู้ฟังที่เคารพครับ ติดต่อฝ่ายจัดทำรายการ 9318812 และ 9318813 จากนั้นไปขอเชิญท่านเข้าสู่สาระวิชาการที่จะนำเสนอกับท่านต่อไป เป็นเรื่องราวที่เกิดขึ้นในสังคมของเราครับ แล้วอาจารย์มรรวาน สะมะฮูน ท่านได้จับประเด็นต่างๆ เหล่านี้มาพูดคุย ในช่วงรายการมุมมองของท่านอาจารย์ มรรวาน สะมะฮูน วุฒิสมาชิกครับ

อ.มรรวาน : อัสลามูอาลัยกุมฯ บิสมิลลาฯ อัลฮัมดุลิลลาฮิร็อบบิลอาลามีน ฯ

สวัสดิ์ครับท่านผู้ฟังที่เคารพครับ ในครอบครัวนี้มีส่วนหนึ่งที่เราจะต้องรับผิดชอบก็คือ ภาระทางด้านเศรษฐกิจ นั่นก็คือเรื่องของการมีรายได้ คือการทำงานหาอาชีพที่สุจริตทำ เรื่องของการบริโภคค่าใช้จ่าย เหล่านี้ทั้งหมด อัลลอฮ์ (ช.บ.) ได้บัญญัติเอาไว้ชัดเจนเหลือเกินว่า เราจะต้องใช้จ่ายโดยยึดมั่นในทางสายกลางที่เราเรียกกันว่า เศรษฐกิจพอเพียง กล่าวคือ เรามีหน้าที่ที่จะต้องจ่าย เราก็จ่ายออกไปอย่างพอเพียง ไม่ตระหนี่ ไม่ซีเหี้ยม เหมือนกับที่ซูเราะฮ์ อัลนิซาอฺ อายะฮ์ที่ 37 ได้บัญญัติเอาไว้ว่า "บรรดาผู้ตระหนี่ และสอนให้ผู้คนตระหนี่ด้วย และปิดบังซ่อนเร้นสิ่งที่อัลลอฮ์ประทานให้มาจากความโปรดปรานของพระองค์ เราได้เตรียมไว้ให้แก่ผู้ทรยศซึ่งการลงโทษอันต่ำต้อย นั่นหมายความว่า อัลลอฮ์ (ช.บ.) ทรงตำหนิอย่างยิ่งในการตระหนี่ ในการที่เรายกเว้นไม่จ่าย ไม่มีการจับจ่ายใช้สอยภายในครอบครัว ในครอบครัวจะต้องมีการบริโภค จะต้องมียาอาหารที่ดี จะต้องมียาเครื่องนุ่งห่ม มียารักษาโรค มีที่อยู่อาศัย มีเครื่องใช้นานาสารพัดเพื่ออำนวยความสะดวกในการดำเนินชีวิตของเรา แต่ถ้าหากว่าภายในครอบครัวมีการตระหนี่ถี่เหนียวขึ้นมาเนะคริบ ทำให้สถานะของครอบครัวแย่ลง ทำให้เกิดความอดอยาก ทำให้เกิดความคับแค้น และในที่สุด ความอดอยากและความคับแค้นก็จะนำไปสู่ปัญหาของส่วนรวม ดังนั้น เศรษฐกิจภายในครอบครัว เราจะต้องยึดมั่นในการใช้จ่าย ก็คือ บิดาหรือสามี ผู้นำครอบครัวต้องมั่งคั่ง และต้องจ่ายให้แก่สมาชิกในครอบครัว จ่ายเป็นค่าเลี้ยงดู (นาฟาเกาะฮ์) จะไปตระหนี่ถี่เหนียวไม่ได้ เป็นหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติ แต่ในขณะเดียวกัน เมื่อห้ามการตระหนี่ ก็ห้ามการใช้จ่ายอย่างฟุ่มเฟือยเพื่อการอวดรวยได้ อัลลอฮ์ (ช.บ.) ก็ได้บัญญัติไว้เช่นกันว่าห้ามฟุ่มเฟือย ไม่ใช่พออัลลอฮ์ห้ามตระหนี่แล้วเราก็ใช้อย่างฟุ่มเฟือยจนเกินไป จนกลายเป็นมุบยฮิรฺ (ผู้สุรุ่ยสุร่าย) อัลลอฮ์ตอาลาบัญญัติว่าอย่าฟุ่มเฟือย อย่าสุรุ่ยสุร่าย เพราะบรรดาผู้สุรุ่ยสุร่ายนั้นเป็นญาติของชัยตอน และการจ่ายอย่างสุรุ่ยสุร่ายนั้นไม่ใช่เป้าหมายของการดูแลครอบครัว แต่มักจะเป็นไปเพื่อ

การรอดคนอื่นมากกว่า เช่น ไม่จำเป็นจะต้องใช้รถยนต์ส่วนตัวก็ไปซื้อรถยนต์มาใช้ จ่ายไปอย่างนี้เป็นเงินเพียงเพื่อที่จะรอดมนุษย์ มีรถใช้คันหนึ่งก็ไม่พออีก ต้องซื้อหลายคัน ส่วนที่เกินไปจากความพอดีหรือความพอเพียงนั่นแหละคือส่วนที่ฟุ่มเฟือย ความพอเพียงของเราเป็นสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรมตามหลักการของอิสลาม แต่ถ้าเราก้าวจากความพอเพียงออกไปสู่เขตที่เลยกว่านั้น เรียกว่าความฟุ่มเฟือย และความฟุ่มเฟือยที่แสดงออกนั้นมักจะไม่มีเป้าหมายที่ชัดเจน แต่มักจะโน้มเอียงไปเพื่อรอด แสดงต่อคนอื่นว่าฉันมีเงินเยอะ ต้องการให้คนอื่นเขาอิจฉาหรือหันมาประจบสอพลอ ให้คนอื่นนิยมยกย่อง ต้องการจะได้รับการชมเชยจากคนอื่น ลักษณะอย่างนี้อัลกุรอ่านเรียกว่าริอาอันนาส แล้วในที่สุดก็จะกลายเป็นพวกยึดมั่นในลัทธิบริโภคนิยม คนๆ หนึ่งไปเดินในตลาดเห็นนาฬิการาคาแพง ก็ซื้อมาใส่ ความพอเพียงของนาฬิกาคือใช้สำหรับดูเวลา อาจพอเพียงด้วยการซื้อนาฬิกา 2000 บาท ในศูนย์การค้ามีนาฬิกา 4-5 หมื่น หรือ 4-5 แสน นึกขึ้นมาได้ว่าเพื่อนเราใส่นาฬิการาคาเป็นแสนแล้วทำไมเราจะใส่มั่งไม่ได้ เราก็ซื้อมาสวมลงบนข้อมือ ถ้ามัวซื้อด้วยความจำเป็นหรือเปล่า ความพอเพียงของนาฬิกานั้นเพื่อดูเวลา แค่ 1000 บาทก็ซื้อได้แล้ว ถ้าจะเอาความคงทนราคาสี่ห้าร้อยบาทอาจจะใช้ได้ไม่กี่วัน ลงน้ำก็ไม่ได้ ถ้าจะเอาความมั่นใจว่าเรือนนี้ ยี่ห้อนี้ทนกว่า ใช้ได้นานกว่า คุ่มค่ากว่า ก็อาจจะแพงชนิดหนึ่ง แต่ไม่ถึงขั้นที่ต้องแพงเกินไป ส่วนที่แพงเกินไปนั่นแหละเรียกว่า ริอาอันนาส ซึ่งหมายถึง การรอดมนุษย์ ไม่ได้มีเป้าหมายแห่งความพอเพียง ดังอายะห์อัลกุรอ่านกล่าวไว้ "บรรดาผู้ใช้จ่ายทรัพย์สินของเขาไปเพื่อรอดคนอื่น และเขาไม่ได้ศรัทธาต่ออัลลอฮ์ และวันสุดท้าย ใครก็ตามที่ชัษตอนเป็นเพื่อน ชัษตอนนั้นเป็นเพื่อนที่เลวที่สุด และอะไรจะเกิดขึ้นกับพวกเขา หากว่าเขาอึดมั่นต่อวันสุดท้าย และเขาใช้จ่ายในสิ่งที่อัลลอฮ์ได้ประทานริสกีแก่เขา" ตรงนี้หมายความว่า ใครก็ตามที่ใช้จ่ายทรัพย์สินสมบัติของเขาเพียงเพื่อจะรอดผู้คน นั้นหมายถึงว่าเขามีชัษตอนเป็นเพื่อนแล้ว ฉะนั้นพฤติกรรมการบริโภคของคนเราที่เป็นอยู่ขณะนี้ เวลาออกไปซื้อป๊อปปิ้ง ตามศูนย์การค้าใหญ่ๆ ก็มัก

จะซื้อของแพงๆ มาใช้ นี่มิใช่ตำหนิประนาม แต่อยากให้เกิดข้อคิด เป็นข้อเปรียบเทียบว่าวิธีการที่เราจับจ่ายนาฟาเกาะสัของเรากออกไป ทำไมเราไม่ใช้จ่ายอย่างพอเพียงตามที่อัลลอฮ์ (ซ.บ.) ได้บัญญัติเอาไว้ ทำไมต้องเกินไปจากความพอเพียงให้กลายเป็นริอาอันนาส แล้วในที่สุดก็จะมีชัยตอนเป็นเพื่อนสนิทไปไหนไปด้วยตลอดเวลา การใช้จ่ายในส่วนเกินจากความพอดีนั้นเป็นการถล่าเพื่อสนองตอบต่อการยุงของชัยตอนโดยแท้ และจะไม่เกิดประโยชน์ที่แท้จริงตามหลักการทั้งทางด้านเศรษฐกิจศาสตร์และทางด้านศีลธรรม จะเสียหายไปหมด สิ่งนี้เป็นส่วนสำคัญที่เราจะต้องบริหารภายในครอบครัวของเราให้ดี วัสสลามฯ

ผู้ดำเนินรายการ : ท่านผู้ฟังครับ นั่นก็คือมุมมองของอาจารย์มีรวาน สะมะฮูน วุฒิสมาชิกนะครับ ท่านได้จับประเด็นเรื่องราวที่เกิดขึ้นนำเสนอต่อท่านผู้ฟังผ่านวิทยุเพื่อสันติชนแห่งนี้ครับ พักซักครูเดียวครับ แล้วเดี๋ยวลกลับมาพบกับเหตุการณ์ในรอบสัปดาห์ในช่วงคุยกันวันจันทร์กับท่านบรรณาธิการฮาวิโส หนังสือพิมพ์สยามรัฐ สักครูเดียวครับ

SPOT โฆษณา และการประกาศสถานี (3 นาที)

ผู้ดำเนินรายการ : ต่อไปนี้ เป็นการคุยกันวันจันทร์เพื่อที่จะสรุปเหตุการณ์ในรอบสัปดาห์สถานการณ์โลกมุสลิม ประเทศที่มีมุสลิมเกิดอะไรขึ้นบ้าง เราจะคุยกับท่านบรรณาธิการฮาวิโสหนังสือพิมพ์สยามรัฐ ซึ่งท่านได้ให้ความรู้และข่าวสารกับเรามาโดยตลอดนะครับ ท่านคืออาจารย์เกษม อัสญาสัยครับ วันนี้เรื่องที่จะมาคุยกันนั้นมี 3 เรื่องด้วยกันคือ เรื่องแรกเป็นเรื่องประเทศอิรักครับ ประเทศที่มีมุสลิมอยู่มากที่นั่น เกิดเหตุการณ์ที่สหรัฐและเครือพันธมิตรจะโจมตีอิรัก หลังจากที่อิรักนั้นไม่ยอมให้สหประชาชาติเข้าไปตรวจค้นอาวุธ ครั้งล่าสุดมีรายงานว่ามีกบฏยังการโจมตีของสหรัฐ เพราะซัดดัมบอกจะยอมแล้ว ต้องติดตามจากอาจารย์เกษมแหละครับ เรื่องที่สองเป็นเรื่องใกล้บ้านเราครับ ยังยึดเยื่อ

อยู่ นั่นคือมาเลเซีย มีการเรียกร้องให้นายกมหาเธร์ มุฮัมหมัดนั้นลาออก จากตำแหน่ง โดยฝ่ายค้านอาศัยช่วงการประชุมเอเปกที่จะมีขึ้นนี้เรียกร้องให้นายกลาออกจากตำแหน่ง เรื่องที่สามก็ยังใกล้บ้านอีก นั่นคือ อินโดนีเซีย ตอนนี้มีมีการก่อการจลาจลรุนแรงวุ่นวายมากทีเดียว ล่าสุดมีการจับกุมผู้นำฝ่ายค้านด้วยหมายขจัดมูลเหตุแห่งความวุ่นวาย ซึ่งเป็นแนวคิดของประธานาธิบดีซูฮาร์โต ฮาบีบี รายละเอียดติดตามจากอาจารย์เกษม ครับ อาจารย์ครับ

อ.เกษม : อัลลาลูออลัยกุม ฯ ขอความสันติสุขจงมีแด่ท่านผู้ฟังทุกท่านนะครับ ขณะนี้ท่านผู้ฟังกำลังรับฟังรายการคุยกันวันจันทร์ ซึ่งคุณคอลิดได้สรุปให้ฟัง เป็นหัวข้อสั้นๆ ไปแล้วนะครับ ล่าสุดครับเหตุการณ์ในอิรัก ตลอดหนึ่งสัปดาห์ที่ผ่านมา ก็ได้ส่งเรือบรรทุกเครื่องบินไปยังเกาะเดโกกาเซียที่อยู่ ในมหาสมุทรอินเดีย ซึ่งที่นั่นเป็นฐานกำลังของสหรัฐที่เตรียมจะโจมตีอิรัก ในกรณีทีประธานาธิบดีชัคคัม ฮุเซ็น ซึ่งเป็นผู้นำของอิรักเมื่อใน สัปดาห์ที่ผ่านมา ท่านบอกว่าอาหรับจะไม่ยอมให้ความร่วมมือในการ ตรวจสอบอาวุธซึ่งสหประชาชาติถือว่าถ้ามีแล้วจะเป็นการผิดกฎหมายระหว่างประเทศ ก็คืออาวุธเคมี อาวุธชีวภาพหรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า อาวุธเชื้อโรคนั่นเอง โดยสหประชาชาติซึ่งมีสหรัฐอเมริกาเป็นผู้นำนั้นได้ ตั้งข้อสังเกตว่า อาจจะเป็นไปได้ที่อิรักจะผลิตอาวุธเหล่านี้ขึ้นมาใช้ ถึงจะผิดกฎหมายระหว่างประเทศ จะมีการหารือกัน จะได้ผลมากน้อยแค่ไหน นั้น ตอนนี้ยังไม่มีข้อสรุปนะครับ อัลสคอม ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่พิเศษของ องค์การสหประชาชาติ ท่านผู้ฟังอาจจะไม่รู้ว่ามันคือรูบาอาจารย์ซึ่งเป็น อาจารย์ทางจุลชีววิทยา จากมหาวิทยาลัยขอนแก่น ครูหนึ่ง ซึ่งจะไปร่วม ตรวจอยู่ด้วย เมื่อ 2-3 วันก่อน ก็ได้ให้สัมภาษณ์กับคุณสุทธิชัย หยุ่น ใน รายการไอทีวี ซึ่งคุณสุทธิชัย หยุ่น ได้ถามว่า ได้พบเห็นอะไรบ้างซึ่งเป็น เบาะแสในการผลิตอาวุธชนิดนี้หรือไม่ อาจารย์ก็บอกว่ายังไม่พบเห็น อะไรที่แน่ชัด แต่สิ่งที่อาจารย์พูดนั้นก็เป็นที่เข้าใจว่าอาจารย์ยังไม่ สามารถพูดอะไรให้เป็นทางการได้ อย่างไรก็ดีแล้วแต่ จากหลักฐานที่ผ่าน

มา ถามว่า มีการพบอาวุธใหม่ ที่กล่าวหากันว่าเป็นอาวุธเคมี เป็นอาวุธเคมี ยังครับ ยังไม่มีหลักฐานอะไร เพราะยังไม่มีข้อสรุป เรื่องเกิดขึ้นจึงเป็นข้อสงสัยว่าเป็นการหาเรื่องหาราวกันหรือเปล่า อย่างไรก็ตามแล้วแต่ครับ ท่านผู้ฟัง สิ่งที่เกิดขึ้นตลอดระยะเวลาสัปดาห์ที่ผ่านมานั้นก็ทำให้ทั่วโลกมีความรู้สึกไม่ค่อยจะปลอดภัยสักเท่าไร เรียกว่าถ้าเกิดสงครามฮ่านเปอร์เซียขึ้นมาอีก ก็จะทำให้เกิดปัญหาขึ้นมาในด้านราคาสินค้าและราคาน้ำมัน อย่างไรก็ตามแล้วแต่ครับเรื่องนี้ก็เสียชีวิตไปหลังจากที่สหรัฐอเมริกาใกล้จะโจมตีอิรักเมื่อวันศุกร์นะครับก็ได้ประกาศเลื่อนออกไป เพราะในที่สุด ประธานาธิบดีซัดดัม ฮุสเซน ท่านก็บอกว่า เขาจะ ยอมให้มีการกลับไปสำรวจตรวจสอบได้ต่อ แต่ที่จำเป็นต้องออกมาพูดจาเรื่องนี้ที่บอกว่าจะห้ามไม่ให้ตรวจต่อไปนั้นก็เพราะว่าอยากจะให้ทางสหประชาชาติทำอะไรสักอย่างหนึ่ง ก็คือ การยกเลิกมาตรการการลงโทษอิรัก ซึ่งกระทำโดยสหประชาชาติ ซึ่งกระทำมาตั้งแต่ปี 1990 ก็อยากให้อยกเลิกไปเพราะว่าทุกวันนี้ชาวอิรักก็ค่อนข้างจะอดอยากปากไหม้มากแล้ว เพราะไม่สามารถจะทำมาค้าขายกับต่างประเทศได้ ก่อนหน้านั้นก็มีรายงานว่าเด็กเล็กก็ไม่ค่อยสบาย ป่วยไข้กันเป็นจำนวนมากเพราะขาดแคลนอาหาร ซึ่งประธานาธิบดีอิรักบอกว่าอยากจะให้อยกเลิกซะ แต่ทางสหรัฐอเมริกาซึ่งเป็นตำรวจโลกพูดกันตรงๆ ว่าไม่ได้ ถ้าคุณไม่ปฏิบัติตามข้อตกลงที่ให้ไว้หลังจากที่คุณเข้าสงครามมาแล้วนี่ว่าจะมีการให้ มีการตรวจสอบว่ามีอาวุธเคมีหรือเปล่า ทำให้อยกเลิกมิได้ ซึ่งทางสหประชาชาติเองก็บอกว่ายกเลิกไม่ได้เหมือนกัน การที่สหรัฐยับยั้งไม่โจมตีอิรักคราวนี้นะครับทั้งๆ ที่กองกำลังได้เคลื่อนย้ายมาแล้วที่อ่าวเปอร์เซียมาจากอเมริกาในนะครับ โดยพากันมาทั้งวันทั้งคืน ไม่ว่าจะเป็เรือบรรทุกเครื่องบิน เครื่องบินทิ้งระเบิดที่เรียกกันว่า B52 ซึ่งถ้าหากใครจำได้เมื่อปี 2518 เครื่องบินชนิดนี้น่ากลัวมากนะครับ ใหญ่โตมโหฬาร ที่ไปทิ้งระเบิดในกัมพูชาก็เตรียมพร้อมอยู่แล้วนะครับที่หมู่เกาะเดียโกกาเซีย แต่ในที่สุดก็ระงับยับยั้งไป ไม่ได้ใช้กำลังเหล่านั้นะครับ ก็เป็นที่โล่งอกโล่งใจกันไป เมื่อทางคำคืนวานที่ผ่านมา คลินตัน ท่านบอกว่าท่านไม่ไวใจสักเท่า

โห่ แต่พร้อมที่จะโจมตีถ้าอิรักที่บอกว่าจะไม่มีเงื่อนไขอะไรที่จะให้ตรวจสอบต่อไปได้เกิดบิดเบี้ยวหรือบิดพลิ้วขึ้นมา เรื่องนี้ก็ต้องคอยดูกันต่อไป นั่นคือการเล่นเกมส์ทางการเมืองซึ่งต้องรอดูกันว่าอิรักจะให้ความร่วมมือกับสหประชาชาติอย่างไร ทางอังกฤษ โดยนายกรัฐมนตรีโทนี่ แบล บอกว่าเรื่องนี้ยังไว้อะไรไม่ได้จนกว่าจะแน่ใจจริงๆ ว่าอิรักจะให้คณะกรรมการตรวจสอบเข้าไปทำงานตามเดิม นั่นก็เป็นการเอาชนะกันเองในวง การระหว่างประเทศ แต่ผลที่เกิดขึ้นก็คือตามกำหนดการเดิมนั้น ประธานาธิบดีบิล คลินตันเอง ท่านก็กำหนดจะเดินทางมาประชุมสุดยอดเอเปก สุดยอดนี้แปลว่าประชุมชั้นผู้นำ เอเปกคือกลุ่มประเทศความร่วมมือทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก ประเทศใดก็แล้วแต่ที่อยู่ในเอเชียและในบริเวณมหาสมุทรแปซิฟิก ก็จะมาประชุมกันในเรื่องการเปิดเสรีทางการค้า ในปีนี้ประเทศที่เป็นเจ้าภาพก็คือมาเลเซียครับ ท่านผู้ฟัง ซึ่งปรากฏว่าคราวนี้ประธานาธิบดีบิล คลินตัน ซึ่งเป็นบุคคลสำคัญมากที่สุดที่พูดประเด็นที่จะให้มีการค้าเสรีเกิดขึ้นนั้น ท่านก็ไม่ได้มาเป็นเพราะติดภารกิจอยู่กับอิรักหรือเปล่า แต่มีผู้สังเกตการณ์คราวนี้บอกว่าที่คลินตันไม่มาคราวนี้ จริงๆ แล้วก็เอาประเด็นอิรักขึ้นบังหน้านะครับ ไม่อยากจะมาเพราะอยากจะให้ดอกเตอร์มหาเธร์ มูฮัมหมัด ซึ่งเป็นนายกรัฐมนตรีของมาเลเซียสำนึกตัว โดยบอกว่า การที่นายกรัฐมนตรีมาเลเซียได้จับกุมนายอันวาร์ อิบรอฮีม ซึ่งเป็นอดีตรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังไว้ดำเนินคดี ซึ่งทางสหรัฐอเมริกาถือว่าเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน เพราะว่าข้อหาในการดำเนินคดีมี 2 ประเด็นด้วยกันคือ เรื่องคอร์รัปชันหรือเรื่องกระทำผิดทางเพศ โดยการจับกุมที่จริงแล้วในหลักกฎหมายทุกประเทศจะต้องให้การประกัน แต่ดอกเตอร์มหาเธร์ท่านจับนายอันวาร์ อิบรอฮีมไปโดยอ้างเหตุผลความมั่นคงภายในของประเทศ บอกว่า ต้องจับเอาไว้ก่อนเพื่อไม่ให้ออกมาก่อความไม่สงบ คลินตันก็เลยใช้เหตุผลนี้ในการไม่มาว่าต้องรับหน้ากับอิรัก และให้รองประธานาธิบดีอัลกอร์มาแทนนะครับ ซึ่งเรื่องนี้ทาง ดร.มหาเธร์ มูฮัมหมัดท่านก็ไม่ได้ว่าอะไรเหมือนกัน เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นก็ปรากฏว่า

เรื่องราวที่เกิดขึ้นวันนี้ บรรดาประเทศที่เป็นสมาชิกเอเปกกว่า 21 ประเทศนั้น มีหลายประเทศที่แสดงความไม่พอใจในกรณีที่ว่า ดร. มหาเธร์ มูฮัมหมัด จับตัว นายอันวาร์ อิบรอฮีม แล้วไม่ยอมให้ประกันตัว ทางสหรัฐอเมริกาก็ได้แสดงบทบาทค่อนข้างชัดเจน โดยนางเมดาลีน อัลไบรท์ ซึ่งเป็นสตรี รัฐมนตรีต่างประเทศของสหรัฐ เป็นผู้หญิงเก่ง วาจัน เถอะ เข้ามาแทน แล้วนายอัลกอรีซึ่งเป็นรองนายกก็เพิ่งมาทีหลัง อัลกอรี เพิ่งมาถึงเมื่อวันนี้เองนะครับ พุ่งนี้ครับท่านผู้ฟังจะมีการประชุมสุดยอดเอเปก จะมีการหารือกันถึงเรื่องการค้าการขายว่าจะเปิดเสรีกันอย่างไร แต่สิ่งที่ไม่ได้คาดหมายก็เกิดขึ้นเมื่อทางภรรยาของนายอันวาร์ อิบรอฮีม ซึ่งเป็นอดีตรองนายกรัฐมนตรีก็ได้รับเชิญให้ไปพบกับนางอัลไบรท์ ได้พูดคุยจาปรับทุกข์กัน

นางอาซีซะฮ์ อิบรอฮีม ภรรยาของนายอันวาร์ อิบรอฮีม ก็ไปปรับทุกข์ด้วย ปรากฏว่าทางรัฐบาลมาเลเซียไม่พอใจ แต่ว่า ดร.มหาเธร์ ท่านก็ไม่ได้พูดอะไร คนที่ออกมาพูดก็คือ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ของท่าน ซึ่งเป็นสุภาพสตรีเหมือนกัน ชื่อฟารีดะห์ ก็มีการพูดกระแนะกระแหนกันวันทำไมสหรัฐอเมริกาจึงมาแทรกแซงกิจการภายในของมาเลเซีย บอกว่าถ้ามีรัฐมนตรีคนหนึ่งไปขอพบนายเคนเนธ สตาร์ ซึ่งเป็นอัยการ เจ้าหน้าที่พิเศษที่สอบสวนเรื่องอื้อฉาวเกี่ยวกับประธานาธิบดีคลินตัน ถ้าไปคุยด้วยนี้ทางสหรัฐอเมริกาจะโกรธไหม นางอัลไบรท์ก็บอกว่าไม่เป็นไรเพราะนายเคนเนธ สตาร์ ไม่ได้ถูกจับเหมือนนายอันวาร์ อิบรอฮีมนี้ ก็เป็นสีสันทางการเมืองที่เกิดขึ้นในมาเลเซีย เป็นที่น่าสังเกตว่าสิ่งที่เกิดขึ้นในมาเลเซียในช่วงที่มีการประชุมสุดยอดผู้นำกลุ่มประเทศเอเปก รวมทั้ง นายชวน หลีกภัย ผู้นำของไทยก็จะไปด้วย ว่าสิ่งที่เกิดขึ้นในประเทศมาเลเซียมันเป็นเรื่องที่หลายชาติจะต้องเอาใจใส่ดูแล ทำให้เกิดความโปร่งใสในเรื่องของความเป็นประชาธิปไตยที่นั่น ก็ปรากฏว่าทางชุมชนผู้ต่อต้าน ดร.มหาเธร์ มูฮัมหมัด โดยมีการเคลื่อนไหวกันอย่างต่อเนื่องตั้งแต่วันที่ 20 กันยายนเดือนที่แล้วนะครับ ที่แสดงออกซึ่งการประท้วงเรียกร้องสิทธิมนุษยชน มีการเดินขบวน การเผาสิ่งของประท้วงด้วย แต่ไม่มีความ

รุนแรงเหมือนอย่างในอินโดนีเซีย ซึ่งเหตุการณ์ในอินโดนีเซียจะเป็นอย่างไร เดียวเราจะมาพูดกันครับ ปรากฏว่าเมื่อวานนี้ทางรัฐบาลมาเลเซียมีวิธีการปราบจลาจลที่ค่อนข้างจะรุนแรงพอสมควร มีการเอาน้ำเสียดัดฉีดไล่ และตำรวจก็มีการยิงปืนจู่ดูในภาพแล้วก็ดูน่ากลัวอยู่เหมือนกันนะครับ เรื่องนี้ก็เป็นเรื่องที่ตั้งข้อสังเกตดูกันว่าเป็นการโหดของฝ่ายค้านเพื่อให้ผู้นำของประเทศต่างๆ ได้ตระหนักว่าปัญหาการคุกคามสิทธิมนุษยชน ซึ่งเกิดแม้แต่กระทั่งอดีตรองนายกรัฐมนตรีแล้ว ต้องแก้ไขที่สำคัญคือต้องการให้มีการปฏิรูปการเมืองให้มีความเป็นประชาธิปไตยมากขึ้น เมื่อ 25 ปีก่อน เมืองไทยเราก็เกิดเหตุการณ์ 14 ตุลา ปี 16 ก็คล้ายๆ กัน มีการเรียกร้องให้เกิดการปฏิรูปประชาธิปไตย เรียกร้องให้มีการร่างรัฐธรรมนูญใหม่ ซึ่งต้องการจัดระบบเบ็ดเตล็ดการ ซึ่งเป็นความเคลื่อนไหวที่เกิดขึ้นในประเทศมาเลเซีย ก็ต้องจับตาดูกันต่อไปว่า หลังการประชุมครั้งนี้แล้ว ดร.มหาธีร์ มุฮัมหมัด อาจให้มาตรการที่รุนแรงมากกว่าเดิมที่จะกำจัดฝ่ายค้าน อาจมีการจับกุมกันชะงัดด้วย เรื่องนี้อาจจะเกิดขึ้นได้ มีคนตั้งข้อสังเกตอีกว่า การดำเนินการปราบปรามผู้ที่ก่อความวุ่นวายในมาเลเซียไม่ได้รุนแรงเท่ากับในประเทศอินโดนีเซีย ท่านผู้ฟังครับ เรื่องที่จะอธิบายเกี่ยวกับการประชุมประเทศ

เอเปกมีอีกนิมิตหนึ่งว่ามีความสำคัญอย่างไร ตรงนี้ก็เป็นความรู้ที่แล้วก็แล้วกันว่าเป็นการประชุมเพื่อที่จะตกลงกันเพื่อให้มีการลดอุปสรรคในทางการค้า สมัยก่อนใครคิดจะทำการค้ากับประเทศในยุโรป ประเทศในยุโรปก็มีวิธีที่จะไม่ให้สินค้าของเราเข้าไปขายที่นั่น โดยตั้งกำแพงภาษีไว้สูงๆ ก็เป็นปัญหาสำหรับประเทศเล็กอย่างมาก สหรัฐอเมริกาก็พยายามคิดกับประเทศตะวันตกว่าปัญหาอย่างนี้ถ้าเกิดขึ้นกับประเทศต่างๆ แล้ว ก็จะมีผลให้เศรษฐกิจของประเทศเล็กๆ ค่อนข้างจะแย่ นะครับ วิธีคิดของสหรัฐอเมริกา นั้นจะต้องมีผลประโยชน์ร่วมกัน นี่มองในแง่ดีทั้งหมด จึงได้มีการประชุมในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก 21 ประเทศด้วยกัน มีการหารือเพื่อขจัดปัญหาและอุปสรรคออกไปให้หมด เพื่อให้มีการค้ากันอย่างเสรี ประเทศใดที่มีสินค้าดีจริง ราคาถูกจริง ก็จะสามารถขายได้มากที่สุด ที่

จริงแล้วประเทศกำลังพัฒนาค่อนข้างจะเสียเปรียบกว่าประเทศที่พัฒนาแล้วนะครับท่านผู้ฟัง แต่ประเทศไทยก็เต็มใจถึงแม้จะมีหลายอาชีพ ไม่ว่าจะอุตสาหกรรมป่าไม้ อุตสาหกรรมประมง ซึ่งเราจะต้องปกป้อง แต่เราก็ใจถึงครับ เรายังยกเลิกภาษีสินค้าที่จะเข้ามาแข่งกับสินค้าของไทย เป็นเรื่องของสเปิร์ด แต่ญี่ปุ่นกลับไม่ยอมครับ มีการถกเถียงกันมากกว่ามีสินค้า 9 รายการที่จะมีการลงนามยกเลิกภาษีสินค้า แต่ญี่ปุ่นไม่ยอม บอกว่าเศรษฐกิจของญี่ปุ่นกำลังถดถอย เพราะได้รับผลกระทบจากปัญหาเศรษฐกิจของเอเชียซึ่งก่อมาจากปัญหาจากเงินที่เรา กำลังเป็นอยู่ในประเทศไทย ไปถึงญี่ปุ่นแล้ว ทำให้ญี่ปุ่นค้าขายไม่ออก เพราะฉะนั้นเขาจึงไม่พร้อม ก็ทะเลาะกันใหญ่ระหว่างสหรัฐอเมริกา กับญี่ปุ่น เรื่องนี้ก็เป็นเรื่องที่ต้องดูกันต่อไปว่าในที่สุดแล้วข้อตกลงที่จะสร้างเขตเศรษฐกิจการค้า นั้นทำได้หรือไม่อย่างไร แต่เรื่องนี้เป็นเรื่องที่ค่อนข้างยากนะครับท่านผู้ฟัง เพราะว่าหลายประเทศก็ยังไม่พร้อมเลยนะครับ อาจจะเป็นเรื่องราวที่จะแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของโลก แต่การประชุมฟรังก์นี้คงจะมีการพูดจากันถึงเรื่องสิทธิมนุษยชนที่มีการพูดกันถึงในมาเลเซีย แต่นั่นคงเป็นการประชุมรอบนอกครับ ซึ่งการประชุมเอเปกนี้ เขาก็เอาเรื่องอื่นๆ มาพูดถึงกันด้วย ที่เป็นปัญหาระหว่างประเทศสมาชิก ซึ่งประเทศไทยเราก็เป็นเด็กดี กลุ่มประเทศตะวันตกจะเอาอะไรก็เอาด้วยล่ะครับ เพราะเกรงว่าจะตกรถไฟเที่ยวสุดท้าย ไม่มีใครคอยช่วยเหลือ แต่นั่นก็เป็นวิธีการดำเนินนโยบายของประเทศไทย จริงๆ แล้วมาเลเซียเองไม่เห็นด้วยกับวิธีนี้สักเท่าไรจริงๆ แล้วในช่วงเวลา 17 ปีที่ผ่านมา ดร.มหาธีร์ มุฮัมหมัด ก็ทำให้เกิดความมั่งคั่งและความอยู่ดีกินดีในประเทศมาเลเซียเป็นอย่างมาก เพียงแต่ว่าท่านเป็นคนที่ค่อนข้างอนุรักษ์นิยม ไม่ค่อยเห็นด้วยกับการเปิดเสรีทางการค้ามากสักเท่าไร วิธีการอย่างนั้นบางที่ประเทศกำลังพัฒนาก็ทำไม่ได้ จะต้องมีการปกป้องสินค้าบางอย่าง ถ้าปล่อยให้สินค้าต่างชาติเข้ามาแข่ง การผลิตสินค้าในประเทศก็อาจจะพังทลายไป อาจจะสู้ใครไม่ได้ นั่นก็เป็นแนวคิดของท่าน คนเราไม่เลวทั้งหมดและไม่ดีไปทั้งหมดหรอกครับ สิ่งสำคัญคือควรให้

ประชาชนมีส่วนร่วมในการคิดครั้งนี้ด้วย นั่นคือเรื่องราวที่เกิดขึ้นในประเทศมาเลเซียจนถึงวันนี้ หวังว่าคงจะไม่มีอะไรที่รุนแรงถึงกับล้มตาย ตั้งแต่มีการประท้วงกันมาก็ยังไม่มีใครล้มตายนะครับ ก็ถือเป็นความดีอย่างหนึ่ง ต่างกับในประเทศอินโดนีเซียนะครับ ที่ได้มีการรายงานกันมาตลอดในรายการของเรา ท่านผู้ฟังคงจะจำกันได้ว่าที่นั่นได้เกิดจลาจลตั้งแต่เมื่อ 6 เดือนที่แล้ว เกิดวิกฤตการณ์ทางการเงินและเศรษฐกิจ จนกระทั่งมีการเดินขบวนประท้วง มีการยิงนักศึกษาตายไป 4 รายด้วยกัน ตรงนั่นเองที่เป็นการจุดประเด็นทำให้นักศึกษาและประชาชนก่อการจลาจลรุนแรง มีการตี ชิง ปล้น มีการทำร้ายชนกลุ่มน้อย ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าสลด มีคนตายไปประมาณ 1000 คนเห็นจะได้ แต่อินโดนีเซียเป็นประเทศใหญ่ มีคนประมาณ 200 ล้านกว่าคน ปากฎว่าสิ่งที่เกิดขึ้นก็คือ ชูฮารีโตต้องตัดสินใจเสียสละจากตำแหน่ง หลังจากที่อยู่มานาน 32 ปีด้วยกัน อย่างไรก็ตามแล้วแต่ มีพี่น้องชาวอินโดนีเซียบางคนที่ไม่ชอบใจที่ประธานาธิบดีเป็นคนของชูฮารีโต ซึ่งก่อนที่ชูฮารีโตจะออก เขาบอกว่าถ้าหากเขาออกไปแล้ว เขาจะปฏิรูประบบประชาธิปไตยเป็นผลจากการชุมนุมเรียกร้องครั้งนั้นที่มีการเรียกร้องให้ปฏิรูปด้วย ซึ่งเขาก็พยายามดำเนินการ ที่นี่อะไรเกิดขึ้นครับหลังจากประธานาธิบดีฮาบิบีบริหารประเทศมา 6 เดือน ก็ได้มีการหยิบยกประเด็นการปฏิรูปนี้ขึ้นมา ส่วนฝ่ายค้านก็มีการชุมนุมประท้วงกันประปรายทั่วประเทศ เพราะเกิดความอดอยากปากใหม่ขึ้นอีกแล้วนะครับ ถึงกับฮาบีบีออกมาพูดขอร้องให้คนงดกินข้าวกันซัก 2 วัน อาทิตย์หนึ่งให้งดกินข้าว 2 วัน ซึ่งเป็นการแสดงว่าวิกฤติขาดแคลนอาหารได้เกิดขึ้นแล้ว มีการตีชิง ปล้นสะดมภ์ มีการก่อความวุ่นวายในที่ต่างๆ ในชวาตะวันออกและตะวันตกเกิดขึ้นเสมอ มีไฮ้โม่งนินจาไปฆ่าผู้นำศาสนาตายไป 130 กว่าคน แต่ที่สำคัญที่สุดคือเหตุที่เกิดขึ้นในจาร์กาตาเมื่อสัปดาห์ที่ผ่านมา เมื่อมีกลุ่มนักศึกษาและฝ่ายค้านร่วมมือกันตั้งแต่ 1000 คนขึ้นไป บอกว่าคัดค้านไม่เห็นด้วยกับการประชุมสภาที่ปรึกษาประชาชนที่บอกว่าจะมีการปฏิรูป เพราะไม่เชื่อใจว่าสภาที่ปรึกษาประชาชนของรัฐบาลอินโดนีเซียซึ่งส่วน

ใหญ่เป็นคนของประธานาธิบดีซูฮาร์โต เป็นการแต่งตั้งเสียส่วนใหญ่ มีไม่กี่คนที่มาจากการเลือกตั้ง จะจริงใจต่อการยกร่างกฎหมายที่จะมีการปฏิรูประบอบประชาธิปไตย ปฏิรูประบอบเศรษฐกิจ เพื่อกำจัดการคอร์รัปชันหรือฉ้อราษฎร์บังหลวงในกลุ่มของซูฮาร์โตให้หมดไป ซึ่งเรื่องนี้ก็ปรากฏว่าทางสภาที่ปรึกษาประชาชนเขาก็ ตามที่ฝ่ายค้านให้ดำเนินการเอาประธานาธิบดีซูฮาร์โตขึ้นศาลเลยนั้น ทางสภาที่ปรึกษาประชาชนไม่ยอมนะครับ ก็เลยทำให้ทางฝ่ายกลุ่มผู้คัดค้านซึ่งนำโดยนักศึกษานั้นก่อการจลาจลเมื่อ 4 - 5 วันที่ผ่านมา ตั้งแต่วันพฤหัสบดีเรื่อยมาจนถึงวันนี้ มีคนตายไปแล้ว 16 คน เป็นที่น่าสลดใจว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นครั้งนั้นคล้ายกับ 14 ตุลา ของเราเหมือนกัน มีการตีกัน ทางฝ่ายนักศึกษาปะทะกับฝ่ายรัฐบาล เขากันถึงตาย ในจำนวนผู้เสียชีวิต 16 คนนั้นมีนักศึกษารวมอยู่ด้วย 8 คน มีการทำพิธีฝังศพตามพิธีกรรมในศาสนาอิสลามแล้วนะครับ ก็ปรากฏว่าทางผู้นำศาสนาเองก็พยายามที่จะห้าม แต่ห้ามไม่ไหวซะแล้ว ในวันนี้ทางฝ่ายรัฐบาลได้มีการจับกุมผู้นำฝ่ายค้านแล้วนะครับ เป็นมาตรการที่ประธานาธิบดีฮาบีบีบอกจะจัดการอย่างเด็ดขาด จับกันหลายคน แต่คนที่มีชื่อเสียงมากคือนายฮาโยโน ซึ่งคนนี้เป็นผู้ที่มีความรู้สูง มีผู้นับถือกันมาก เข้าใจว่าพรุ่งนี้จะรู้ว่าเกิดอะไรขึ้นรุนแรงมากกว่านี้ และมีการจับกุมคนอื่นๆ ด้วย เช่น นักโทษการเมืองคนหนึ่ง ชื่อว่า ศรีบินดิง ปรามุงกัส คนนี้เป็นอดีตนักการเมืองคนสำคัญคนหนึ่ง มีชื่อเสียงทีเดียว เมื่อทั้ง 2 คนนี้ถูกจับกุมไปแล้วนักศึกษาก็คงจะมีปฏิกิริยาเกิดขึ้นอีก วันนี้ยังมีเหตุการณ์การชุมนุมประท้วงกันกระจายที่กรุงจาร์กาด้า 5 แห่ง เป็นเรื่องที่น่าวิตกว่าการเดินทางชุมนุมประท้วงหรือการก่อการจลาจลที่เกิดขึ้นนั้นจะขยายออกไป ยากที่จะจัดการได้ ผู้ชุมนุมได้เรียกร้องให้ฮาร์บีบีลาออกจากตำแหน่ง

ประธานาธิบดี ขณะเดียวกันก็ไปเล่นงานผู้บัญชาการกองทัพ พลเอก นิรันโต นี่ก็เป็นเหตุการณ์ที่น่าวิตกที่เกิดขึ้นในประเทศที่มีมุสลิมอยู่เป็นจำนวนมาก แต่จริงๆ แล้วถ้าจะย้อนกลับไปก็จะพบว่า ปัญหาเศรษฐกิจนั่นเองที่เป็นปัญหาหลัก นี่ก็เป็นเรื่องราวที่สรุปได้ทั้งหมดมาตั้งแต่สัปดาห์

ที่แล้วจนถึงสัปดาห์นี้ ก็คงต้องรอดูต่อไปว่าปัญหาในอินโดนีเซียจะคลี่คลายอย่างไร จะมีการดำเนินการอย่างไรกันต่อไป ไม่รู้ว่าฮาริบีบีจะเดินทางมาประชุมสุดยอดเอเปกที่มาเลเซียหรือเปล่า ต้องรอดูฟังรุ่นนี้เหมือนกันครับ สำหรับวันนี้ต้องขออำลาแล้วละครับ

ผู้ดำเนินรายการ : ครับ ขอขอบคุณอาจารย์เกษม อัญญาสัย บรรณาธิการอาวุโส หนังสือพิมพ์สยามรัฐ ที่นำความเคลื่อนไหวในรอบสัปดาห์กับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในประเทศมุสลิมหลายๆ กลุ่มที่มีข่าวอยู่ในขณะนี้ เราจะได้รับรู้ข่าวสารนี้เป็นประจำ ทุกวันจันทร์ในช่วงคุยกันวันจันทร์ครับ อาจารย์ครับ ไม่ทราบว่ายังอยู่ในสายอยู่หรือเปล่านั้นครับ

อ.เกษม : ครับ ยังอยู่ครับ และต้องขอกล่าวคำอำลาเลยนะครับ อัสลามูออลัยกุมฯ

ผู้ดำเนินรายการ : ขอขอบคุณอาจารย์ครับ ท่านผู้ฟังที่เคารพครับ พักสักครู่หนึ่ง แล้วเดี๋ยวกลับมาพบกันในช่วงสุดท้ายครับ

SPOT การประกาศชื่อสถานี (45 วินาที)

ผู้ดำเนินรายการ : อีก 3 นาที ก็จะ 19 นาทีไปแล้วนะครับ ท่านผู้ฟังกำลังอยู่ในช่วงเวลาของวิทยุเพื่อสันติชน ทำหน้าที่ให้ความรู้ความเข้าใจหลายๆ เรื่องด้วยกันนะครับ เรื่องการพัฒนาจิตใจ เรื่องราวของสาระวิชาการอิสลาม แล้วก็เรื่องราวของข่าวสารบ้านเมืองที่เกิดขึ้นในสังคมของเราขณะนี้ ว่าเป็นอย่างไรกัน ในช่วงสุดท้ายนี้พอจะมีเวลาก็จะพูดกันเรื่องปรากฏการณ์ลิโหนด ซึ่งเรียกกันว่าฝนดาวตก ซึ่งครั้งหนึ่งผมเคยสนทนาทางโทรศัพท์กับอาจารย์สมชัย เรื่องทอง ได้ให้ความรู้ มีการตื่นตัวกันมากทีเดียวครับหลายๆ ที่ด้วยกัน อย่างเช่นที่ภาคเหนือ เชียงใหม่ที่เขาบอกว่าจะเห็นชัดเจน และตอนนี้ที่เขาใหญ่นั้น ที่พักเต็มหมดแล้ว ก็เป็นเรื่องราวที่น่าสนใจคุณโยธินว่าอย่างไรครับกับเรื่องนี้ครับ

ผู้ดำเนินรายการ2 : ครับ เราคงมองกันที่ในขณะนี้การมองดูฝนดาวตก คงต้องคำนึงถึงความปลอดภัยกันเป็นอันดับแรกก่อน กรณีความปลอดภัยก็คงเป็นห่วงเป็นใยกับลูกหลานของท่าน โรงเรียนก็จัดกันเยอะนะครับ โรงเรียนบางแห่งก็จัดประมาณ 200 บาท ผมมีลูกชายอยู่บดินทร์เดชา เกือบ 200 บาท ถึงจะได้ไปดู ผมบอกลูกว่าไม่ต้องไปดู คุณคอยลีดบอกให้ไปดูแถวหนองจอก ก็เลยกะว่าจะให้ไปบางน้ำเปรี้ยว หน้าที่มุ่มมีดๆ ของกรุงเทพฯ แถวชานเมืองก็พอจะได้นะครับ ประหยัดด้วย ที่เขาจัดกันก็เป็นการอะเมซิ่งไทยแลนด์ คือจัดแบบท่องเที่ยวแล้วก็เก็บค่าบัตร ที่นี้ก็ห่วงเป็นใยลูกหลานด้วยนะครับ เพราะข่าวทางหน้าหนังสือพิมพ์ที่ให้ลูกหลานไปซื้อของกัน 2-3 คน เด็กเล็กๆ อายุ 15-16 ปี ก็เป็นอันตรายแล้ว โดนข่มขืน อนาคตกันไปต่างๆ นานา ก็เป็นห่วงเป็นใย ระวังกันนิดหนึ่งนะครับ เพราะตอนนี้สังคมมันวิกฤติวิปริตไปทุกทาง ธรรมเนียมของสังคม เมื่อก่อนมีบั้งรอน เรื่องยาบ้า ต่อมาก็พ่อศรัณย์ ฆ่าตัวตาย ก็มีการเฮโลฆ่าตัวตายกันเป็นขบวนเป็นหลัง แล้วมาตอนนี้ก็เรื่องข่มขืนอีก มีข่าวทุกวัน ไม่รู้มันเป็นอะไรกับสังคมนะครับ

ผู้ดำเนินรายการ : แต่ที่นี้คุณโยธินครับ เรื่องข่มขืนนี้ได้ข้อคิดนิดหนึ่ง วันนี้ฟังวิทยุแล้วก็ มีหลายสายโทรมาแสดงความคิดเห็นนะครับว่า อยากจะให้มีการประหารชีวิตคนพวกนี้ เพราะถ้าไม่ประหารชีวิตก็จะเกิดเหตุการณ์อย่างนี้ซ้ำซากอยู่นั้น ฟังไปฟังมารู้สึกว่าเข้าใจในแนวทางของอิสลามครับ ครอบอบอิสลามที่บอกเอาไว้ว่า เหมือนกับตาต่อตา ฟันต่อฟัน ทำนองนั้นนะครับ เรื่องนี้ไปเกี่ยวข้องกันทำให้ผมได้คิดนะครับว่าอิสลามนั้นเป็นระบอบการดำเนินชีวิตที่ถูกต้องทีเดียวครับ

ผู้ดำเนินรายการ2 : กฎหมายไทยเคยใช้ในสมัยจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ นะครับ ในสมัยนั้นมีการประหารชีวิตถ้ามีกรณีเกิดเหตุในพื้นที่ เช่นมีการข่มขืน ก็จะจัดการประหารในบริเวณนั้นเลย เพราะฉะนั้นในส่วนของการลงกฎบทกฏ

หมายนี่นะครับ เมืองไทยเราต้องดูกันว่ากฎหมายจะไปในทิศทางใด แต่จริงๆ แล้วกฎหมายว่าไว้แรงมากกรณีวัยรุ่นคนนี้เป็นคนหนุ่มสาวที่อยู่ในสถาบันการศึกษาด้วย เมื่อคืนผมฟัง ส.ส. ปวีณา รัฐมนตรีที่จับเรื่องนี้จริงจัง เกาะติดสถานการณ์ ก็ทำให้ขวัญของผู้ปกครองและสังคมอาจจะดีขึ้นก็ได้ครับ เพราะบ้านเมืองต้องเอาจริงเอาจังในส่วนนี้ด้วย

ผู้ดำเนินรายการ : เวลาในขณะนี้ก็คงเหลือไม่มากแล้วนะครับ เดี่ยวจะเรียนให้ท่านผู้ฟังได้รับทราบว่า วิทยุเพื่อสันติชนของเรานั้น ตี 5 ครั้ง พรุ่งนี้มาพบกันเช่นเคยครับ คุณโยธิน ยะกิบ จะทำหน้าที่ดำเนินรายการให้ความรู้กับท่านผู้ฟัง ในช่วงเช้าตี 5 ครั้ง ตอนนี้หมดเวลาแล้วครับ กลับไปฟังการถ่ายทอดข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย เชิญครับ

ดนตรีปิดรายการ (15 วินาที)

ภาคผนวก ง.

ตัวอย่างเนื้อหาในสื่อมวลชนประเภทวิทยุโทรทัศน์

บทโทรทัศน์ รายการ "วิถีสันติ"

ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ ช่อง 9 อสมท.

วันที่ 17 เมษายน 2541 เวลา 05.30 - 06.00 น.

ภาพ	เสียง
ภาพกราฟฟิกเคลื่อนไหว ภาพสตรีมูสลิมกำลังละหมาด มีอักษรทับ อักษรไตเติ้ลรายการ	ดนตรีประจำรายการ
โองการจากพระมหาคัมภีร์ อัลกุรอานเป็นอักษรภาษา อาหรับพร้อมคำแปล	การอ่านโองการจากพระมหาคัมภีร์อัลกุรอานพร้อมคำแปล
อักษรแปล : ใจมวลมนุษย์ แท้ จริงเราได้บังเกิดพวกเจ้ามา จากชายหนึ่งและหญิงหนึ่ง และบันดาลพวกเจ้าให้แตก ออกเป็นเผ่าพันธุ์และเป็นกลุ่ม ต่างๆ เพื่อพวกเจ้าจะได้ทำ ความรู้จักซึ่งกันและกัน แท้จริง ผู้มีเกียรติที่สุดในหมู่สุเจ้า ณ อัลลอฮ์คือผู้มีความยำเก รงอัลลอฮ์ที่สุดในหมู่สุเจ้า แท้ จริง อัลลอฮ์ทรงรอบรู้อย่าง ทรง ตระหนักยิ่ง	การอ่านโองการจากพระมหาคัมภีร์อัลกุรอาน จนจบโองการ : ความหมายตามนัยยะแห่งพระโองการที่ได้ อัญเชิญมานั้น เป็นพระดำรัสแห่งพระผู้เป็นเจ้าของเจ้า ที่ทรงแจ้ง แก่มวลมนุษย์ว่า มนุษย์นั้นถือกำเนิดมาจากเพศชายคน หนึ่งและเพศหญิงคนหนึ่ง และได้แยกออกไปเป็นเชื้อสาย เผ่าพันธุ์ ตระกูล ภาษา และผิวพรรณต่างๆ กัน ทั้งนี้เป็นพระ ประสงค์ของพระผู้เป็นเจ้าของเจ้าที่จะให้บุคคลในเผ่าพันธุ์ เชื้อสาย ตระกูล และที่มีรายละเอียดอื่นๆ แตกต่างกันไปเหล่านั้น ได้รู้ จักมักคุ้นและสร้างสัมพันธ์ภาพซึ่งกันและกัน ไม่ใช่ให้เกิด ความแตกแยก ความบาดหมาง การทะเลาะวิวาท ความ เกลียดชังหรือการแก่งแย่งชิงดีชิงเด่นกัน เพราะผู้ที่มีเกียรติ ยิ่งในดุลยพินิจแห่งพระผู้เป็นเจ้าของเจ้า นั้น ไม่ใช่ผู้ที่อยู่ในเผ่าพันธุ์ ตระกูล เชื้อสาย ภาษา หรือผิวพรรณใด แต่ต้องเป็นผู้ที่มี ความสำรวมตนต่อพระบัญชาและพระบัญญัติของ พระองค์ อันเป็นรากฐานของความเป็นคนดี

ภาพ	เสียง
	นอกจากนี้ยังหมายถึงว่า เกียรติยศสูงสุดซึ่งมนุษย์พึงได้รับนั้น คือเกียรติที่ได้รับการประทานจากพระผู้เป็นเจ้าของ ไม่ใช่จากการที่มนุษย์ยกย่องกันเองไม่ เพราะพระผู้เป็นเจ้าของทรงทราบดีถึงการประพฤติปฏิบัติของทุกคน โดยไม่สามารถปิดบังพระองค์ได้
ภาพไตเติ้ลรายการ	ดนตรีประจำรายการ F / I
อักษรขึ้น : วิถีธรรม ภาพแบ็คกราว์นเป็นตัวอักษร ทับภาพคัมภีร์อัลกุรอาน โบราณ	ดนตรีประจำรายการ F / U แล้วค่อยๆ F / O
MS ภาพผู้ดำเนินรายการ	อัลลามูออลัยกุมฯ ขอพระผู้เป็นเจ้าของโปรดประทานสันติ ความปราณีและความจำเริญแด่ท่านผู้ชมทุกท่านครับ ท่านผู้ชมครับ ในช่วงเวลานี้ ก็เป็นช่วงปิดภาคเรียนภาคฤดูร้อน เป็นช่วงเวลาที่เด็กและเยาวชนว่างจากภารกิจทางด้านการศึกษา ซึ่งในลักษณะอาการว่างนี่นะครับ อาจจะเป็นช่วงเวลาที่เขาทำอะไรก็ได้ตามที่เขายากจะทำ หรือตามที่เขาพอใจ แต่ในเวลาเดียวกันก็เป็นเวลาที่เขาจะใกล้ชิดครอบครัว พ่อแม่ ผู้ปกครองมากที่สุด เป็นช่วงเวลาที่ค่อนข้างจะนานนะครับ เราน่าจะมาคุยกันให้เกิดประโยชน์ตรงนี้นะครับว่า จะนำความใกล้ชิดในช่วงเวลานี้มาเกิดประโยชน์แก่การอบรมบ่มนิสัยแก่เขาได้อย่างไร ซึ่งท่านผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้กรุณาสละเวลามาร่วมรายการช่วงวิถีธรรมในวันนี้ ก็เป็นศิษย์เก่ารุ่นแรก ปัจจุบันท่านเป็นนายกสมาคมศิษย์เก่าโรงเรียนศาสนวิทยา นอกจากนี้ในขณะนี้ ท่านก็รับหน้าที่เป็นประธานโครงการค่ายอบรมเยาวชนของโรงเรียนศาสนวิทยาด้วย ขอเชิญท่านผู้ชมพบกับ อาจารย์

ภาพ	เสียง
	อับดุลเลาะห์ นาคนาวา ครับ
อ.อับดุลเลาะห์ MS	อัลลามูอาลัยกุมฯ
ผู้ดำเนินรายการ MS	อาจารย์ครับ ปัญหาเรื่องเยาวชนนี้ ผมเข้าใจว่าอัลอิสลามให้ความห่วงใยมากที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งหน้าที่ของบิดามารดาที่จะต้องดูแลเยาวชน อิสลามได้เน้นไว้ในจุดไหนบ้างครับ
อ.อับดุลเลาะห์ MS	สำหรับชีวิตของมุสลิมมันจริงๆ แล้วอิสลามได้เข้ามาตั้งแต่เริ่มต้น ตั้งแต่คนๆ หนึ่งจะไปสร้างครอบครัว จะมีครอบครัวนี้ จะต้องหาสตรีที่มีศาสนาก่อน เพื่อให้ผู้ที่เป็นแม่ในอนาคตนั้นเป็นแม่ที่ดีที่รู้จักอัลลอฮ์ รู้จักศาสนา
ภาพผู้ดำเนินรายการ MS	เมื่อแต่งงานเรียบร้อย มีลูกขึ้นมา
ภาพ MS ผู้ดำเนินรายการ และ อ.อับดุลเลาะห์ กำลังนั่งคุย หันหน้าเข้าหากัน	ในวันแรกที่เด็กเกิดมานั้น ท่านนบีมุฮัมมัดให้เป็นผู้เป็นพ่อได้ อาชานในหูขวา และกอมัตในหูซ้ายสำหรับทารก
ภาพผู้ดำเนินรายการ MS	เพื่อที่จะให้เสียงของอิสลาม เสียงความยิ่งใหญ่ของอัลลอฮ์
อ.อับดุลเลาะห์ MS	เข้าไปแทนที่เสียงของชัยตอน แล้วหลังจากเกิดมาได้ 7 วัน ก็ให้ทำอากีเกาะฮ์ อากีเกาะฮ์นี้ก็เพื่อเชือดสัตว์พลีเพื่ออัลลอฮ์ตาอาลา พร้อมกับโกนผมไฟ ฉะนั้น หลังจากนั้นเด็กจะเป็นอย่างไรขึ้นก็ขึ้นอยู่กับการเอาใจใส่ของพ่อแม่
ภาพผู้ดำเนินรายการ MS	การเชือดสัตว์นี้เพื่อเลี้ยงเป็นอาหารทั่วไปใช่ไหมครับ แล้วเมื่อเขาเติบโตขึ้นมาแล้วล่ะครับอาจารย์ จะอบรมอย่างไร
อ.อับดุลเลาะห์ MS	ในด้านการอบรมและการปกครองนี่นะครับ พ่อแม่เป็นผู้มีบทบาทมากที่สุดว่าเขาจะเอาลูกของเขาไปอย่างไร เช่นบางคนนี้ทุ่มเทในเรื่องการเรียนสามัญอย่างเดียว อะไรก็ได้เท่าไรก็ได้ แต่ในเรื่องของการอบรมศาสนานั้น เขากลับปล่อยปละละเลย ไม่ได้ใส่ใจตรงนี้

ภาพ	เสียง
ภาพ MS ผู้ดำเนินรายการ และ อ.อัปเดตเลาะห์ กำลังนั่งคุย หัน หน้าเข้าหากัน	ฉะนั้น พอโตขึ้นมาแล้ว อัลลอฮ์ได้ทรงกล่าวไว้ว่า
อ.อัปเดตเลาะห์ MS	จงปกป้องตัวของท่าน ลูกหลานของท่านให้พ้นจากไฟนรก
ภาพ MS ผู้ดำเนินรายการ และ อ.อัปเดตเลาะห์ กำลังนั่งคุย หัน หน้าเข้าหากัน	นั่นก็คือการที่เราให้เกราะกำบังหรือเกราะป้องกันที่จะให้ เด็กนั้นไม่หลงไปในทางที่ผิด ปัจจุบันนี้ ปัญหาเยาวชนที่เกิด ความวุ่นวาย เกิดจากความว่าง
อ.อัปเดตเลาะห์ MS	ว่างในที่นี้หมายความว่า หลังจากเรียนภาคสามัญก็ไม่ได้ไป เรียนต่อที่ไหน ในเมื่อไม่ได้เรียนก็ไม่มียานทำงาน เด็กก็ว่าง ก็ ต้องไปไหนล่ะครับ
ภาพ MS ผู้ดำเนินรายการ และ อ.อัปเดตเลาะห์ กำลังนั่งคุย หัน หน้าเข้าหากัน	ยิ่งร้อนๆ อย่างนี้ ไปศูนย์การค้า ไปหาแอร์เย็นๆ ไปตั้งแต่เช้า ไปกินไอศกรีมราคาแพงๆ ขอเงินพ่อแม่ไป
อ.อัปเดตเลาะห์ MS	เวลาบ่ายหายไปแล้ว อัสริหายไปแล้ว จนกระทั่งถึงมักริบก็ ยังไม่กลับบ้าน หายไปอีกเวลาหนึ่งแล้ว ฉะนั้นสำหรับพ่อแม่ ช่วงเวลานี้เป็นช่วงเวลาที่ดีที่สุดที่จะได้อยู่กับลูกหลาน ทำ อะไรที่สามารถจะเอาลูกหลานไปด้วยให้เขาไป ไปในงาน ของศาสนา ไปทำละหมาดร่วมกัน ให้เกิดกิจวัตรประจำวัน ในบ้านของเขาก่อน
ภาพ MS ผู้ดำเนินรายการ และ อ.อัปเดตเลาะห์ กำลังนั่งคุย หัน หน้าเข้าหากัน ผู้ดำเนินรายการเป็นคนถาม	อาจารย์พูดถึงว่าเวลาที่ว่าง นอกจากความว่างในภาวะ กิจต่างๆ ของเด็กและเยาวชนแล้วนะครับ ปัญหาเรื่องจิต ของเขาที่ว่างโดยไม่มีสิ่งใดเข้าไปบรรจุอยู่ นี่ก็เป็นปัญหา ใหญ่ที่พ่อแม่ต้องดูแลด้วยใช่ไหมครับ
อ.อัปเดตเลาะห์ MS	แน่นอนครับ เพราะจิตที่ว่างนี้หมายถึง เขาพยายามทำตัว ให้ว่าง เป็นคนที่ไม่มีความอะไรก็ได้ เพื่อนชวนไปไหนก็ไป จะไปนั่งราวสะพานก็ไป บางทีกลางคืนทั้งคืนไม่ได้อยู่กับ

ภาพ	เสียง
	บ้านเลย แต่กลางวันทั้งวันกลับนอน นี่คือเวลาว่างของเขา และช่วงเวลาดีที่ฉันที่เขาไปสังสรรค์กับเพื่อนฝูงของเขา ตรงนั้นก็มีทุกชนิด ตั้งแต่การเสพ การลองทุกอย่างมีทั้งนั้น ก็กลายเป็นว่าเด็กมุสลิมเป็นเยาวชนที่มีปัญหามากที่สุด
ภาพ MS ผู้ดำเนินรายการ	อาจารย์บอกว่า เด็กและเยาวชนมุสลิมมีปัญหาเสพยาเสพติดมากที่สุด ซึ่งก็ตรงกับสถิติที่ผมเคยได้พบมานะครับ อยากเรียนถามอาจารย์ว่า สาเหตุมันมาจากอะไรหรือครับ
ภาพ MS อ. อับดุลเลาะห์	ผมเคยได้ยินหลายคนพูดว่า มีโดมที่ไหน มีดมที่นั่น โดมในที่นี้หมายถึง โดมของมัสยิด และในที่ที่มีมัสยิดแล้วจะมีดม ดมคือดมกาว ดมยาเสพติดต่างๆ จะมีตรงนั้น จนกระทั่งบางคนบอกว่า ถ้าจะหาแหล่งยาเสพติด ต้องไปหาตามชุมชนที่มีมุสลิม สาเหตุหนึ่งที่พอจะประเมินได้ก็คือ ในชุมชนที่เป็นมุสลิม พวกเราไม่ค่อยสนใจให้เขาได้รับการศึกษา จบป. 6 เขาก็เลิกเรียนแล้ว อยู่บ้านเฉยๆ
ภาพ MS ผู้ดำเนินรายการ	ครับ
ภาพ MS อ. อับดุลเลาะห์	อาจารย์ลองคิดว่า จบ ป. 6 นี้จะไปทำอะไรได้ ประกาศนียบัตรก็ยังมี ทำงานก็ไม่มีใครรับ ปัญหาก็คือเรียนต่อก็ไม่ได้เรียน ทำงานก็ไม่ได้ จะทำได้ก็พวกขับมอเตอร์ไซด์รับจ้าง หรืองานที่ไม่ต้องการวุฒิ ฉะนั้น ตรงนี้เป็นจุดเริ่มต้นที่คนเหล่านี้ไม่รู้จะทำอะไร อย่างที่ชาวบ้านเขาทำกัน เลยกลายเป็นคนที่ว่าง พอว่างก็มีพรรคพวกเพื่อนฝูง คุยกันตั้งแต่เย็นจนกระทั่ง 2 - 3 ทุ่ม ดินหนึ่งตีสองแล้วก็ยังอยู่นอกบ้าน
ภาพ MS ผู้ดำเนินรายการ	ในระหว่างที่คุยกันก็ชักจูงกันไปทำอะไรก็ไม่ทราบ
ภาพ MS อ. อับดุลเลาะห์	มีแน่นอนครับ ผมเห็นมามากมาย จนกระทั่งอะไรที่คิดว่าดี ก็เอามาลองกัน ก็กลายเป็นจากบุญหรือ จากกัญชา จากยา

ภาพ	เสียง
	เสพติด จากเข็มฉีดยา อยู่ตรงนั้นหมดเลย แล้วเมื่อมีเข็มฉีดยาแล้ว ก็จะกลายเป็นโรคเอดส์หรือโรคอะไรต่างๆ ที่จะตามมา
ภาพ MS ผู้ดำเนินรายการ	ฟังจากอาจารย์แล้วก็คือการศึกษานะครับท่านผู้ชม ที่เป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด ที่จะให้เป็นเกราะเพื่อป้องกันอันตรายต่างๆ ที่เกิดจากสิ่งแวดล้อม หรือสิ่งชักจูงเยาวชนไปสู่ทางที่ผิดครับ
ภาพ MS อ. อับดุลเลาะห์ นิ่ง กัมหน้าพึ่งสงบนิ่ง	ขอขอบพระคุณอาจารย์มากครับที่ได้สละเวลาให้ความรู้ และให้แนวความคิดที่มีค่ายิ่งในรายการนี้
ภาพ MS ผู้ดำเนินรายการ	ขอพระผู้เป็นเจ้าทรงโปรดประทานคุณความดีตอบแทนแก่ท่าน ท่านผู้ชมครับ ขอเชิญติดตามรายการวิถีสันติในช่วงต่อไปครับ
ภาพกราฟฟิคเคลื่อนไหว การเดินทางในทะเลทราย แล้วมีตัวอักษร "วิถีสันติ" ขึ้นมา	ดนตรีบรรเลงประจำรายการ (5 วินาที)
แบ็คกราว์นเป็นภาพทางเดิน ขึ้นไต่เตลช่วงต่อไป	ดนตรีบรรเลงประจำช่วงรายการ (15 วินาที)
ภาพ MS ผู้ดำเนินรายการ (หญิง)	อัสลามูออลัยกุม ๗ ท่านผู้ชมคะ ช่วงเวลาถนนชีวิตมุสลิม สำหรับเช้าวันศุกร์นี้ จะนำท่านผู้ชมมาพบกับอาจารย์ มัรวาน หรืออาจารย์วินัย สะมะฮูน อีกครั้งหนึ่งนะคะ เมื่อสัปดาห์ที่แล้วได้พูดคุยกับท่านเกี่ยวกับเรื่องความเป็นมาของท่านนะคะ สำหรับวันนี้จะพูดคุยกับท่านเกี่ยวกับเรื่องการพัฒนาชุมชนและสังคม ขอเชิญท่านผู้ชมพบกับอาจารย์วินัย สะมะฮูน ค่ะ
ภาพ MS แขกรับเชิญ	อัสลามูออลัยกุม ๗
ภาพ MS ผู้ดำเนินรายการ	อาจารย์คะ เกี่ยวกับเรื่องการพัฒนาชุมชนที่อาจารย์ดูแลอยู่

ภาพ	เสียง
	ตอนนี้ดำเนินการเป็นอย่างไรบ้างคะ
ภาพ MS แกร็บเชิญนั่งหันหน้าเข้าหากห้อง ผู้ดำเนินรายการนั่งหันข้างให้กล้อง กล้องค่อยๆ zoom in เข้าหาแกร็บเชิญ จนเป็นภาพ MS	การดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนนั้น ในประเทศไทยมีชุมชนมุสลิมอยู่ประมาณ 3800 เราคิดว่าศูนย์กลางของชุมชนก็คือมัสยิด เพราะฉะนั้น แนวคิดในการพัฒนาชุมชนเราก็ยึดเอาหลักของมัสยิดเป็นศูนย์กลางของชุมชนเป็นที่ตั้ง
ภาพ MS แกร็บเชิญ	แนวทางในการดำเนินการก็คือ ประการแรก ทำอย่างไรให้ประชาชนหรือสัปบุรุษทั้งหลายมีความรู้สึกที่ว่า เรื่องของมัสยิดนั้นไม่โดดเดี่ยวเฉพาะตัวของมัสยิด แต่มัสยิดจะต้องเข้าไปมีความสัมพันธ์ทั้งทางด้านจิตใจและทางด้านการกระทำกับบรรดาสัปบุรุษทั้งหมดด้วย อันนี้เป็นวิธีการแรกที่ผมพยายามปลุกตรึงใจให้ทุกคนได้มีความตระหนักตรงนั้น ถ้าหากเขาไม่เริ่มต้นตรงนี้ จากความรู้สึกดั้งเดิมว่ามัสยิดก็คือมัสยิด ได้เวลาเราก็มาละหมาด ซึ่งผมคิดว่าถ้าเราจะใช้วิธีการของมัสยิดเพียงแค่นั้นก็คงไม่ต่างกับวิธีอื่นที่กระทำกัน เป็นที่พิกใจ คลายความกลัว และใช้สถาบันศาสนาเพื่อพัฒนาคน แต่อิสลามไม่ได้กำหนดแค่นั้น เราถือว่ามัสยิดเป็นศูนย์กลางของชุมชน มัสยิดเป็นศูนย์กลางของชีวิตชุมชน แต่ความรู้สึกนี้ไม่ค่อยเกิดแก่สัปบุรุษหรือชาวบ้านทั่วไป เราจึงต้องปลุกตรึงนี้ ต้องให้เขาว่าเขากับมัสยิดมีส่วนผูกพันซึ่งกันและกัน แนวคิดดังกล่าวผมไม่ได้คิดขึ้นมาเอง แต่มาจากลำดับการคิดจากฮาดิษ คำสอนของท่านรอซูลุลลอฮ์ รวมทั้งบทบัญญัติในอัลกุรอาน เช่น ศาสดาสอนว่า บุคคลที่ได้รับความเจริญรุ่งเรืองนั้น คือ บุคคลที่หัวใจของเขาผูกพันกับมัสยิด เราจึงถามว่า วัฏธรมของการปฏิบัติตามฮาดิษนี้เป็นอย่างไร เอาทั้งความ

ภาพ	เสียง
	รู้สึกนึกคิดที่มีอยู่ระหว่างมัสยิด ชุมชน และบุคคล งานที่ชุมชนพึงกระทำที่เหมาะสมกับมัสยิด เราก็เริ่มกระทำตรงนี้ เพราะฉะนั้น คำถามชุดนี้ได้รับคำอธิบายก็คือว่า กิจกรรมใดๆ ที่เป็นกิจกรรมทางสังคม
ภาพ MS ผู้ดำเนินรายการ และแขกรับเชิญ	เราก็นำกิจกรรมนั้นมากระทำที่มัสยิดด้วย นอกเหนือไปจากการปฏิบัติศาสนกิจ การกระทำละหมาดที่มัสยิด
ภาพ MS ผู้ดำเนินรายการ	มาถึงตรงนี้ วิธีการดำเนินการไปถึงตรงไหนบ้าง จุดของการพัฒนา
ภาพ MS แขกรับเชิญ	จุดการพัฒนาเราเริ่มจากบทบัญญัติของอัลกุรอานที่ว่า "อัลลอฮ์จะไม่เปลี่ยนแปลงสภาพของชุมชนใด จนกว่าชุมชนนั้นๆ จะเปลี่ยนแปลงสภาพของตนเอง" ฉะนั้นวิธีที่ผมดำเนินการก็คือ การทำความเข้าใจกับประชาชนก่อน แล้วเขามีภาระที่จะคิดเองว่าเขาควรจะทำปฏิบัติต่อตัวเขาเองอย่างไร ต่อครอบครัวของเขาอย่างไร ต่อสังคมของเขาอย่างไร และต่อองค์กรมัสยิดอย่างไร ฉะนั้น เราเริ่มต้นให้เขามีส่วนร่วมต่อมัสยิดตั้งแต่กิจกรรมของมัสยิด ก็คือกิจกรรมของเขา แล้วก็ขยายออกไป จนเป็นวิถีชีวิตที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อม ฉะนั้น กิจกรรมทางศาสนกิจ ร่วมกระทำกันที่มัสยิด แม้กระทั่งการนิกาย์หรือการแต่งงาน ก็พยายามรณรงค์ให้มาร่วมกระทำกันที่มัสยิด นอกเหนือจากการปฏิบัติตามคำสั่งของท่านศาสดาแล้ว ที่บอกว่าการนิกาย์นั้น ให้กระทำกันที่มัสยิด นอกจากตรงนี้แล้วยังตอบสนองต่อความผูกพันระหว่างจิตใจของเขากับมัสยิด ไปจนกระทั่งถึงการกระทำต่อสิ่งแวดล้อม สิ่งแวดล้อมที่เป็นคุณค่า เป็นปัจจัยการผลิตทางเศรษฐกิจที่สำคัญในชุมชนแถวนี้ ก็มีน้ำ อากาศ ดิน ทั้ง 3 ประการนี้ เรายังสร้างให้ทุก

ภาพ	เสียง
	คนได้ตระหนัก
ภาพ MS ผู้ดำเนินรายการ และ แขกรับเชิญ	ให้เขาได้รับผิดชอบตรงนี้ด้วย ไม่ใช่เขาจะละหมาดอย่างเดียว อัลลอฮ์สร้างต้นไม้ ประโยชน์ทางศาสนา ทำให้เขาค้นพบ ความเป็นหนึ่งของอัลลอฮ์ในธรรมชาติเหล่านี้
ภาพ MS แขกรับเชิญ	ทำอย่างไรเขาจะค้นพบความรักความเมตตาของอัลลอฮ์ที่ ซ่อนอยู่ในธรรมชาติ ฉะนั้น เราจึงสอนให้ทุกคนเข้าใจว่า ต้น ไม้แต่ละต้นมีประโยชน์ ต้นไม้ให้ชีวิต และน้ำก็มีประโยชน์ เหมือนกัน น้ำในคลองแสนแสบเมื่อสมัยก่อนจะเน่า แล้วก็ เต็มไปด้วยผักตบชวา แล้วเราก็รณรงค์สับปुरुชของเราออก มาให้เห็นความสำคัญว่าน้ำมีความสำคัญต่อชีวิตอย่างไร ในแง่ของการอุปโภคบริโภค ในแง่ของศาสนา เราก็อาบน้ำ ละหมาด และอีกหลายอย่างจากน้ำ เพราะหลังจากเรา สร้างความเข้าใจตรงนี้ น้ำก็สะอาด ผักตบชวาก็หมดจนมา ถึงปัจจุบัน
ภาพ MS ผู้ดำเนินรายการ และ แขกรับเชิญ	ท่านผู้ชมคะ นั่นคือแนวคิดและการพัฒนาชุมชนของท่าน อาจารย์วินัย สมะออน สำหรับวันนี้ ขอขอบคุณท่าน อาจารย์วินัย เป็นอย่างสูงที่กรุณาสละเวลามาร่วมรายการ ของเรา ขอเชิญท่านผู้ชมติดตามชมรายการวิถีชีวิตในช่วง ต่อไป วัสลาม ฯ
ภาพไตเติ้ลช่วงรายการ "วันละ คำในอิสลาม"	เสียงดนตรีประกอบช่วงรายการ (15 วินาที)
ภาพตัวอักษรเหมือนเสียง บรรยาย	อะมานะฮ์ แปลว่า "ความซื่อสัตย์ , ของฝากให้รักษาไว้ , ความรับผิดชอบ " เป็นคุณสมบัติประการหนึ่งของมุสลิมที่เป็นบุคคลซื่อสัตย์ เป็นที่ไว้วางใจได้ และเป็นผู้มีความรับผิดชอบในภารกิจหรือ การงานใดๆ ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติ หากขาดคุณ

ภาพ	เสียง
	สมบัติข้อนี้ ถือว่าขาดองค์ประกอบที่สำคัญแห่งความเป็นมุสลิม ผู้ศรัทธาต่ออิสลาม ผู้มอบน้อมยอมตนโดยสิ้นเชิงต่อพระประสงค์ของพระเจ้าผู้เป็นเจ้าของ
ภาพไตเติ้ลช่วงรายการ "เยี่ยมเรือนเยือนบ้าน "	เสียงดนตรีประกอบช่วงรายการ (15 วินาที)
ภาพ LS ผู้ดำเนินรายการ	อัลลามูอัลลัยกุม ฯ เมื่อต้นสมัยรัตนโกสินทร์ที่ผ่านมา มีชนกลุ่มหนึ่งได้อพยพมาจากรัฐมลายู เดินทางมาตั้งถิ่นฐานอยู่ที่แขวงทรายกองดินในปัจจุบัน ได้สะสมเรื่องราวที่น่าสนใจไว้ ช่วงเยี่ยมเรือนเยือนบ้านในวันนี้ นำท่านผู้ชมมาสัมผัสกับความเป็นมาอันช้านาน เกือบ 2 ทศวรรษ ของมัสยิดกามาลุลอิสลาม
ภาพนักรบขี่ม้าในอดีต	ในอดีตเมื่อครั้งที่บ้านเมืองอยู่ในภาวะที่ต้องเผชิญกับศึกสงคราม
ภาพสงครามในอดีต	จากเพื่อนบ้านรอบข้าง ไม่ว่าจะเหนือใต้หรือตะวันออก ข้อพิพาทที่เกิดขึ้นแต่ละครั้ง ต้องใช้เวลาชำระเป็นเวลานาน ปี พ.ศ. 2380
ภาพวาดในประวัติศาสตร์	ในรัชสมัยของสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 3 มีเหตุให้ต้องทำศึกสงครามทางด้านตะวันออก และล่วงเลยมานานมากแล้ว การส่งเสบียงเพื่อการยุทธ ก็ไม่เป็นที่สะดวกง่ายตาย ด้วยระยะทางที่ยาวไกล จึงมีพระราชโองการโปรดเกล้า ฯ
ภาพวาดพระยาศรีพิพัฒน์	ให้พระยาศรีพิพัฒน์รัตนราชโกศาธิบดี เป็นแม่กองจ้างจีนขุดคลองตั้งแต่
ภาพแผนที่คลอง	หัวหมาก บางกะปิ ไปจนถึงบางขุนนางฝั่งน้ำบางปะกงเมืองแปดริ้ว ความยาว 1337 เส้น 19 วา 2 คอก เพื่อใช้เป็นเส้นทางยุทธศาสตร์ลำเลียงพลและเสบียงอาหาร คลองที่ว่านี้

ภาพ	เสียง
ภาพคลองแสนแสบ	คือ คลองแสนแสบ ครั้นมาถึงคราหยาศึกสงครามแล้ว คลองแสนแสบใช้ว่าจะสิ้นความสำคัญ
ภาพวาดคลองแสนแสบในอดีต	ตรงกันข้าม คลองสายนี้เป็นเส้นเลือดใหญ่เส้นหนึ่งที่น่า ความเจริญมาสู่ปริมณฑล
ภาพชีวิตริมคลองแสนแสบ	จากสองฝั่งฟากคลอง หนึ่งในนั้นมีชาวมุสลิมจากรัฐได้รวม อยู่ด้วย
ภาพคลองแสนแสบยามค่ำคืน	ครั้งนั้น คงจะมีมุสลิมอพยพเข้ามาหลายกลุ่ม แยกย้าย กระจัดกระจายกันไป ตั้งแต่บางกะปิ ไปจนถึงหนองจอก
ภาพทางเดินริมคลอง	สำหรับกลุ่มที่มาจากรัฐปัตตานี เห็นว่า ทำเลชายคลองแห่ง หนึ่งยังไม่มีใครถือครอง และยังรกร้างว่างเปล่าอุดม สมบูรณ์อยู่ จึงหยุดยั้งตั้งรกรากกันอยู่ที่นี้
ภาพสวนริมคลอง	ในขณะนั้น มุสลิมกลุ่มนี้คงเป็นกลุ่มใหญ่พอสมควร จึงคิดที่ จะสร้างมัสยิดเป็นที่ประกอบศาสนกิจเป็นส่วนของตัวเอง
ภาพวาดมัสยิดในอดีต	โดยเริ่มชนทรายมากองเตรียมไว้ ณ ทำเลริมฝั่งคลองเป็น พะเนินสูง คนสัญจรผ่านไปมาจึงเรียกที่นี้ว่า ทรายกองดิน
ภาพมัสยิดยามโพล้เพล้	ดนตรีบันเลง
ภาพมัสยิดในปัจจุบัน	มัสยิดหลังแรกในดินแดนแห่งนี้ เป็นโถงเรือน หลังคาทรง ขนมปัง ก่ออิฐถือปูนตามแบบอย่างมลายู มีชื่อเป็นทางการ ว่า มัสยิดกามาลูลอิสลาม ทรายกองดิน
ภาพวาดมัสยิดในอดีต	มัสยิดกามาลูลอิสลาม นับได้ว่าเป็นสถานที่ที่มีความสำคัญ ทางประวัติศาสตร์แต่ครั้งโบราณกาลแล้ว
ภาพพระราชวงศ์ รัชกาลที่ 5	เมื่อครั้งที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จ พระราชดำเนินทางชลมารคจากเมืองฉะเชิงเทรากลับนิวัต สู่พระนครทางคลองแสนแสบ ถือเป็นโอกาสที่มุสลิมในดิน แดนแห่งนี้ได้ชมพระบารมีและถวายความจงรักภักดีต่อพระ

ภาพ	เสียง
	องค์
ภาพหลังคามัสยิด เห็นท้องฟ้า	จวบจนปัจจุบัน เหตุการณ์เมื่อครั้งกระนั้นก็หวนกลับมาอีกครั้ง
ภาพถ่ายมัสยิดปัจจุบัน	เมื่อมัสยิดกามาลูลอิสลามแห่งนี้ได้รับพระราชทาน วโรกาสรับเสด็จเจ้านายอีกพระองค์หนึ่ง เข้าที่สดไสของวัน ที่ 20 กันยายน พ.ศ. 2537
ภาพพสกนิกรชาวมุสลิม	ชาวมุสลิมทวายกองดินใต้ ตื่นเต้นปิติยินดียิ่งนัก เนื่อง จากนี้เป็นโอกาสที่หาได้ยาก แม้ชั่วชีวิตนี้อาจไม่เกิดขึ้นเลย ก็ว่าได้
ภาพนักเรียน	เพราะวันนี้ ทูลกระหม่อมน้อย
ภาพเรือพระที่นั่งสมเด็จพระ เทพฯ	สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาสยามบรมราชกุมารี เสด็จพระ ราชดำเนินประพาสคลองแสนแสบโดยเรือพระที่นั่งนาวานา โชค
ภาพสะพานข้ามคลองสู่มัสยิด	แม้วันนั้นจะเป็นช่วงหน้าฝน แต่วันนั้นท้องฟ้ากลับงดงามยิ่ง นัก คงจะพลอยยินดีไปกับชาวทวายกองดินใต้และเหล่า พสกนิกรในละแวกนั้นด้วย
ภาพถ่ายสมเด็จพระเทพฯ ใน ขณะเยี่ยมเยียนราษฎร	ที่ได้ชมพระบารมีของทูลกระหม่อมพระองค์นี้้อย่างใกล้ชิด นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณอย่างยิ่งแก่เหล่าพสกนิกรริม คลองแสนแสบและมัสยิดกามาลูลอิสลาม
ภาพถ่ายสมเด็จพระเทพฯ กับ ราษฎรที่เป็นมุสลิม	เมื่อแรกเริ่มก่อตั้ง
ภาพการประกอบศาสนกิจใน มัสยิด	มัสยิดกามาลูลอิสลาม อิหม่ามท่านแรกท่านได้ยึดถือปฏิบัติ ตามประสงค์ของพระเจ้าผู้เป็นเจ้าของ มัสยิดและชาวมุสลิม เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นเรื่อยๆ
ภาพการละหมาด ของอิหม่าม กับบรรดาเยาวชน	ซึ่งต่อมา อาจารย์วินัย สะมะฮูน เป็นอิหม่ามที่สืบทอด เจตนารมณ์มาจนถึงปัจจุบัน

ภาพ	เสียง
ภาพ MS ผู้ดำเนินรายการ	ประวัติศาสตร์เป็นเครื่องตอกย้ำเรื่องราวและความทรงจำที่ดี ในขณะที่เดียวกันร่องรอยในอดีตเปรียบเสมือนช่องทางให้ความเจริญก้าวเดินต่อไป ท่านผู้ชมครับ ในสัปดาห์หน้า เราติดตามเรื่องราวของมัสยิดกามาลูลอิสลาม ในแง่มุมของการพัฒนา สำหรับวันนี้ ช่วงเยี่ยมเยือนเยือนบ้านหมดเวลาแล้วครับ เชิญพบกับรายการวิถีสันติในช่วงต่อไป สำหรับวันนี้ วัสสลามฯ
ภาพไตเติ้ลช่วงรายการ หนูลอยากรู้	ดนตรีประจำช่วงรายการ (15 วินาที)
ภาพโลโก้ร้านค้าผู้อุปถัมภ์รายการ	ช่วงหนูลอยากรู้ อุปถัมภ์โดย ฟารีดาการ์เปท
ภาพ MS ผู้ดำเนินรายการ	อิสลามออลัยกุมคะ ไม่ทราบวา มุสลิมสามารถที่จะไปร่วมงานศพของต่างศาสนิกได้ไหมคะ
ภาพ MS อาจารย์อิสมาแอล ผู้ตอบปัญหา	วาออลัยกุมสลาม ศาสนาอิสลามไม่ได้สอนให้เป็นคนใจแคบ เพราะฉะนั้น เมื่อมีพี่น้องได้ถึงแก่กรรมไป ไม่ว่าจะเขานับถือศาสนาใด เราไปเยี่ยมเยียนได้ เอาเงินทองไปให้ได้ เพราะอัลลอฮ์บอกวา อัลลอฮ์ไม่ได้ห้ามหรือกัที่สุเจ้าจะให้ความเป็นธรรมแก่เขา อัลลอฮ์รักผู้ที่ให้ความเป็นธรรม เพราะฉะนั้นเวลาเขาตายเราก็ไปเยี่ยม เอาเงินทองไปหยิบยื่น ไปดูแลครอบครัว เราเคยนึกไหมละ เวลามุสลิมเจ็บตายมีเต้าแกโรงไม้ เสียบึมน้ำมันเอาของมาให้ ขอบใจนะเสียนะ แต่พอเสียเขาตายบ้าง ฉันไปเยี่ยมไม่ได้ ฉันเป็นแขก แต่มีข้อบัญญัติอยู่ว่า ถ้าพิธีกรรมทางศาสนาแล้วอย่าไปก้าวก่ายกัน เพราะฉะนั้น พิธีเผาศพ พิธีทางศาสนาเราไม่เกี่ยวข้อง แต่ในฐานะเพื่อนมนุษย์ไปเยี่ยมเยียน เอาเงินทองไปให้ เพราะการที่เราเอาเงินทองไปให้นั้น ถ้าเป็นคนยากจนได้ไป

ภาพ	เสียง
	<p>สงเคราะห์ครอบครัว ถ้าเป็นคนรวยจะได้แสดงมนุษยสัมพันธ์ จึงจำไว้ว่า มุสลิมไม่ใช่คนใจแคบ แต่พึงระลึกว่าเรื่องพิธีกรรมศาสนาเท่านั้นที่ไม่ก้าวก่ายกัน แต่เรื่องสังคมเราาร่วมกันได้ตลอดเลย ในฐานะที่เป็นเพื่อนร่วมชาติเดียวกัน ต้องเข้าใจซึ่งกันและกัน วัลลามาอาลัยกุ่มๆ</p>
ไตเติ้ลจบรายการ	ดนตรีประกอบรายการ จบรายการ (20 วินาที)

ประวัติผู้เขียน

นางสาว อัสมา พิมพ์ประพันธ์ เป็นชาวจังหวัดนครศรีธรรมราช จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจากโรงเรียนมุสลิมสันติธรรมมูลนิธิ และระดับปริญญาตรีสาขาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เมื่อปีการศึกษา 2539 หลังจากนั้นได้เข้าศึกษาต่อในหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการสื่อสารมวลชน ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2540 และสำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2541

